Œ XVs
387

IMITATIO CHRISTI
1492

S. BONAVENTURÆ
STIMULUS
DIVINI AMORIS

RÉSERVE

E XVs
387

CO CHRISTI

1492

—

AVENTURÆ

MULUS

AMORIS

ERVE

V. 658

Ex Bibliotheca,
Illustrissimi Prin-
cipis, Domini, Dn̄i
Petri VoK, Ursini,
Domini Domus à
Rosenberg, Ultimi &
Senioris, & è Pri-
matibus Bohe-
morum celsissi-
mi, et antiquis-
ANNO CHRISTI
M. DC. IX.

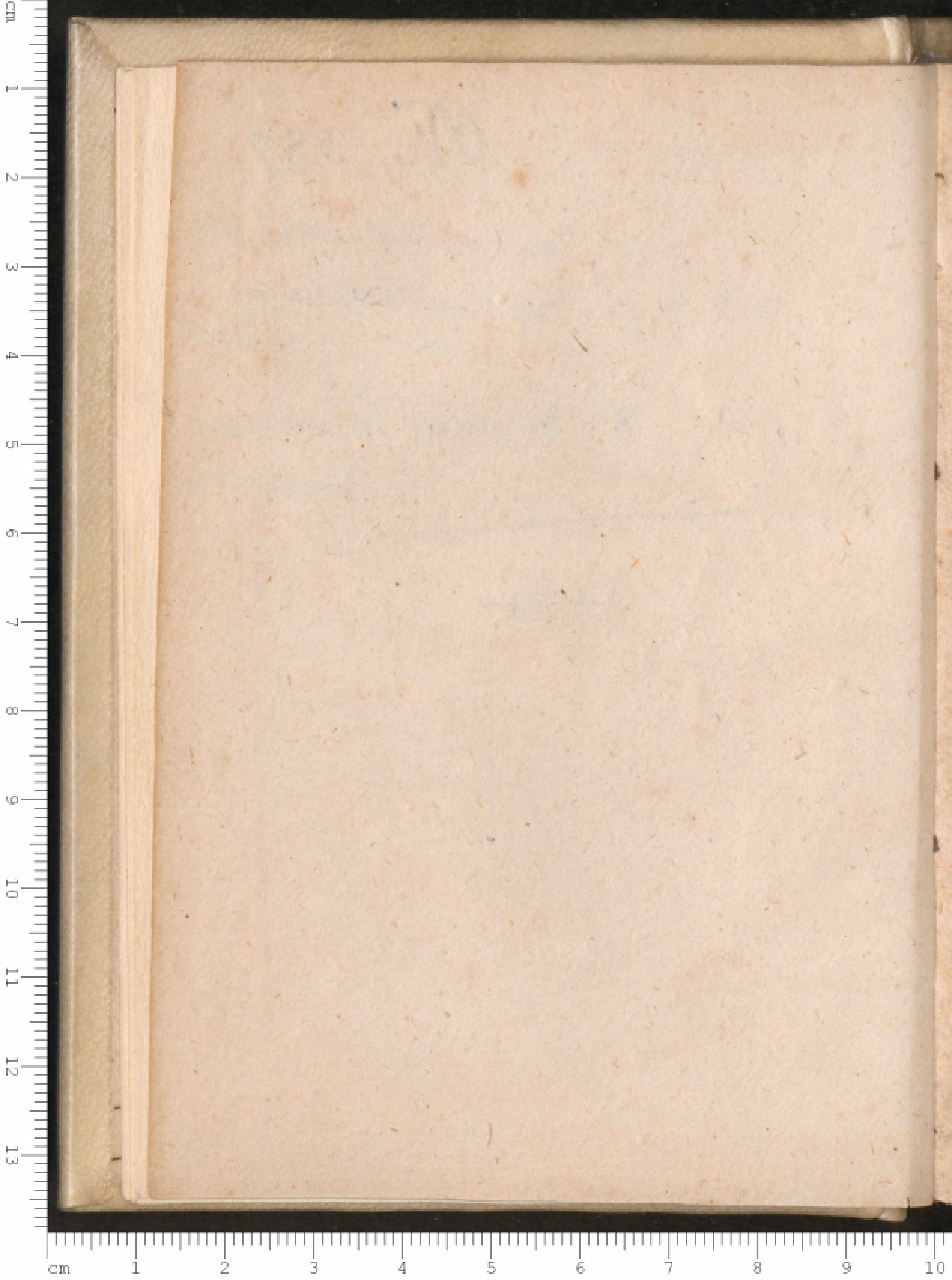
M
437

Œ 15/5. E. 387.

p. 1 { 1° De imitatione Christi
2°. de meditatione cordis (J. gerson)

2° Stimulus divini amor.
S. Bonaventur.

~~5800~~

Ex dono Dni Naudè

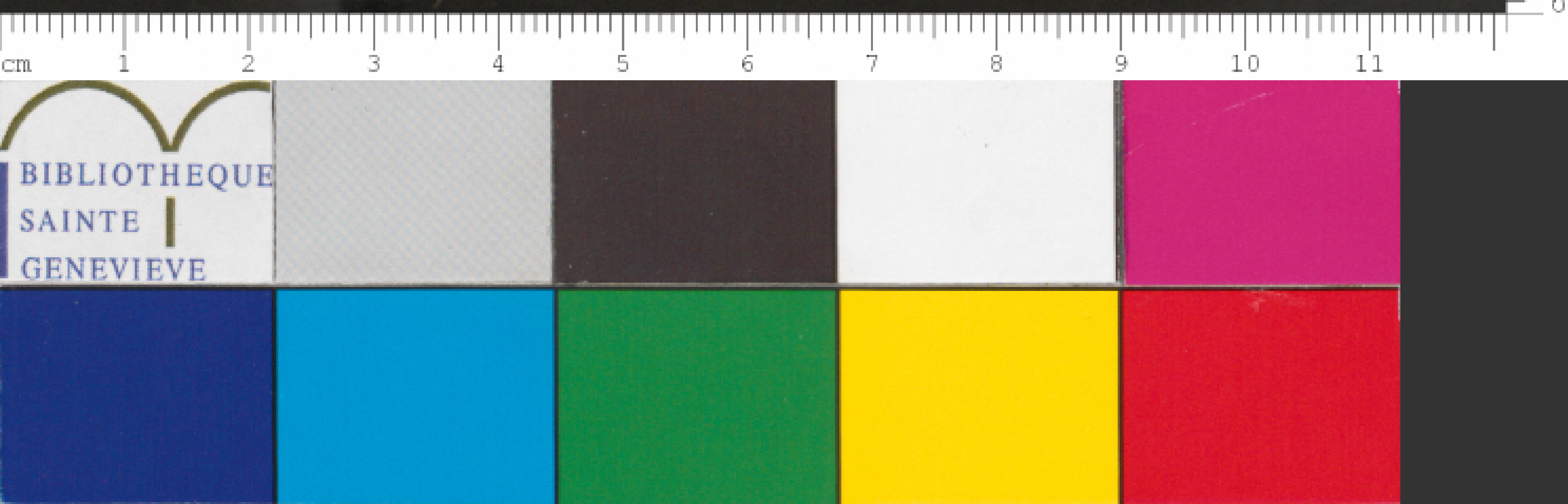
41. ex lib. Stae Genovefae paris

1492

Tractat⁹ de ymitatõe xp̄i. Cum tractatulo de meditatione cordis.

Ce livre a esté envoyé de Stolkolme a S. Geneviefve par M. Naudè en 1653 Bibliotecaire de la Reine de Suede

Tabule capitulorum in libros sequentes.

Capitula libri i

ij

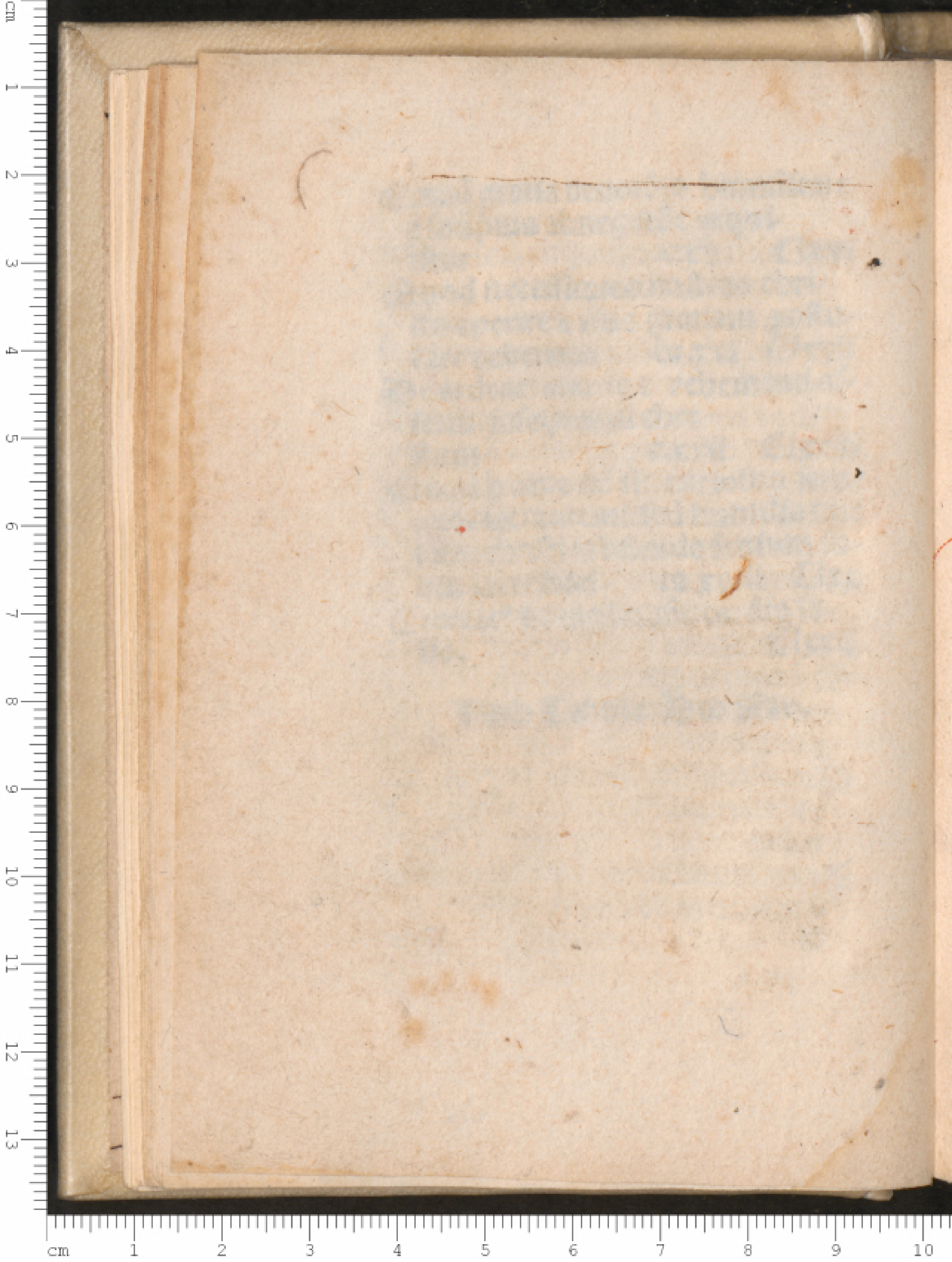
Capitula libri ii

Capitula libri iii

iiij.

Capitula libri.iiii.

Finis Tabule. Deo gras.

Tractatus aureus et perutilis de perfecta ymitatione cristi τ vero mundi contemptu.

Capitulū primū

Qui sequitur me non ambulat in tenebris: sed habebit lumē vite dicit dñs. Hec sunt verba xp̄i quibus ām̄onemur quatenus vitā eius et mores imitemur: si velimus veraciter illuminari: et ab om̄i cecitate cordis liberari. Summum igitur studium nostrum sit in vita ih̄u xp̄i meditari. Doctrina christi oēs doctrinas sanctorum precellit: τ qui spiritū xp̄i haberet: absconditum ibi mãna inueniret. Sed cōtingit q̃ multi ex frequenti auditu euangelij paruum desiderium sentiunt. quia spiritum xp̄i non habent. Qui autem vult plene

et sapide xpi verba intelligere: opor-
tet vt totam vitam suam illi studeat
conformare. Quid prodest tibi alta
de trinitate disputare: si careas hũili
tate vnde displiceas trinitati? Vere
alta verba non faciunt sanctum et
iustum: sed virtuosa vita efficit deo
charũ. Opto magis sentire compũ-
ctionem: q̃ȝ scire eius diffinitõꝫ. Si
scires totam bibliam mentetenus et
oĩm philosophoꝝ dicta quid totum
ꝓdesset sine charitate dei ꝛ grã? Va
nitas vanitatum et omnia vanitas:
preter amare deum ꝛ illi soli seruire
Ista est summa sapia per ꝯtemptuꝫ
mũdi tendere ad celestia regna. Va
nitas igiꝝ est diuitias perituras que
rere. ꝛ in illis sperare. Vanitas q̃ȝ ẽ
honores ambire et in altum se extol
lere. Vanitas est carnis desideria se
qui. ꝛ illud desiderare vnde postmo
dum grauiter oportet puniri. Vani

tas est longam vitam optare: ⁊ d̄ bona vita parum curare. Vanitas est presentem vitam solum attendere: ⁊ que futura sunt non preuidere. Vanitas est diligere quod cum omī celeritate trāsit: ⁊ illuc nō festinare vbi sempiternum gaudiuꝫ manet. Memento illi⁹ frequēter ꝓuerbij: quia non satiatur oculus visu. nec auris impletur auditu. Stude ergo cor tuum ab amore visibilium abstrahere et ad inuisibilia te transferre. Nam sequentes suam sensualitatem: maculant conscientiam et perdunt dei gratiam.

De humili sentire suijpsius Capitulū secūdū

Omnis homo nāliter scire desiderat: ꝫ scientia sine tīore dei q̄d ipor-tat? Melior ē ꝓfecto hūilis rusticus

qui deo seruit: q̃ȝ supbꝰ philosophꝰ
qui se neglecto cursum celi ꝯsidera.
Qui bene seipsum cognoscit sibiip-
si vilescit. nec laudibus delectaꝛ hu-
manis. Si scirem omnia que ĩ mū-
do sunt et non essem in charitate: q̃d
me iuuaret coram deo. qui me iudi-
caturꝰ est ex facto. Quiesce a nimio
sciendi desiderio: quia magna ibi in
uenitur distractio et deceptio. Sciē-
tes libenter volunt videri et sapien-
tes dici. Multa ergo sunt que scire
parum vel nihil anime prosunt. Et
valde insipiens est qui aliis intēdit
q̃ȝ his que saluti sue deseruiunt: Mul
ta verba non satiant animam: ȝ bo-
na vita refrigerat mentem: et pura
conscientia magnam prestat ad deū
confidentiam. Quanto plus et me-
lius scis tanto grauius inde iudica-
beris nisi sanctius vixeris. Noli er-
go extolli d̃ vlla arte vel sciētia. sed

potius time de data tibi noticia. Si tibi videtur q multa scis ꝛ satis bñ intelligis. scio tñ qz sunt mlto plura que nescis. Noli altū sapere: sed ignorantiam tuā magis fatere. Quid vis te alicui pferre. cū plures doctiores te inueniant: et magis in lege periti? Si vis vtiliter aliquid scire ꝛ discere: ama nesciri et p nihilo reputari. Hec est altissima ꝛ vtilissima lectio: suiipsius vera cognitio ꝛ despectio. De seipso nihil tenere. ꝛ d alijs semp bñ ꝛ alte sentire. magna sapiā est ꝛ perfectio. Si videris aliquem aperte peccare vl aliqua grauia ppetrare. nō debes te tñ meliorē estimare. qz nescis qūdiu possis in bono stare. Omnes fragiles sum?. sed tu neminem fragiliorem teipso tenebis.

De doctrina veritatis.

Capitulum tertium.

Felix quē veri
tas per se docet non ꝑ figu
ras ⁊ voces transeūtes. sed
sicuti se hʒ. Nostra opinio et nr̄ sen-
sus sepe nos fallit: ⁊ modicū videt.
Quid ꝓdest magna cauillatio d̄ oc
cultis ⁊ obscuris reb⁹ de q̄bus nec
arguemur in iudicio q2 ignorauim⁹
Grandis insipientia ꝙ neglectis vti
libus ⁊ necessarijs. vltro intendim⁹
curiosis ⁊ dānosis. Oculos haben
tes non videmus. Et quid cure no-
bis de generibus ⁊ speciebus? Cui
eternū verbū loquit̄: a multis opini
onibus expedit̄. Ex vno v̄bo omnia
⁊ vnū loquūt̄ oīa. ⁊ hoc ē ꝑncipium
qd̄ ⁊ loqt̄ nob. Nemo sine illo intel-
ligit. aut recte iudicat. Cui oīa vnū
sunt ⁊ oīa ad vnū trahit ⁊ oīa in vno
videt. potest stabilis corde esse et in
deo pacificus permanere. O veri-
tas de⁹ fac me vnū tecū in charitate

ꝑpetua. Tedet me sepe multa legere et audire. In te est totum quod volo et desidero. Taceāt oēs doctores sileant vniuerse creature in cōspectu tuo. tu mihi loquere solus. Quāto aliquis magis vnitus sibi ꝛ interius simplificatus fuerit: tanto plura ꝛ altiora sine labore intelligit: qꝛ desup lumen intelligentie accipit. Purus simplex ꝛ stabilis spiritus in multis opibus nō dissipat. qꝛ oīa ad dei honorem opatur: ꝛ in se ociosus ab oī ꝓpria exquisitōe esse nitit. Quis te magis īpedit ꝛ molestat ꝙ̄ tua īmortificata affectio cordis? Bonus ꝛ deuotus homo opa sua prius intus disponit que foris agere debet: Nec illa trahunt eū ad desideria viciose inclinationis: sed ipse inflectit ea ad arbitrium recte rationis. Quis hꝫ fortius certamen. ꝙ̄ qui nititur vincere seipm̄? Et hoc deberet esse negotiuꝫ

nostrum. vincere videlicet seipm et
quotidie seipso fortiorem fieri: atqz
in melius aliquid pficere. Ois pfe-
ctio in hac vita quandā impfectōnē
sibi hz annexam τ ois speculatio no
stra quadā caligine non caret. Hu-
milis tui cognitio certior via est ad
deum. q̄z pfunde scientie inquisitio.
Non est culpanda scientia. aut que-
libet simplex rei noticia que bona ē
in se considerata τ a deo ordinata: sz
preferenda est semper bona conscia
et virtuosa vita. Quia vero plures
magis student scire q̄z bn̄ vivere. ido
sepe errant: τ pene nullū vel modi-
cū fructū ferūt. O si tantā adhiberēt
diligentiā ad extirpanda vicia τ vir-
tutes inserendas. sicuti ad mouēdas
questiones: non fierent tanta mala
τ scādala in populo. nec tanta disso-
lutio in cenobijs. Certe adueniente
die iudicij nō quereť a nobis q̄d le-

gim⁹ ꝫ quid fecimus: nec q̄ꝫ bñ dixi
m⁹ ꝫ q̄ꝫ religiose vixímus. Dic mihi
vbi sunt mō oēs illi dñi et magistri
quos bene nouisti dum adhuc viue
rent ꝛ in studijs florerent: Jam eoꝝ
ꝑbendas alij possident. ꝛ nescio vtꝝ
de eis recogitent. In vita sua aliq̄d
videbant. et mō de illis tacet. O q̄ꝫ
cito transit gloria mundi. Utinam
vita eorum: scie ipsorum ꝯcordasset
tunc bñ studuissent ꝛ legissent. Quā
multi pereunt ꝑ vanaꝫ sciam in hoc
eculo. qui paꝝ curant de dei suitio.
Et q₂ magis eligūt magni esse q̄ꝫ hu
miles. ideo euanescunt in cogitatōi-
bus suis. Uere magnus est q̄ ma-
gnaꝫ habet charitatem. Uere ma-
gn⁹ est qui in se paruus est: ꝛ pro ni
hilo oīe culmē honoris ducit. Ue
re prudens est q̄ oia terrena arbitrat
vt stercora: vt xp̄m lucrifaciat. ꝛ ve-
re bñ doctus est. qui dei voluntatem

facit & suam voluntatem relinquit.

De prudentia in agendis. Capitu. quartũ

Non ē credēdũ omni v̄bo nec instinctui sed caute & longanimiter res ē s̄m deũ pōderāda. Prohdolor sepe malum facilius q̄ȝ bonũ de alio credit & di. ita infirmi sum⁹. Sȝ pfecti viri nō facile credũt oi enarranti: q̄a sciũt infirmitatē hũanā ad malũ p̄clinā & in v̄bis satis labilē. Magna sapia est nō esse p̄cipitē in agendis: nec ptinaciter in p̄prijs sensib⁹ stare Ad hanc etiā ptinet. nō quibuslibet hōim v̄bis credere: nec audita vl' credita mox ad alioꝝ aures effundere. Cũ sapiēte & ɔscientioso viro ɔsiliũ habe: & quere potius a meliori istrui q̄ȝ tuas adinuentōes sequi. Bona vi

ta facit hõiem sapientē ſm deū. ꝛ expertum in multis. Quanto quis in se humilioꝛ fuerit ꝛ deo ſbiectioꝛ: tāto in oībus erit sapientioꝛ ꝛ pacatioꝛ

De lectõne sanctarū scripturarum. Ca. quintum.

v Eritas est in scripturis sctis querēda: nō eloquētia. Omnis scriptura sacra eo spiritu debet legi quo facta est. Querere potius debem⁹ vtilitatē in scripturis ꝙ̃ subtilitatē ſmonis. Ita libenter deuotos et simplices libꝛos legere debemus sicut altos et pꝛofundos. Non te offendat auctoꝛitas scribentis vtrum parue vl' magne lr̃ature fuerit: sed amoꝛ pure veritatis te trahat ad legēdū. Nō q̃ras q̃s hoc dixerit: ʒ q̃d dicat attēde Hoīes trāseūt: ʒ veritas dn̄i manet

in eternum. Sine psonaꝝ acceptōne varijs modis loquit᷑ nobis deꝰ. Curiositas nostra sepe nos impedit in lectōe scripturaꝝ: cum volumꝰ intelligere ꝛ discutere. vbi simplr̄ eēt trāseundum. Si vis profectum haurire. lege humiliter simpliciter et fideliter: nec vnꝙ̄ velis habere nomē sciētie. Interroga libenter: ꝛ audi tacens verba sctōꝝ: nec displiceant tibi parabole senioꝝ: sine causa enim non proferuntur.

De inordinatis affectōibꝰ Capi. sextum.

Quandocunqȝ hō aliqd inordinate appetit. statī in se inqetꝰ fit. Superbus ꝛ auarꝰ nūꝙ̄ quiescūt. Pauper ꝛ hūilis spū in multitudīe pacis conuersant᷑. Homo qui necdum pfecte in se mortuus est: cito tentatur

⁊ vincit in paruis ⁊ vilib⁹ reb⁹. Infirmus sum ⁊ quodāmō adhuc carnalis ⁊ ad sensibilia inclinatus. difficulter se pōt a terrenis desiderijs ex toto abstrahere: ⁊ ideo sepe hꝫ tristitiam cum se subtrahit. leuiter etiam indignatur si quis ei resistit. Si autem prosecutus fuerit quod cōcupiscit: statim ex reatu conscie grauatur quia secutus est passionem suam q̄ nihil iuuat ad pacem quaꝫ quesiuit. Resistendo igitur passionibus inuenit vera pax cordis. nō aūt seruiēdo eis. Non est ergo pax in corde hōis carnalis. nō in hoie exterioribꝰ dedito sed in feruido ⁊ spūali.

De vana spe ⁊ elatione fugienda. Capi. septimuꝫ

Vanus est qui spem suā pōit in hōib⁹ aūt in creaturis. Nō te pudeat

aliis seruire amore ihu xpi: et paupe
rē in hoc seculo videri. Nō stes sup
teipm ꝫ in deo spē tuā ꝯstitue. Fac
quod in te est: et deus aderit bonevo
luntati tue. Non confidas in tua sci-
entia. vel cuiuscꝫ astutia viuentis sed
magis in dei gr̄a q̄ adiuuat hūiles: et
de se p̄sumentes humiliat. Ne glori
eris in diuitiis si assunt: nec in ami-
cis qꝛ potētes sunt ꝫ in deo q̄ oīa pre
stat: et seipm sup oīa dare desiderat.
Non te extollas de magnitudīe vel
pulchritudine corporis que modica
infirmitate corrūpit et defedat. Non
placeas tibiipsi de habilitate aut īge
nio tuo. ne displiceas deo cuius ē to
tum quicquid boni naturaliter ha-
bueris. Nō te reputes aliis meliorē
ne forte corā deo deterior habearis:
qui scit quid est in homine. Nō sup
bias de opibus bonis qꝛ aliter sunt
iudicia dei q̄ꝫ hoīm: cui sepe displicꝫ

quod hominibus placet. Si aliqd boni habueris crede de alijs meliora vt humilitatem conserues. Non nocet si omnib⁹ te supponas nocet aũt plurimũ si vel vni te preponas. Jugis pax cũ humili: in corde autẽ superbi zelus ⁊ indignatio frequẽs.

De cauenda nimia familiaritate.

Capit. octauum.

Non omni homini reueles cor tuũ sed cũ sapiente ⁊ timente deũ age causam tuam. Cum iuuenibus ⁊ extraneis rarus esto. Cum diuitibus noli blandiri: ⁊ coram magnatis nõ libenter appareas. Cũ hũilib⁹ ⁊ simplicibus. cũ deuotis ⁊ morigeratis sociare: ⁊ q̃ edificatõnis sunt ꝓtracta Nõ sis familiaris alicui mulieri ꝫ in cõi oẽs bonas mulieres deo ꝯmẽda.

Soli deo et angelis eius opta famili aris esse: et hominum noticiam deuita. Charitas habenda est ad omnes sed familiaritas non expedit. Quandoque accidit vt persona ignota ex bona fama lucescat: cuius tamen presentia oculos intuentium obfuscat. Putamus aliquando alijs placere ex coniunctione nostra et incipimus magis displicere ex morum improbitate in nobis considerata.

De obediencia et subiectione

Cap. ix.

Valde magnum est in obediencia stare. sub prelato viuere: et sui iuris non esse. Multo tutius est stare in subiectione quam in prelatura. Multi sunt sub obediencia magis ex necessitate quam ex charitate: et illi penam habent et leuiter murmurant: nec libertatem mentis acquirent nisi ex toto corde propter deum se

subijciant. Curre hic vel ibi: nō inuenies quietē nisi in humili sbiectōne sub prelati regimie. Imaginatio locoꝝ ⁊ mutatio multos fefellit. Verum est ꝙ vnusquisqꝫ libenter agit ꝑ sensu suo: et inclinat ad eos magis qui secum sentiunt. Sed si deus est inter nos. necesse est vt relinquamꝰ etiā qñqꝫ nostrum sentire ꝓpter bonum pacis. Quis est ita sapiēs qui omnia plene scire potest. Ergo noli nimis in sensu tuo confidere: sed velis etiam libenter aliorum sensum audire. Si bonum est tuum sentire et hoc ipsum propter deum dimittis et alium sequeris. magis exinde ꝓficies. Audiui enim sepe. securius esse audire ⁊ accipe ꝯsilium ꝙꝫ dare. Potest em̄ ꝯtingere vt bonū sit vniuscuiusqꝫ sentire. sed nolle alijs acquiescere. cum id ratio aut causa postulat: signum est suꝑbie et pertinacie.

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

De cauenda superfluitate verborum. Cap. x.

CAueas tumultū hoīm quātū potes. multū em̄ impedit tractat⁹ secularīū gestoꝝ: etiā si simplici intentōe pferant̄. Cito em̄ inquinamur vanitate ⁊ captiuamur. Vellē me pluries tacuisse ⁊ int̄ hoīes nō fuisse. Sz quare tā libenter loquimur ⁊ inuicē fabulamur. cū tn̄ raro sine lesiōe cōscie ad silentiū redimus? Jdeo tam libenter loq̄mur. q꞉ p mutuas locutōes ab inuicē ꝯsolari q̄rim⁹. ⁊ coꝛ diuersis cogitatōibus fatigatum optamus releuare: Et multū libenter de his q̄ multū diligim⁹ vel cupimus: vel q̄ nobis ꝯ̄ria sentim⁹: libet loqui ⁊ cogitare. Sz ꝓhdoloꝛ sepe inanit̄ et frustra: Nā h̄ exterioꝛ consolatio interioꝛis ⁊ diuine ꝯsolatōis nō mo-

dicũ detrimentũ est. Ideo vigilãdũ est ⁊ orandũ ne tp̃s ociose trãseat Si loqui licet ⁊ expedit: q̃ edificabilia sunt loq̃re. Malus vsus ⁊ negligentia pfect⁹ nr̃i multũ facit ad incustodiã oris nr̃i. Iuuat tñ nõ par ad pfectũ sp̃ualẽ deuota sp̃ualiu rer collatio maxime vbi pares animo ⁊ sp̃ũ in deo sibi sociantur.

De pace acquirenda ⁊ zelo proficiendi. Capi. xi.

Multam possemus pacẽ hr̃e. si non vellemus nos cũ alior dictis et factis q̃ ad nr̃am curã nõ spectãt occupare. Q̃uo p̃t ille diu in pace manere qui alienis curis se intmiscet q̃ occasiones forinsecus querit: q̃ par vel raro se intrinsecus colligit. Beati simplices. quoniam multaz pacez habebunt. Quare quidam sctõrum

taz p̲fecti ⁊ ꝯtēplatiui fuerūt. Quia
oīno seipos mortificare ab oīb⁹ terre
nis desiderijs studuerunt et ideo to-
tis medullis cordis deo inherere at
qꝫ libere sibi vacare potuerunt. Nos
quidem nimiuz occupamur ꝓprijs
passionibus. ⁊ de transitorijs nimis
sollicitamur. Raro etiam vnū viciū
perfecte vincimus. ⁊ ad quotidianū
ꝓfectū nō accendimur: iō frigidi et
tepidi remanemus. Si essem⁹ nob
ipis p̲fecte mortui: ⁊ interius minie
implicati tunc possemus etiam diui
na sapere ⁊ de celesti ꝯtemplatione
aliquid expiri. Totū ⁊ maximū im-
pedimentū est. q̄ꝛ non sumus a passi
onibus ⁊ ꝯcupiscētijs liberi: nec p̲fe
ctam sctōꝝ viam conamur ingredi.
Quando etiā modicum aduersita-
tis occurrit: nimis cito deijcimur: et
ad humanas ꝯsolatōes ꝯuertimur.
Si niteremur sicut viri fortes stare

in prelio. pfecte auxiliū dñi videre-
mus sup nos de celo. Ipe eñ certan
tes et de grā sua sperantes paratus
est adiuuare: qui nobis certandi oc-
casiones pcurat: vt vincam⁹. Si tm̄
in istis exterioribus obſuātijs pfe-
ctū religionis ponim⁹: cito finē ha-
bebit deuotio nrā. Sed ad radicem
securim ponam⁹. vt purgati a passi-
onibus pacificā mentē possideam⁹.
Si oī anno vnū viciū extirparem⁹.
cito viri pfecti efficeremur. Sz mō
ecōtrario sepe sentimus vt meliores
et puriores in initio ꝯuersionis nos
fuisse inueniamus: ꝗ post mltos an
nos professionis. Feruor ꝛ profect⁹
noster quotidie deberet crescere sed
nunc pro magno videtur. si qs pmi
feruoris ptē possit retinere. Si mo-
dicā violentiā facerem⁹ in princ tio
tunc postea cūcta possem⁹ facere cū
leuitate ꝛ gaudio. Graue est assueta

dimittere: sed grauiꝰ est contra ppꝛi-
am voluntatē ire: Sed si nō vincis
pua ⁊ leuia. qn̄ supabis difficilioꝛa.
Resiste in pꝛincipio inclinatōni tue
⁊ malā desiste ꝯsuetudinem ne forte
paulatim ad maioꝛē te ducat difficl'-
tatem. O si aduerteres q̄ntā tibi pa-
cē ⁊ alijs leticiā faceres. teipm bene
hn̄do: puto ꝙ solicitioꝛ esses ad spūa
lem profectum.

De vtilitate aduersitatis. Capit. xii.

Bonum est nobis ꝙ aliqn̄ habemus ali-
quas grauitates ⁊ ꝯrietates
qꝛ sepe hoiem ad coꝛ reuocāt quate-
nꝰ se in exilio esse cognoscat nec spez
suam in aliqua re mundi ponat. Bo
nū est ꝙ patiamur quandoqꝫ ꝯtradi
ctoꝛes ⁊ ꝙ male ⁊ imꝑfecte d̄ nobis
sentiat̃. etiā si bn̄ agimꝰ ⁊ intendimꝰ

Ista sepe iuuant ad humilitatē. et a vana gloria nos defendūt. Tūc em̄ meliꝰ iteriorē testē deū q̄rimꝰ: qn̄ foris vilipēdimur ab hoībꝰ: ꝛ nō bene nob̄ credit. Jō d̄ret se hō i deo totaliter firmare vt nō esset ei nccē mltas ꝯsolatōes q̄rere. Qn̄ hō bone volūtatis tribulať vł tētať aut mał cogitatōibꝰ affligiť tūc deū sibi magis necessariū itelligit sine q̄ nihil boni se posse ꝯphēdit: Tūc eč tristať. gemit ꝛ orat ꝑ miserijs q̄s patiť. Tūc tedꝫ eū diutiꝰ viuē. morē optat inuenire vt possit dissolui ꝛ cū xp̄o eē. Tūc eč bn̄ aduertit perfectā securitatē et plenā pacē in mōdo nō posse constare.

De tentatōibus resistēdis Ca. xiii.

Quamdiu i mūdo viuimꝰ sine tribłatōe et tētatōe eē nō possumꝰ. Vn̄

in Iob scriptū est. Tentatio est vita
hōis sup terrā. Ideo vnusquisqȝ soli
citus esse deberet circa tentatōes su-
as ⁊ vigilare in orōnibus ne diabo-
lus locum inueniret decipiendi qui
nunqȝ dormitat: sed circuit querens
quem deuoret. Nemo tam pfect⁹ est
⁊ sctūs. q̄ nō habeat aliqñ tentatōes
⁊ plene eis carere nō possum⁹. Sūt
tñ tentatōes hōi sepe valde vtiles. li-
cet moleste sint ⁊ graues: quia i illis
hō hūiliat purgat ⁊ erudit. Omnes
sancti p multas tribulatōes ⁊ tenta-
tiones trāsierunt ⁊ pfecerunt. Et q̄
bñ tentatōes sustinere nequiuerunt
reprobi facti sunt ⁊ defecerunt. Non
est aliquis ordo tam sanctus nec lo-
cus tam secretus. vbi non sint tenta-
tiones vel aduersitates. Nō ē hō se-
curus a tētationibus totaliter q̄diu
vixerit: q2 in nobis ē vnde tētamur.
ex q̄ in ɔcupiscētia nati sum⁹. Vna

tentatõe seu tribulatõne recedẽte alia
supuenit: ꝛ semꝑ aliquid ad pacien-
dum habebimus. Nã bonũ falicita
tis nr̃e ꝑdidimus. Multi querunt
tẽtatões fugere. ꝛ grauius incidunt
in eas. Per solã fugã nõ possumus
vincere. sed ꝑ patiẽtiã ꝛ verã hũilita
tẽ oibus hostibus efficimur fortio-
res. Qui tantũmõ exterius decliat
nec radicẽ euellit. parũ ꝓficiet: imo
citius ad eũ tentatões redient ꝛ peꝰ
sentiet. Paulatim ꝛ per patientiam
cũ longanimitate deo iuuãte meliꝰ
supabis. q̃ cũ duricia ꝛ importuni-
tate ꝓpria. Sepius accipe cõsiliũ in
tentatõe. ꝛ cum tentato noli duriter
agere: sed ꝯsolationẽ ingere. sicut ti-
bi optares fieri. Initiũ oĩm malarũ
tentationũ inconstancia animi ꝛ ꝑ-
ua ad deuz ꝯfidentia: q̃ꝛ sicut nauis
sine gubernaculo hincinde a fluctib
bꝰ impellit: ita hõ remissus ꝛ suum

ppositū deserens varie tētat. Ignis pbat ferrum: ꝛ tentatio hominē iustū. Nescim⁹ sepe qd possum⁹ ꝫ tentatio apit qd sumus. Vigilandum est tn̄ pcipue circa initium tētatōnis qꝛ tunc facilius hostis vincit: si ostium mentis nullaten⁹ intrare sinit: ꝫ ext limen statim [illegible]lsauerit. illi obuiatur. Vn̄ quida[illegible]it: Principijs obsta: sero medicina parat. Cū mala p longas ꝯualuere moras. Nam pmo occurrit menti simplex cogitatō deiñ fortis imaginatio postea delectatio et motus prauus ꝛ assensio. Sicqꝫ paulatim ingredit hostis malignus ex toto. dum illi nō resistitur in principio: Et quanto diutius qs ad resistendū torpuerit: tanto ī se qti die debilior fit. ꝛ hostis contra eum potentior. Quidā in principio ꝯuersionis sue grauiores tentatōes patiuntur: quidam autem in fine: qdam vero quasi per totā vitā suā male ha

bēt. Nōnulli satis leniter tentāt sm
diuine ordinatōis sapiam ⁊ equitatē
q̄ statū ⁊ merita hōim pensat: ⁊ cun-
cta ad electoꝝ suoꝝ salutem preordi
nat. Ideo non debemus desperare
cum tentamur: sed eo feruentius de
um exorare quatenus nos in omni
tribulatione dignetur adiuuare: qui
vtiq̄ sm dictum pauli talem faciet
cum tentatione prouentum vt possu
mus sustinere. Humiliemus ergo
animas nostras sub manu dei i om-
ni tentatione et tribulatione: q2 hūi-
les spiritu saluabit et exaltabit. In
tentationibus et tribulationibus ꝑ-
batur homo quantum profecit ⁊ ibi
maius meritum existit et virtus me
lius patescit. Nec magnum est si ho
mo deuotus sit et feruidus cū graui
tatem non sentit: sed si tempore ad-
uersitatis patienter se sustinet spes
magni profectus erit. Quidam a
magnis tentatōibus custodiuntur

et in paruis q̄tidianis sepe vincunt. vt hūiliati nūq̄ʒ de seipis in magnis ꝯfidant. q̄ in tā modicis infirmant.

¶De temerario iudicio vitātando ¶Capi. xiiii.

AD teipsū oculos reflecte. ⁊ alioꝝ facta caueas iudicare. In iudicādo alios hō frustra laborat. sepi⁹ errat ⁊ leuiter peccat. Seipm̄ ṽo iudicando ⁊ discutiendo sꝑ fructuose laborat. Sicut nobis res cordi ē. sic d̄ ea frequēter iudicam⁹. Nā veꝝ iudiciū ꝓpter priuatū amorē facilit̄ perdimus si deus sꝑ esset pura intentio nr̄i d̄siderij. nō tā facilit̄ turbaremur ꝓ resistētia sensus nostri. Sed sepe aliq̄d ab intra latet. vel etiā ab ex̄ cōcurrit qd̄ nos etiā parit̄ trahit. Multi occulte seipos querūt in rebus quas agunt ⁊ nesciunt. Videntur etiaʒ in

bona pace stare: qn̄ res p̱ eoꝝ velle
fiunt ⁊ sentire. Si aūt aliter fit q̄ȝ cu-
piunt. cito mouentur ⁊ tristes fiunt.
Propter diuersitatē sensuū ⁊ opio-
nū. satis frequenter oriūtur dissensio-
nes inter amicos ⁊ ciues. inter religi
osos ⁊ deuotos. Antiqua ꝯsuetudo
difficulter relinquitur ⁊ vltra ꝓpriū
videre nemo libenter ducit. Si ratō
ni tue magis inniteris vel industrie
q̄ȝ virtuti subiectiue ihesu xp̄i: raro et
tarde eris hō illuminatus quia deus
vult nos sibi p̱fecti subiici. ⁊ omnē
ratōꝫ p̱ inflamatū amorē transcēdē.

¶ De operib⁹ ex charitate fa
ctis. ¶ Capit. xv.

P Ro nulla re
p̱ mundi ⁊ p̱ nullius homīs
dilectōe aliquid malū ē fa-
ciendū sed p̱ vtilitate tn̄ indigentis
opus bonum aliquando intermittē

dū est aut etiam pro meliori mutan-
dum: hoc em̄ facto. opus bonū non
deseritur. sed in melius cōmutatur.
Sine charitate opus externuz nihil
prodest. q̄cquid aut ex charitate agi-
tur q̄ntūcūq3 etiam paruum sit et de-
spectū. totū efficit fructuosum. Ma-
gis siquidem deus pensat ex q̄nto q̄s
agit: q̄3 quantū q̄s facit. Multū facit
qui multū diligit. Multū facit q̄ rē
bn̄ facit: Bn̄ facit q̄ magis cōitati q̄3
sue voluntati seruit. Sepe videt esse
charitas: et est magis carnalitas. q̄3
carnalis inclinatio. ppria voluntas
spes retributōis. affectus cōmodita-
tis raro abesse volunt. Qui veram et
perfectam charitatem habet: in nul-
la re seipm querit: sed dei solummo-
do gloriam in omnibus fieri deside-
rat. Nulli etiā inuidet: quia nullum
priuatum gaudiū amat. nec in seipo
vult gaudere. sed in deo sup omnia

bona optat beatificari. Nemini aliq̄d boni attribuit: sed totaliter ad deum refert a q̄ fontal'r oia ꝓcedūt: i q̄ final'r oēs sc̄i fruibl'r q̄escūt. O q̄ scītillā hrēt ve charitatis: ꝑfecto omīa terrena sentiret plena fore vanitatis

De sufferētia defectuū aliorum. Capi. xvi.

Que homo i se vel in alijs emēdare nō valet debet patiēter sustinere. donec deus aliter ordinet. Cogita q2 forte sic melius est pro tua probatōe et patientia. sine qua non sunt multum ponderanda merita nostra. Debes tn̄ pro talibus impedimētis supplicare. vt de⁹ tibi digneť sbuenire ꝛ possis benigne portare. Si quis semel aut bis admonitus nō acq̄escit

noli cum eo ↄtēdere: sed totum deo
cōmitte vt fiat voluntas eius et ho-
nor in omnib⁹ seruis suis: qui scit be
ne mala in bonum ↄuertere. Stude
patiens eē in tolerando alioꝝ defe-
ct⁹ ꝛ q̄lescūq̧ infirmitates: q꞉ꝛ tu mł
ta hēs q̄ ab alijs oportet tolerari. Si
non potes te talem facere qualē vis
quomodo poteris alium habere ad
tuū bn̄placitū? Libenter habemus
alios perfectos: ꝛ tamen ꝓprios non
emēdam⁹ defectus. Volum⁹ ꝙ alij
stricte corrigant: ꝛ ipi corrigi nolu-
mus. Displicet larga alioꝝ licentia:
et tn̄ nob nolum⁹ negari qđ petimus
Alios restringi per statuta volum⁹:
ꝛ ipe nullaten⁹ patimur ampli⁹ co-
hiberi. Sic ergo pꝫ q̄ꝫ caro ꝓximuꝫ
sicut nosipsos pensamus. Si essent
oēs perfecti: quid tūc haberem⁹ ab
alijs ꝓ deo pati? Nūc aūt de⁹ sic or-
dinauit: vt discamus alter alterius

onera portare: q2 nemo sine defectu nemo sine onere: nemo sibi sufficiēs nemo sibi satis sapiens: sed oportet nos inuicē portare: inuicem consolari pter adiuuare instruere et admonere. Quāte aūt virtutis qsq3 fuerit melius patet occasione aduersitatis Occasiones nāq3 hominē fragilem nō faciunt sed qualis sit ostendunt.

¶ De monastica vita

¶ Capi. xvii.

Oportet vt diu scas teipm in multis frangere. si vis pacē et ꝯcordiā cū alijs tenere. Nō est paruū in monasterijs vel in ꝯgregatōne hitare. et ibi sine querela ꝯuersari. et vsq3 ad mortē fidelis ꝑseuerare. Btūs quidē qui ibi bn̄ vixit: et feliciter consūmauit. Si vis debite stare et ꝓficere teneas

te tanq̃ exulē ⁊ ꝑegrinū sup terram. Oportet te stultū fieri ꝓpter xp̄m: Si vis religiosaȝ ducē vitā. Hit⁹ ⁊ tōsura modicū ꝯferūt: ȝ mutatio moꝝ et integra mortificatio passionū veruȝ faciūt religiosum. Qui aliud q̄rit q̄ pure deū ⁊ aīe sue salutē. nō inueniet nisi tribl'atōȝ ⁊ dolorē. Nō p̄t etiā diu stare pacific⁹: q̄ nō nitit̄ eē minimus ⁊ oib⁹ s̄biect⁹. Ad seruiendū vēisti: nō ad regendū. Ad patiendū ⁊ laborandū scias te vocatū: nō ad ociāduȝ vel fabulandū. Hic ergo ꝓbant̄ hoīnes sic auꝝ i fornace. Hic nemo p̄t stare: nisi ex toto corde se voluerit ꝓpter deum humiliare.

De exemplis sctōꝝ patrū. Capi. xviii.

Intuere sctōrū patrū feruida exempla: in quib⁹ vera ꝑfectio resul-

sit et religio: ꝛ videbis ꝙ modicū sit
ꝛ pene nihil quod nos agimꝰ. Heu
quid est vita nostra si illis fuerit cō-
parata? Sancti ꝛ amici xp̄i domino
seruierunt in fame ꝛ siti: in frigore ꝛ
nuditate: in labore ꝛ fatigatōe: in vi-
gilijs ꝛ ieiunijs: in orationibꝰ ꝛ san-
ctis meditationibus: in persecutioni
bus ꝛ opprobrijs multis. O ꝙ mul
tas ꝛ graues tribulatōes passi sunt
apostoli: martires: ꝯfessores: virgīes
ꝛ reliqui omnes: qui xp̄i vestigia vo
luerunt sequi. Nā aīas suas in hoc
mundo oderūt: vt in eternā vitā eas
possiderent. O ꝙ strictam et abdica
tam vitam sancti patres in heremo
duxerunt: ꝙ longas et graues tenta
tiones pertulerunt: ꝙ frequenter ab
inimico vexati sunt: ꝙ crebras ꝛ fer-
uidas orationes deo obtulerunt ꝙ
rigidas abstinentias peregerunt: ꝙ
magnum zelum ꝛ feruorē ad spūale

profectū habuerūt: qꝛ forte bellū ad-
uersus edomatoꝝ vitioꝝ gesserūt qꝛ
puram ꝛ rectam intentōnem. ad de-
um tenuerūt. Per diem laborabāt
ꝛ noctibꝰ orōni diuīe vacabāt. quā-
qꝛ laborando ob orōne mentali mi-
nime cessarēt. Omne tp̄s vtilit expen
debāt: oīs hora ad vacandū deo bre-
uis videbat: ꝛ p̄ magna dulcedīe cō
templatōis etiā obliuioni tradebat
necessitas corpalis refectōis. Oibus
diuitijs. dignitatibꝰ honoribus. ami
cis et cognatis renunciabant: nil de
mūdo hr̄e cupiebāt: vix nccīa vite su-
mebant: corpori seruire etiā in neces
sitate dolebant. Paupes igit erant
rebus terrenis. sed diuites valde in
gratia et virtutibus. Foris egebant
sed intus gratia ꝛ ꝯsolatōe diuina re
ficiebant. Mundo erant alieni: sed
deo ꝓximi ac familiares amici. Si
bijp̄s videbantur tanqꝛ nihili ꝛ huic

mundo despecti sed erant in oculis dei preciosi et electi. In vera humilitate stabant in simplici obediencia viuebant. in charitate et paciētia ambulabant. et ideo quotidie in spū pficiebant et magnā apud deū gratiam obtinebant. Dati sunt in exemplum omnibus religiosis: et plus puocare nos debent ad bñ pficiendū. q̄ȝ tepidorum numerus ad relaxandum O quantus feruor omnium religiosorum in principio sue sancte institutōis fuit. O quanta deuotio orōnis: quanta emulatio virtutis. q̄ȝ magna disciplina viguit: quanta reuerētia et obedientia sub regula magistri i omnibus effloruit. Testantur adhuc vestigia derelicta q̄ vere viri sancti et pfecti fuerunt: qui tam strenue militātes mundū suppeditauerunt. Jam magnꝰ putat̄ si q̄s transgressor nō fuerit: si quis quod accepit cū patiētia

tolerare potuerit. Ah teporis et negligentia status nostri: quod tam cito declinamus a pristino feruore: et iam tedet viuere pro lassitudine et tepore. Utinam in te penitus non dormitet profectus virtutum: qui multa sepius exempla vidisti deuotorum.

De exercitijs boni religiosi. Capi. xix.

Vita boni religiosi omnibus virtutibus pollere debet vt sit talis interius: qualis videtur hominibus exterius. Et merito multo plus debet esse intus: quam quod cernitur foris: quia inspector noster est deus quem summopere reuereri debemus vbicunque fuerimus: et tamquam angeli in conspectu eius mundi incedere. Omni die renouare debemus propositum nostrum et ad feruorem nos excitare quasi hodie primum ad conuersionem venissemus atque dicere. Adiuua me domine deus meus

in bono ꝓposito ⁊ sctō ſuitio tuo: et
da mihi nūc hodie ꝑfecte incipe: q̈a
nihil eſt qđ hactenꝰ feci. Scđm pro
poſitū nr̄m curſus ꝓfectꝰ nr̄i ⁊ mul
ta diligentia opus eſt bn̄ ꝓficē volē-
ti: q̄ ſi fortiter ꝓponēs ſepe d̄ficit: q̈d
ille q̄ raro aut minꝰ fixe aliq̈d ꝓpōit.
Varijs tn̄ modis ꝯtingit deſertio ꝓ
poſiti nr̄i et leuis omiſſio exercitioꝝ
vix ſine aliquo diſpendio trāſit. Iu-
ſtorum ꝓpoſitum in gratia dei potiꝰ
q̄ȝ in ꝓpria ſapiā pendet in q̄ ⁊ ſp̄
confidunt quicquid arripiunt. Naȝ
hō ꝓponit: ſȝ deus diſponit nec ē in
hōīe via eius. Si pietatis cauſa aut
fraterne vtilitatis ꝓpoſito quandoq̄ȝ
conſuetū omittit̄ exercitiū: facile po
ſtea poterit recuperari. Si autē tedio
animi aut negligentia faciliter relin
quitur: ſatis culpabile eſt ⁊ nociuuȝ
ſentiet̄. Conemur quantū poſſumꝰ
adhuc leuiter deficiemus in multis

Semp tñ aliquid certi ꝓponendũ
est cõtra illa p̄cipue que ampli⁹ nos
impediũt: Exteriora nostra et interi
ora pariter a nobis scrutanda sunt et
ordinanda: quia vtraqꝫ expediũt ad
profectũ. Si nõ ꝯtinue te vales col-
ligere. saltem interdũ: ⁊ ad min⁹ se-
mel in die. mane videlicet aut vespe
Mane ꝓpone. vespe discute mores
tuos qualis hodie fuisti in ṽbo ope
et cogitatõe: q: in his sepius forsitan
deum offendisti et ꝓximũ. Accinge
te sic̄ vir cõtra diabolicas nequitias
frena gulam. ⁊ omnẽ carnis inclina
tionem facilius frenabis. Nũqꝫ sis
ex toto ociosus: sꝫ aut legẽs aut scri-
bens aut orans aut meditãs aut ali-
quid vtilitatis pro communi labo-
rans. Corporalia exercitia discrete
sunt agenda. nec omnib⁹ equaliter
assumenda. Que cõia nõ sunt. non
sunt foris oñdenda: nam in secreto

tutius exercentur priuata. Cauēdū tñ ne piger sis ad cōīa: ad singlaria promptior: sed expletis integre & fideliter debitis & iniunctis. si iā vltra vacat. redde te tibi ꝓut deuotio tua desiderat. Non pñt oēs hr̄e vnum exercitium: sed aliud isti. aliud illi magis deseruit. Etiam pro temporꝫ congruentia diuersa placent exercitia: quia alia in festis: alia in feriatis magis sapiūt diebus. Alijs indigemus tempore tentatōis: & alijs tēpore pacis et quietis. Alia cum tristamur libet cogitare. & alia cum leti in domino fuerimus. Circa principalia festa renouanda sunt bona exercitia et sanctorꝫ suffragia feruentius imploranda. De festo in festum ꝓponere debemus. quasi tunc de hoc seculo migraturi simus: & ad eternū festū ꝑuenturi. Ideoqꝫ solicite nos preparare debemus in deuotis tribus

et deuoti⁹ ꝯuersari atq̄ oēm obſuā-
tiā stricti⁹ custodire tāq̄ in breui pre
miū laboris nr̄i a deo ꝑcepturi. Et si
dilatū fuerit credam⁹ nos min⁹ bn̄
preparatos atq̄ indignos tāte adhuc
glorie: q̄ reuelabit in nob̄ tp̄e ꝑfini-
to: ⁊ studeam⁹ nos meli⁹ ad exitum
ꝑparare. Btūs fu⁹ ait euāgelista lu
cas: quē cū venerit dn̄s inuenerit vi
gilantem. Amen dico vobis sup oīa
bona sua constituet eum.

De amore solitudinis ⁊ silentii. Capi. xx.

Qvare aptū te
q
pus vacandi tibi: ⁊ de bn̄fi
ciis dei frequenter cogita.
Relinque curiosa. Tales ꝑlege ma
terias que compunctionem magis
ꝑstāt q̄ occupatōz. Si te sbtraxeris
a sup̄fluis locutōib⁹ ⁊ ociosis circui

tionibus: nec nō a novitatibus ꝛ ru-
morib⁹ audiēdis: inuenies tp̄s suffi-
ciēs ꝛ aptū ꝑ nobis meditatōibus
insistēdis. Maxi sctōꝝ hūana ꝯsor-
tia vbi poterāt vitabāt ꝛ deo in secre-
to viuē eligebāt. Dixit quidā: Quo-
tiens inter hoīes fui: minor hō redij
Hoc quippe sepi⁹ experimur: qn̄ diu
ꝯfabulamur. Facili⁹ est oīno tacere
q̄z vero nō excedere. Facilius est do-
mi latere: q̄z foris se posse sufficiēter
custodire. Qui igitur intendit ad in-
teriora ꝛ spiritualia ꝑuenire: oportet
eum cū ihesu a turba declinare. Ne-
mo secure apparet: nisi qui libenter
latet. Nemo secure preest: nisi qui li-
benter subest. Nemo secure precipit
nisi qui libenter obedire didicit. Ne-
mo secure gaudet: nisi qui bone con-
scientie testimonium habet. Nemo
secure loquitur: nisi qui libenter
tacet. Semper tamen sanctorum

securitas plena timoris dei extitit. Nec eo minus soliciti ꝛ humiles in se fuerunt: quia magis virtutibus et gr̄a emicuerūt. Prauorū aūt securitas ex superbia ꝛ p̄sumptione oritur et in fine in deceptionem sui vertitur Nunq̄ ꝓmittas tibi securitatem in hac vita: q̄uis bonus videaris ceno bita aut deuotꝰ heremita. Sepe meliores in estimatōe hominū grauiꝰ periclitati sunt ꝓpter suam nimiam ꝯfidentiā. Vn̄ multis vtilius est vt non penitus tentationibus careant: sed sepiꝰ impugnent̄. ne nimiū securi sint: ne forte in sup̄biā eleuent̄. ne etiam ad exteriores ꝯsolatōes licentius declinent. O qui nunq̄ transitoriam leticiam quereret. qui nunq̄ cū mundo se occuparet: q̄ bonam conscientiam seruaret. O qui omnē vanam solicitudinem amputaret ꝛ dumtaxat salutaria ac diuina cogi-

taret. et totam spem suam in deo constitueret: quia magnam pacem et quietem possideret. Nemo dignus est celesti consolatione nisi diligenter se exercuerit in sancta compunctione. Si vis corde tenus compungi. intra cubile tuum et exclude tumultus mundi. sicut scriptum est. In cubilibus vestris compungimini. In cella invenies quod deforis sepius amittes. Cella continuata dulcessit et male custodita tedium generat. Si in principio conversionis tue bene eam incolueris et custodieris: erit tibi postea dilecta amica. et gratissimum solatium. In silentio et quiete proficit anima devota et discit abscondita scripturarum. ibi invenit fluenta lacrimarum quibus singulis noctibus se lavet et mundet ut conditori suo tanto familiarior fiat. quanto longius ab omni seculari tumultu degit. Qui ergo se abstrahit a notis et amicis: appropi

quabit illi de⁹ cū angelis sctis. Me
li⁹ est latere ꝛ sui curā agere: q̄ȝ se ne
glecto signa facere. Laudabile ē hōi
religioso raro foras ire: fugere vide
ri: nolli etiam hoīes videre. Quid
vis videre: qđ nō licet hr̄e? Transit
mundus ꝛ ꝯcupia eius. Trahūt de
sideria sensualitatis ad spaciandum
sed cū hora transierit: quid nisi gra
uitatem ꝯsciē ꝛ cordis dispsionē im
portas. Letus exitus tristē sepe redi
tū parit: ꝛ leta vigilia serotina: triste
mane facit. Sic oē carnale gaudiū
blāde itrat: ȝ in fine mordet ꝛ ꝑimit.
Quid potes alibi vidē: qđ hͨ non vi
des? Ecce celū ꝛ trā ꝛ oīa elementa.
nā ex istis oīa sunt fcā. Quid potes
alicubi vidē: qđ diu pt sub sole ꝑma
nere? Credis te forsitā satiari: ȝ n̄ po
teris ꝑtigē. Si cūcta vidēs ꝑn̄tia: qđ
eēt nisi visio vana? Leua oclos tuos
ad deū in excelsis: ꝛ ora ꝓ pctis tuis

⁊ negligētijs: dimitte vana vanis. tu aūt itēde illis q̄ tibi p̄cepit de⁹. Claude sup te ostiū tuū ⁊ voca ad te ihm dilectū tuū. Mane cū eo in cella: qꝛ nō inueies alibi tantā pacē. Si non exisses: nec q̄c꜆ de rumoꝛib⁹ audisses meli⁹ in bona pace ꝑmansisses. Ex q̄ noua delectat aliq̄n audire opꝫ tet exin turbatōꝫ cordis tolerare.

De compunctōne cordis Capi. xxi.

SI vis aliquid ꝓficere: ꝯserua te in timoꝛe dei: ⁊ noli esse nimis liber: sed sub disciplina cohibe omnes sensus tuos: nec inepte te tradas leticie. Da te ad cordis compunctionem: et inuenies deuotionem. Compunctio multa bona aperit: que dissolutio cito perdere consueuit. Mirū est ꝙ hō possit vnq̄ꝫ ꝑfecte letari in hac

vita. qui suũ exiliũ ⁊ tammulta peri
cula aĩe sue ꝯsiderat ⁊ pensat. Pro-
pter leuitatẽ cordis ⁊ negligẽtiã dfe
ctuũ nr̃oꝝ. nõ sentim⁹ aĩe nr̃e dolo-
res sed sepe vane ridem⁹ qñ merito
flere deberem⁹. Non est vera libtas
nec bona leticia. nisi in timore dei cũ
bona ꝯscia. Felix qui abijcere pt oẽ
impedimẽtum distractõis. ⁊ advni-
onem se redigere sctẽ ꝯpunctõis Fe
lix q̇ a se abdicat quicquid ꝯsciam su
am maculare potest vł grauare. Cer
ta viriliter. ꝯsuetudo ꝯsuetudine vin
cit. Si tu scis hoĩes dimittẽ. ipi bñ
te dimittent tua facta facere. Non at
trahas tibi res aliorum: nec te impli
ces causis maiorum. Habe semper
oculum super te primum. ⁊ admo-
neas teipsum specialiter pre omni-
bus tibi dilectis. Si non habes fa-
uorẽ hoĩz: noli ex hoc tristari: ʒ hoc
sit tibi graue. q2 nõ hẽs te satis bene

et circũspecte: sicut decet et dei seruũ et deuotũ religiosum ꝯuersari. Utilius est sepe ꝛ securius ꝙ hõ nõ hẽat multas ꝯsolationes in hac vita ſm carnem precipue. tñ ꝙ diuinas non habemus. aut rariꝰ sentimus nos in culpa sumꝰ. qꝛ ꝯpunctõꝫ cordis non querimus. nec vanas ꝛ externas cõsolatões oĩno abijcimꝰ. Cognosce te ĩdignũ diuiã ꝯsolatõe. sed magis dignũ multa tribulatõe. Qñ hõ pfectẽ ẽ ꝯpũctꝰ. tũc grauis ꝛ amarus est ei totꝰ mundꝰ. Bonꝰ hõ sufficientẽ inuenit materiã dolendi ꝛ flendi. Siue eñ se ꝯsiderat siue de ꝓximo pẽsat scit qꝛ nemo sine tribulatõe h viuit. Et qñto strictiꝰ sese ꝯsiderat. tãto ampliꝰ dolet. Materie iusti doloris et interne ꝯpunctõis sunt peccata et vicia nostra quibus ita inuoluti iacemus vt raro celestia ꝯtemplari valeamus. Si frequẽtiꝰ d̃ morte tua ꝙ̃ d

d

longitudine vite tue cogitares: non dubiū quin feruenti⁹ te emendares Si etiā futuras inferni siue purgatorij penas cordialiẗ ꝑpēderes: credo ꝙ libenẗ laborē ⁊ dolorē sustineres ⁊ nihil rigoris formidares. Sȝ quia ad cor ista nō trāseūt: ⁊ blādimenta adhuc amam⁹ ideo frigidi ⁊ valde pigri remanem⁹. Sepe ē inopia spirit⁹ vn̄ tā leuiẗ ꝯqueriẗ miserū corp⁹. Ora igiẗ hūiliẗ ad dn̄ȝ: vt det tibi cōpūctōnis spm̄: ⁊ dic cū ꝓpheta. Ciba me dn̄e pane lacrimarū. ⁊ potuȝ da mihi in lacrimis in mensura.

De consideratōe hūane miserie. Cap. xxii.

MIser es vbicūꝗ fueris ⁊ q̄cūꝗ te verteris nisi ad deum te conuertas Quid turbaris q2 nō succedit tibi si

cut vis ꝛ desideras? Quis ē q̄ hꝫ oīa scḋm suā volūtatē: nec ego nec tu: nec aliq̄s hoīm sup t̄rā. Nemo ē in mū-do sine aliq̄ tribl'atōe vl' angustia: q̄ꝫ uis rex sit vel papa: q̄s ē q̄ meli⁹ hꝫ vtiq̄ꝫ q̄ ꝓ deo aliq̄d pati valet. Dicūt multi ībecilles ꝛ infirmi: Ecce q̄ꝫ bo-nā vitā ille hō hꝫ: q̄ꝫ diues: q̄ꝫ potēs: q̄ꝫ excelsus: q̄ꝫ magnus ꝛ q̄ꝫ pulcher Sꝫ attēde ad celestia bona ꝛ videbis q̄ oīa ista tꝑalia nulla sunt: ſꝫ valde incerta ꝛ magis grauātia: q2 nū̄q̄ꝫ si ne solicitudīe ꝛ tiore possidēt: nō est hoīs felicitas hr̄e tꝑalia ad abundā-tiam: sed sufficit ei mediocritas. Ve re miseria est viuere sup terrā. Quā-to homo voluerit esse spūalior: tan-to p̄sens vita fit ei amarior: quia sen tit melius ꝛ videt clarius humane corruptionis defectus. Nam come-dere bibere vigilare dormire quiesce re laborare ꝛ ceteris necessitatibus

nature subiacere: vere magna miſia
est ꝛ afflictio hōi deuoto: qui libent
esset absolutus ꝛ liber ab oī peccato.
Valde enī grauatur interior hō necessitatib⁹ corpalib⁹ in hoc mōo. vñ
pheta deuote rogat qten⁹ liber ab
istis esse valeat. dicēs: De necessitatib⁹ meis erue me dñe. Sed ve non
cognoscentib⁹ suā miſiā. ꝛ amplius
ve illis q̄ diligūt hāc miseriā ꝛ corru
ptibilē vitā: Nā intantū q̄dā hāc am
plectunt. licet etiā vix nccia laboran
do aut mendicando habeant. vt si h
possent sp viuere: de regno dei nihil
curarent. O insani ꝛ infideles corde
qui tam pfunde in terris iacēt vt nil
nisi carnalia sapiant. Sed miseri ad
huc in fine grauiter sentient q̄z vile ꝛ
nihilū erat qđ amauerūt. Sancti āt
dei ꝛ oēs deuoti amici xpi nō atten
derunt q̄ carni placuerūt. nec que in
hoc tpe floruerūt: ſ; tota spes eox et

intentio ad eterna bona anhelabat. ferebatur totũ desideriũ eorꝫ ad mã sura ⁊ inuisibilia. ne amore visibiliũ traherentur ad infima. Noli frater amittere ꝯfidentiã ꝓficiendi ad spiritualia. adhuc hẽs tp̃s ⁊ horã. Quare vis procrastinare ꝓpositum tuũ? Surge ⁊ in instãti incipe ⁊ dic: Nũc tempus est faciendi: nunc tp̃s ẽ pugnandi. nũc tp̃s aptũ est emendãdi. Quando male habes et tribularis tunc tp̃s est promerendi. Oportet te transire per ignem ⁊ aquam anteꝙ̃ venias in refrigerium. Nisi tibi viꝫ feceris: viciũ nõ supabis. Quamdiu istud fragile corpus gerimus. sine pctõ esse non possumus: nec sine tedio ⁊ dolore viuere. Libenter habẽmꝰ ab oĩ miseria quietẽ: ſꝫ q̈ꝛ ꝑ peccatũ perdidimꝰ innocentiã. amisimus etiã verã btitudinem: Ideo oportet nos tenere patiam ⁊ dei expectare

misericordiã: donec transeat iniqtas hec: et mortalitas absorbeatur a vita. O quãta fragilitas hũana que semper prona est ad vicia. Hodie confiteris pctã tua: et cras iterũ perpetras ɔfessa. Nũc ꝓponis cauere et pꝰ horã agis quasi nihil ꝓposuisses. Merito ergo nosipos hũiliare possumꝰ nec vnq̃ȝ aliquid magni de nob̃ sentire: q: tã fragiles et instabiles sumus. Cito etiã p̃t perdi ꝑ negligentiã: qđ multo labore vix tandẽ acquisitum est per grãm. Quid fiat de nobis adhuc in fine q̃ tepescimus tam mane. Ve nobis si sic volumꝰ decliare ad quietẽ q̃si iam pax sit et securitas cũ necdũ appareat vestigiũ vere sanctitatis in nr̃a ɔuersatõe. Bñ opus eẽt q̃ adhuc iterũ institueremur tanq̃ȝ boni nouicij ad mores optimos: si forte spes esset de aliqua futura emẽdatione et maiori spũali profectu.

De meditatõe mortis.
Capit. xxiii.

Valde cito erit tecũ hic factũ. Vide aliter qũo te hẽas: hodie hõ ẽ et cras nõ ꝯparet. Cũ aũt sblat⁹ fuerit ab oculis cito etiã transit a mẽte. O hebetudo ⁊ duricia cordis hũani qꝫ solũ pñtia meditaꝛ ⁊ futura nõ magis ꝓuidet. Sic te in oĩ facto ⁊ cogitatu deberes tenere: q̃si statim esses moriturꝰ. Si bonã ꝯsciam haberes nõ multũ mortẽ timeres. Meliꝰ esset peccata cauere: qꝫ mortez fugere Si hodie nõ es paratus: qũo cras eris Cras est dies incerta: et quid scis si crastinuz habebis: Quid ꝓdest diu viuere: qñ tam parum emẽdamur: Ab longa vita non semper emẽdat: sed sepe culpã magis auget. Vtinã ꝗ vnã diem bene essemꝰ conuersati

in hoc mundo. Multi annos cōpu
tant ꝯuersionis: sed sepe paruus est
fruct⁹ emendatōis. Si formidulo-
sum est mori. forsitā piculosi⁹ ē diu-
tius viuere. Btūs qui horaz mortis
sue sp añ oculos hʒ: ⁊ ad moriēduz
q̄tidie se disponit. si vidisti aliqñ ho-
minē mori: cogita q2 ⁊ tu p eandem
viā trāsibis. Cū mane fuerit. puta te
ad vesperū nō peruenturū Vespere
aūt facto. mane nō audeas tibi polli
ceri. Sp ergo parat⁹ esto. ⁊ taliter vi
ue: vt nunq̄ȝ te imparatū mors inue
niat. Multi subito ⁊ improuise mo-
riunt̄ nā hora qua nō putat̄: fili⁹ ho
minis ventur⁹ est: Qñ illa extrema
hora venerit. multū aliter sentire in-
cipies de tota vita tua p̄terita ⁊ valde
dolebis q̄ tam negligēs ⁊ remissus
fuisti Quā felix et p̄ns q̄ talis nūc
nititur esse in vita q̄lis optat inueni-
ri in morte. Dabit nanq̄ȝ magnam

ꝯfidentiā fideliter moriendi ꝑfectus ꝯtēptus mundi feruens desideriuz in virtutibꝰ ꝓficiendi. amor disciplie labor pnie. ꝓmptitudo obedientie: abnegatio sui: et supportatio cuiusli bet aduersitatis ꝓ amore xp̄i. Multa bona potes operari dū sanꝰ es: ꝗ infirmatus nescio qd poteris. Pauci ex infirmitate emendant: sic ⁊ qui multū peregrinantur raro sctificant Noli ꝯfidere sup amicos et ꝓximos nec in futuris salutē tuā differas. qꝛ citius obliuiscentur tui hoies q̄ꝫ esti mas: Melius est nūc tēpestiue pro uidere ⁊ aliqd boni p̄mittere: q̄ꝫ sup aliorum auxilio sperare. Si nō es ꝓ teipo solicitus modo. quis erit ꝓ te solicitus in futuro. Nunc tp̄s ē val de preciosum: sed prohdolor q̄ hoc inutilius expendis. in quo promere ri velis vnde eternaliter viuas: Ve niat qnando vnum diem seu horaz

pro emendatione considerabis et nescio an impetrabis. Eya carissime de quanto periculo te poteris liberare de quam magno timore eripere: si modo semper timoratus fueris et de morte suspectus. Stude nunc taliter viuere: vt in hora mortis valeas potius gaudere quam timere. Disce nunc mori mundo vt tunc incipias viuere cum christo. Disce nunc omnia contemnere: vt tunc possis libere ad christum pergere. Castiga nunc corpus tuum per penitentiam: vt tunc valeas certam habere confidentiam. Ah stulte quid cogitas te diu victurum cum nullum diem habeas hic securum. Quam multi decepti sunt: et insperate de corpore extracti. Quotiens audisti a dicentibus: quia ille gladio cecidit: ille submersus est: ille ab alto ruens ceruicem fregit: ille manducando obriguit: ille ludendo finem fecit: alius igne: alius ferro: alius peste: et

ali⁹ latrocinio periȷ̄t: ⁊ sic oīm finis mors est: ⁊ vita hoīm tāq̄ȝ vmbra subito pertrāsit. Quis memorabitur tui post mortē ⁊ q̄s orabit ꝓ te? Age age nūc carissime q̄cq̄d agere potes q̄r nescis q̄n morieris: nescis etiam quid tibi post mortē sequeꝶ. Dū tēpus habes ꝯgrega tibi diuitias immortales: Preter salutē tuā nihil cogites: solū q̄ dei sunt cures. Fac nūc tibi amicos venerando dei sc̄tōs: et eoꝝ act⁹ imitando: vt cū defeceris in hac vita illi te recipiant in eterna tabernacula. Serua te tāq̄ȝ ꝑegrinū ⁊ hospitē sup̄ t̄rā: ad quē nihil spectat de mundi negocijs. Serua cor liberum ⁊ ad deū sursum erectū: q̄r non habes hic manentem ciuitatem. Illuc preces et gemitus quotidianos cū lacrimis dirige: vt spiritus tuus mereaꝶ post mortem ad dominum feliciter transire. Amen.

¶ De iudicio ⁊ penis pctoꝝ ¶ Capit. xxiiii.

In omnibꝰ rebus respice finē: ⁊ q̃liter an̄ districtū iudicē stabis. cui nihil ē occultū. qui muneribus non placat: nec excusatōes recipit: ſʒ qđ iustū ē iudicabit. O miſrime ⁊ īsipiens pctōꝛ q̇d r̄ndebis deo: oia mala tua scietī: q̇ īt̄dū formidas vultum hominis irati? Vt quid nō p̄uides tibi in die iudicij: quando nemo poterit per alium excusari vel defendi sed vnusquisq̧ sufficiens onus erit sibiipsi? Nunc laboꝛ tuus ē fructuosus: fletus acceptabilis: gemitus exaudibilis: doloꝛ satisfactoriꝰ ⁊ purgatiuus. Habet magnū ⁊ salubꝛe purgatoriū patiēs hō q̇ suscipiēs iniurias plꝰ dolet de alteriꝰ malicia q̧ de

sua iniuria: qui p ꝯtriantibus sibi libenter orat ꝛ ex corde culpas indulget qui veniã ab alijs petere non retardat: qui facilius miseret̃ q̃ȝ irascit̃: qui sibijpsi violentiam frequenter facit: ꝛ carnem suaȝ omnino spũi subiugare conat̃. melius est mõ purgare peccata ꝛ vicia resecare. q̃ȝ in futuro purganda reseruare. Vere nosipsos decipimus p inordinatum amorem quem ad carnem hẽm⁹. Quid aliud ille ignis deuorabit nisi peccata tua? Quãto amplius tibijpi nũc parcis ꝛ carneȝ seq̃ris. tanto durius postea lues: ꝛ maiorẽ materiã cõburendi seruas. In quib⁹ hõ peccauit in illis grauius punietur. Ibi accidiosi ardentibus stimulis pungent̃ et gulosi ingenti fame ac siti cruciabũt̃. Ibi luxuriosi ꝛ voluptatũ amatores ardenti pice ꝛ fetido sulphure ꝑfundent̃. Et sicut furiosi canes pre

dolore inuidiosi vlulabūt. Nullū
viciū erit qd̄ suū ꝓpriū cruciatū non
habebit. Ibi supbi oīo ꝯfusione reple
būtur: ⁊ auari miserrima egestate ar
tabūtur. Ibi erit vna hora grauior
in pena: q̄ꝫ hic centū anni in amaris
sima pnīa. Ibi nulla reqes ē ⁊ nulla
ꝯsolatio dānatis. Hic tn̄ interdū ces
satur a laboribus: atqꝫ amicorū frui
tur solatijs. Esto modo solicit⁹ ⁊ do
lens ꝓ peccatis tuis vt in die iudicij
sis secur⁹ cū btīs. Tunc enim iusti
stabunt in magna constantia aduer
sus eos qui se angustiauerunt et de
presserunt. Tunc stabit ad iudican
dum: qui modo se subijcit humilit̄
iudicijs hominū. Tunc magnam fi
duciam habebit paup ⁊ hūilis: ⁊ pa
uebit vndiqꝫ superb⁹. Tūc videbit̄
sapiens in hoc mūdo fuisse: qui pro
xp̄o didicit stultus ⁊ despectus esse.
Tūc placebit omnis tribulatio pati

enter perpessa: et ois iniquitas oppi-
labit os suū Tūc gaudebit omīs de-
uot⁹ et merebit ois irreligios⁹. Tūc
pl⁹ exl'tabit caro afflicta: q̄ si in deli-
tijs fuisset semper nutrita. tūc splen-
debit habit⁹ vilis: et obtenebrescet
vestis sbtilis. Tunc plus laudabi-
tur pauperculuз domicilium q̄ de-
auratū pallatiū. Tunc plus iuuabit
ꝯstans patiā: q̄ omnis mundi potē-
tia: Tunc ampli⁹ exaltabit simplex
obedientia: q̄ ois secularis astutia.
Tūc plus letificabit pura et bona
ꝯsciētia: q̄ docta philosophia. Tūc
plus ponderabit ꝯtempt⁹ diuitiarū
q̄ totus thesaurus terrigenarum.
Tunc magis consolaberis sup de-
uota oratione: q̄ super delicata co-
mestione. Tunc potius gaudebis
de seruato silentio: q̄ de longa fabu-
latione. Tūc plus valebūt sctā opa
q̄ multa pulcra verba. Tunc plus

placebit stricta vita ⁊ ardua peniten
tia: q̄ oīs delectatio frena Disce nūc
in modico pati: vt tūc a grauioribus
valeas liberari. Hic p̄mo ꝓba quid
possis pati postea Si nūc tā parū nō
vales sustinere: q̄uo poteris tūc eter
na tormenta sufferre? Si mō modi-
ca passio tā impacientē efficit. q̄d ge
henna tunc faciet? Ecce vere non po
tes duo gaudia hr̄e. delectari hic in
mūdo ⁊ postea regnari i celo cū xp̄o
Si vsq̄ in hodiernū diē sp̄ in hono-
ribꝰ ⁊ voluptatibꝰ vixisses: q̄d totū
tibi ꝓfuisset. si iā in instanti mori cō
tingeret? Oia ergo vanitas p̄ter ama-
re. deū ⁊ illi soli seruire. Qui em̄ de-
um ex toto corde amat. nec mortem
nec suppliciū nec iudiciū nec infer-
nū metuit: qꝛ perfectꝰ amor securū
accessum ad deū facit: Quē aūt ad-
huc peccare delectat. nō mirū si mor
tē ⁊ iudiciū timeat. Bonū tn̄ ē: vt si nec

dũ amor a malo te reuocat: saltem timor gehẽnalis coerceat q̇ vo timorẽ dei postpõit: diu stare in bono nõ valebit: ꝫ diaboli laq̄os citi⁹ ĩcurret

¶ De feruenti emendatõe totius vite nostre. ¶ Ca. xxv.

Esto vigilans et diligens in dei sꝩitio et cogita frequẽter ad q̇d venisti ⁊ cur seculũ reliquisti. Nonne vt deo viueres: ⁊ spũalis homo fieres? Igit̃ ad ꝑfectũ ferueas: q2 mercedẽ laboꝝ tuoꝝ ĩ breui recipies: nec erit tũc ampli⁹ tĩor aut dolor in finib⁹ tuis. Modicũ nũc laborabis ⁊ magnã requiẽ imo ꝑpetuã leticiã inuenies. Si tu ꝑmãseris fidelis ⁊ feruid⁹ in agendo. de⁹ ꝓculdubio erit fidelis ⁊ locuples ĩ retribuẽdo. Spẽ bonã retinere debes q2 ad palmã ꝑueĩes:

Ex lib. S. genovefae paris. 1696

ꝫ securitatē cape nō oportet ne tor-
peas aut elat⁹ fias. Cū eīn q̄dā anxi-
us int̄ metū ⁊ spem frequēter fluctu
aret ⁊ q̄dā vice merore ꝯfect⁹ in eccle
sia añ q̇ddā altare se in orone ꝓstra-
uisset: hec inter se reuoluit dicēs. O
si scirē q̄ adhuc ꝑseueraturus essem
statimq̄ audiuit intus diuinū respō
sum. Quid si h̄ scires facere velles:
Fac nūc qḋ tunc facere velles et bn̄
secur⁹ eris: Moxq̄ ꝯsolat⁹ ⁊ ꝯforta
tus diuine se cōmisit voluntati: ⁊ ces
sauit anxia fluctuatio: noluitq̄ curi-
ose inuestigare vt sciret q̄ sibi essent
futura. ꝫ magis studuit inquirere
q̄ eēt volūtas dei bn̄placēs ⁊ ꝑfecta
ad oē op⁹ bonū ichoandū ⁊ ꝑficien
dū. Spera in dn̄o ⁊ fac bonitatē ait
ꝓpheta: ⁊ inhita trā ⁊ pasceris in di-
uitijs ei⁹. Unū est qḋ multos a ꝑfe
ctu ⁊ seruēti emēdatōe retrahit hor-
ror difficultatis seu labor certaminis.
Enimuero illi maxie p̄ alijs in virtuti

b⁹ ꝓficiūt q̄ ea q̄ sibi magis grauia ꝛ ꝯtria sunt virib⁹ vincē nitūtur. Nā ibi hō pl⁹ ꝓficit ꝛ grām meret amplîorē: vbi magis seipm̄ vincit et in spū mortificat. Sȝ nō oēs hñt eque multū ad vincendū ꝛ moriendum. Diligēs tñ emulator volentior erit ad ꝓficiendū etiā si plures hēat passiones: q̄ȝ ali⁹ bñ morigerat⁹: minus tñ feruēs ad ꝟtutes. Duo tñ spēalit ad magnā emendatōȝ iuuāt videlicet sbtrahere se violenter ad q̄d natura vitiose incliat: ꝛ feruēter instare ꝓ bono q̄ ampli⁹ q̄s idiget. Illa etiā studeas magis cauē ꝛ vicē: q̄ tibi frequēti⁹ in aliis displicēt: Vbiq ꝓfectū tua capias: vt si bona exēpla videas vł audias ad imitādū accēdaris: Si quid autem reprehensibile consideraueris: caue ne idem facias aut si aliquando fecisti: citius emendare te studeas. Sic ocul⁹ tu⁹ alios

considerat: sic iterū ab aliis notaris Quā iocundum ⁊ dulce ē̄ vidē fer-uidos et deuotos fratres bene mori-geratos ⁊ disciplinatos: Quam tri-ste est ⁊ graue videre inordinate am-bulantes: qui ea ad que vocati sunt nō exercēt. Quā nociuū est negligē vocatōis sue ꝓpositū: ⁊ ad nō cōmis-sa sensum inclinare. Memor esto ar-repti ꝓpositi: ⁊ imaginem tibi ꝓpōe crucifixi: Bene verecūdari potes in-specta vita ihū xpi: qꝛ necdū magis illi te ɔformare studuisti: licet diu in via dei fuisti. Religiosus qui se intē-te ⁊ deuote in sanctissima vita ⁊ pas-sione domini exercet: omnia vtilia et necessaria sibi abundanter ibi inue-niet: nec opus est vt extra ihesum ali-quid meli⁹ querat. O si ihesus cru-cifixus in cor nostrum veniret: ꝙ̄ ci-to ⁊ sufficienter docti essemus. Reli-giosus feruidus omnia bene portat

⁊ capit que illi iubentur. Religiosus negligẽs ⁊ tepidꝰ hꝫ tribulatõꝫ sup tribulationem: ⁊ ex omni parte patitur angustiam: quia interiori consolatione caret ⁊ exteriorem q̃rere ꝓhibetur. Religiosus extra disciplinaꝫ viuens graui ruine patet. Qui laxiora querit ⁊ remissiora: semper in angustijs erit: qꝛ aut vnũ aut reliquuꝫ sibi displicebit. Q̃uo faciunt tã multi alij religiosi qui satis artati sunt sb disciplia claustrali? Raro exeũt: abstracte viuũt: pauprime comedunt: grosse vestiuntur: multum laborant parum loquuntur: diu vigilant: mane surgunt: orationes prolongant: frequenter legunt: ⁊ se in omni disciplina custodiunt. Attende chartusienses cistercienses ⁊ diuerse religionis monachos ac moniales: qualiter omni nocte ad psallendum domio assurgũt: ⁊ iõ turpe est vt tu de-

heres in tam sancto opere pigritare: ubi tanta multitudo religiosorū incipit deo iubilare. O si nihil aliud faciendū incūberet: nisi dñm deū nostruʒ toto corde ⁊ ore laudare. O si nunq̄ indigeres comedē nec bibere nec dormire: sed sp̄ posses deū laudare: ⁊ solūmō spūalibꝰ studijs vacare: tūc multo felicior esses: q̄ mō cū carni ex qualicūq̄ necessitate seruis. Utinā nō essent iste necessitates: sed solūmō spūales aīe refectiones: quas heu satis raro degustamꝰ Quando homo ad hoc peruenit q̄ de nulla creatura consolationē suaʒ q̄rit: tūc ei deus primo perfecte sapere incipit: tunc etiam bene contentꝰ de omni euentu rerum erit tunc nec pro magno letabitur: nec pro modico cōtristabitur: sed ponit se integre ⁊ fiducialiter in deo: qui est ei oīa in omnibus: cui nihil utiq̄ perit nec

moriť: ꝙ oia ei viuūt ⁊ ad nutū incū-
ctanter deseruiūt. Memento semꝑ
finis: ⁊ qꝛ perditū non redit tempus
Sine solicitudie ⁊ diligētia: nūq̄ ac
quires ṽtutes. Si incipis tepescere
incipies male hr̄e Si aūt vederis te
ad feruorē: inuenies magnā pacem
⁊ senties leuiorē laborē ꝓpť dei gr̄az
⁊ virtutis amorē: Hō feruid⁹ ⁊ dili-
gēs ad oia ē pat⁹. Maior labor ē re-
sistere vitijs ⁊ passionib⁹: q̄ʒ corpali-
b⁹ insudare laborib⁹. Qui puos nō
vitat defect⁹: paulatim labiť ad ma-
iorꝛs. Gaudebis sꝑ vesꝑe: si diē ex-
pendas fructuose. Vigila suꝑ teipꝫ
excita teipm̄ admone teipm̄: ⁊ q̄cq̄d
de alijs sit nō negligas teipm̄. Tan-
tū ꝓficies: quantum tibiipi vim in-
tuleris.

¶ Explicit Liber primus
Incipit Secundus

¶ De interna conuersatione.

¶ Capi. primum

Regnum dei in
tra vos est dicit dñs. Con
uerte te ex toto corđ tuo ad
dñm: ꝛ relinque hunc miserũ mun
dũ: ꝛ inueniet aĩa tua requiẽ. Disce
exteriora ꝯtẽnere ꝛ ad iteriora te: da
re ꝛ videbis regnũ dei i te vẽire. Est
enĩ regnũ dei pax ꝛ gaudiũ in spiri
tu sctõ: qđ nõ datur impijs. Veniet
ad te christus ostendens tibi conso
latõꝫ suã: si dignã illi abintus para
ueris mansionẽ. Oĩs glĩa eiꝰ et de
cor ab intra ẽ: ꝛ ibi ꝯplacet sibi. Fre
quẽs illi visitatio cũ hoie intño: dul
cis sermocinatio: grata ꝯsolatio: mlt
ta pax familiaritas stupẽda nimis.
Eya aĩa fidelis prepara huic sponso
cor tuum: quatinus ad tevenire ꝛ in

te habitare dignetur. Sic eniz dicit Si quis diligit me sermonem meū seruabit: ⁊ ad eum veniemus: ⁊ mā-sionem apud eum faciemus. Da ergo christo locum: ⁊ ceteris omnibus nega introitum. Cum xp̄m habue-ris: diues es ⁊ sufficit tibi. Ipse erit prouisor tuus: ⁊ fidelis procurator in omnibus; vt non sit opus tibi in hoībus sperare. Homines em̄ cito mutantur: ⁊ deficiunt velociter. christus autem manet in eternū ⁊ astat vsq₃ in finem firmiter. Non est magna fiducia ponenda in homine fragili ⁊ mortali: etiam si vtilis sit ⁊ di-lectus: neq₃ tristitia multa capienda ex hoc si interdum aduersetur et cō tradicat. Qui hodie tecum sunt cras contrariari possunt: et econuerso se-pe vt aura vertuntur. Pone totam fiduciam tuam in domino: ⁊ sit ipse timor tuus ⁊ amor tuus. Ipse pro te

respondebit ⁊ faciet bene sicut meli-
us fuerit. Non habes hic manentē
ciuitatē: ⁊ vbicunqꝫ fueris extraneꝰ
es ⁊ ꝑegrinꝰ: nec requiē aliqn̄ hēbis
nisi xp̄o intime fueris vnitꝰ. Quid
hic circūspicis: cū iste nō sit locꝰ tue
requietionis. In celestibus debet es
se habitatio tua: ⁊ sicut in trāsitu cū-
cta terrena sunt aspicienda. Transe-
unt omnia ⁊ tu cum eis pariter. Vi
de vt nō inhereas: ne capiaris ⁊ pe-
reas. Apud altissimum sit cogitatio
tua: ⁊ deprecatio tua ad xp̄m sine in
termissione dirigatur. Si nescis al-
ta speculari et celestia: requiesce ī passi
one xp̄i: et in sacris vulneribus eius
libenter habita. Si enim ad vulne-
ra et preciosa stigmata ihesu deuote
confugis: magnam in tribulatione
confortationem senties nec multuꝫ
curabis hominum despectiones. Fa
ciliterqꝫ verba detrahentium perse-

res. Christus fuit etiam in mundo ab hominibus despectus: et in maxima necessitate a notis et amicis inter opprobria derelictus. Christus pati voluit et despici: et tu audes de aliquo conqueri? Christus habuit aduersarios et oblocutores: et tu vis oēs habere amicos et benefactores? Unde coronabitur patientia tua: si nil aduersitatis occurrerit? Si nihil contrarium vis pati quomodo eris amicus christi? Sustine te cum christo et pro christo: si vis regnare cum christo Si semel perfecte introisses in interiora ihesu et modicum de ardente eius amore sapuisses: tunc de proprio comodo vel incomodo nihil curares: sed magis de opprobrio illato gauderes: quia amor ihu facit hominem seipsum contēnere. Amator ihu et verus internus et liber ab affectōibus inordiatis pōt se ad deū libere conuertere

ꝛ eleuare se supra seipꝫ in spū ac fru-
itiue quiescere. Cui sapiunt omnia
prout sunt nō vt dicūtur aut estimāt
h vere sapiens est ꝛ doctus magis a
deo q̄ȝ ab hominibus. Qui ab intra
scit ambulare ꝛ modicū res ab extra
ponderare: nō requirit loca: nec tpa
expectat ad hn̄da deuota exercitia.
Hō internus cito se recolligit: qꝛ nū
q̄ȝ se totū ad exteriora effundit. Non
illi obest labor exterior aut occupa-
tio ad tp̄s necessaria: ſꝫ sicut res eue-
niunt sic se illis accomodat. Qui in
tus bene dispositus est ꝛ ordinatus
nō curat mirabiles ꝛ peruersos ho-
minum gestus. Tantum homo im
peditur et distrahitur: quātū sibi res
attrahit. Si recte tibi esset ꝛ bn̄ pur-
gatus esses: omnia tibi in bonum
cederent et profectum. Ideo multa
tibi displicent et sepe cōturbat: quia
adbuc non es tibiipsi perfecte mor-

tuus nec segregatus ab omnibus terrenis. Nihil sic maculat et implicat cor hois: sicut impurus amor in creaturis. Si renuis ꝯsolari exteri⁹ poteris speculari celestia: ꝛ frequenter interius iubilare.

¶ De humili submissione sub prelati regimine. ¶ Ca. ii.

NOn magnipendas q̄s ꝑ te vel ꝯ̄ te sit: sed hoc age ꝛ cura vt de⁹ tecū sit in omni re quā facis. Habeas cōsciam bonam: ꝛ de⁹ bn̄ te defensabit Quē em̄ adiuuare voluerit: nullius ꝑuersitas nocere poterit. Si tu scis tacē ꝛ pati videb ꝓculdubio auxiliū dn̄i. Ipe nouit tp̄s ꝛ modū liberādi te: ꝛ iō debes te illi resignare. Dei ē adiuuare ꝛ ab oi ꝯfusiōe libare. Sepe valō ꝓdest ad maiorē hūilitatem

ꝯseruandā. q̄ defect⁹ nr̄os alij sciūt ꝛ redarguūt. Qn̄ hō ꝓ defectibus suis se hūiliat: tūc facilr̄ alios placat ꝛ leuiter satisfacit sibi trascentibus. Humilē deus ꝓtegit ꝛ liberat: humilē diligit ꝛ ꝯsolat̄: hūili hōi se inclinat hūili largit̄ grām magnā: et post suā dep̄ssionē leuat ad gloriam hūili sua secreta reuelat: ꝛ ad se dulciter trahit ꝛ inuitat. Hūilis accepta ꝯtumelia ꝛ ꝯfusione satis bn̄ ē in pace: qꝛ stat in deo ꝛ nō in mundo. Nō reputes te aliq̄d ꝓfecisse: nisi oībus inferiorē te esse sentias.

De bono pacifico homine Capi. iii.

Pone te primo in pace: ꝛ tūc alios poteris pacificare. Homo pacific⁹ plus prodest q̄ȝ bene doctus: Ho-

mo passionatus etiam bonū in malum trahit: et faciliter malum credit Bonus pacificus homo omnia ad bonum conuertit. Qui bene in pace est: de nullo suspicatur: qui autez male contentus est et cōmotus: varijs suspitionibus agitatur: nec ipse quiescit: nec alios quiescere permittit: dicit sepe quod dicere non deberet: ꝛ omittit quod sepe sibi magis facere expediret. Considerat ꝙ alij facere tenentur: ꝛ negligit quod ipe facere tenetur. Habe ergo primum zelum super temetipsum. tunc zelare poteris etiam iuste proximum tuum. Tu bene facta tua scis excusare et colorare: et aliorum non vis recipere excusationes. Justius esset vt te accusares: et fratrem tuum excusares. Si portari vis: porta ꝛ alium Vide ꝙ͂ longe es adhuc a vera charitate et humilitate: que nulli nouit

indignari vl' irasci nisi tm̄ sibiipi: nō est magnū cū bonis ⁊ mā̄suetis conuersari: hoc em̄ oibus nāliter placet et vnusquisqꝫ libenter pacē hꝫ ⁊ secū sentiētes magis diligit. Sꝫ cū duris ⁊ peruersis aut indisciplīatis aut nobis ꝯtrariātibꝫ pacifice posse viuere magna grā ē ⁊ laudabile nis virilecꝫ factū. Sꝫ sunt q̄ seipos in pace tenēt ⁊ cū aliis etiāz pacē habent. Et sunt qui nec pacem habēt nec alios ī pace dimittunt. Aliis sunt graues: sed sibi sunt semper grauiores. Et sunt qui seipsos in pace retinent: ⁊ ad pacem alios reducere student. Est tam̄ tota pax nostra in hac misera vita potius in humili sufferentia ponenda q̄ā in non sentiendo contraria. Qui melius scit pati: pacez tenebit maiorem. Iste est victor sui: et dominus mundi: amicus christi et heres celi.

De pura mēte ꝛ simplici intentione. Capit. iiii.

Duabꝰ alis hō d ſſbleuaƚ a terrenis: ſimplicitate. ſ. ꝛ puritate. Simplicitas dꝫ eſſe in intētōe: puritas in affectione. Simplicitas intendit deuꝫ: puritas apprehēdit ꝛ guſtat. Nulla bona actio te impediet: ſi liber intus ab oī inordiato affectu fueris. Si nihil aliud ꝗ̄ dei bn̄placitū ꝛ ꝓximi vtilitatē intendis ꝛ queris: interna libertate frueris. Si rectū cor tuū eēt tūc oīs creatura ſpeculū vite ꝛ liber ſancte doctrine eſſet. Nō eſt creatura tā pua ꝛ vilis q̄ bonitatē dei nō repreſentet. Si tu eſſes intus bonus ꝛ purus: tūc oīa ſine impedimēto videres ꝛ bene capes. Cor purū penetrat celū ꝛ infernum. Qualis vnuſ

f

BIBLIOTHÈQUE SAINTE GENEVIÈVE
SG

B. Sanctæ Genovefæ parisiensis

quisq intus est: taliter iudicat exteri us. Si est gaudium in mundo hoc vtiq possidet puri cordis hō: ꝛ si est alicubi tribulatio ꝛ angustia ħ meli us nouit mala ꝯsciā. Sic ferrū mis sum in ignē amittit rubiginē ꝛ totū candens efficit: sic hō ad deū se inte gre ꝯuertēs a torpore exuit ꝛ in no uū hoīem transmutat. Qñ hō inci pit tepescere: tūc ꝑuū metuit laborē ꝛ libenter externā accipit ꝯsolatōnē Sed qñ ꝑfecte incipit se vincere et viriliter in via dei ambulare: tūc mi nus ea reputat: que sibi pri⁹ grauia esse sentiebat.

De propria consideratōne Capit. v.

NOn debemus n nobisipsis nimis credere: qꝛ sepe nobis grā deest et

sensus. Modicum lumen est in nobis: et hoc cito per negligentiã amittimus. Sepe etiam non aduertim⁹ q̃ tam ceci intus sumus. Sepe male agimus: et peius excusamus: et passione interdum mouemur et zelũ putamus. Parua in alijs reprehendimus: et nostra maiora pertrãsim⁹ Satis cito sentimus et põderamus quod ab alijs sustinemus: sed quantum alij a nobis sustinent nõ aduertimus. Qui bene et recte sua ponderaret: nõ eẽt qd̃ d̃ alio ḡuit iudicaret Intern⁹ hõ suiipi⁹ curã oibus curis ãnponit: et q̃ sibiipi diligent̃ intẽdit: faciliter de alijs tacet Nũq̃ eris internus et deuot⁹: nisi de alienis silueris et ad teipm specialiter respexeris Si tibi et deo totaliter intendis: modicum te mouebit quod foris percipis. Vbi es. quãdo tibiipsi presens non es? Et quando omnia pcurristi

quid te neglecto pfecisti. Si debes habere pacē ⁊ vnionē verā: oportet q̄ totum adhuc postponas ⁊ te solū p̄ oculis hēas. Multū pinde pficies: si te feriatū ab oīn tpali cura cōserues. Valde deficies: si aliquid tpale reputaueris. Nil altū nil magnū nil gratū nil acceptū tibi sit: nisi pure de⁹ aut de deo sit. Totū vanū esti ma: quicq̄d ɔsolatōis occurrit d̄ aliqua creatura. Amās deū aīa: sb deo despicit vniuersa. Solus deus eternus ⁊ immensus implens omnia: solatium est anime ⁊ vera cordis leticia.

De letitia bone consciētie: Cap. vi

Gloria bōi hominis testimoniū bone cōscientie est. Habe bonā cōscientiā ⁊ sp̄ habebis leticiā. Bona

ꝯscia valde multa potest portare. et
valde leta est inter aduersa. Mala
ꝯscia sp timida est ⁊ inquieta. Sua-
uiter requiesceres: si te cor tuū nō repꝛe-
henderit Noli letari: nisi cū bn̄fece-
ris. Mali nunq̄ hn̄t verā letitiā nec
internā sentiūt pacē: q: nō ē pax im
pijs dicit dn̄s. Et si dixerit i pace su-
m⁹ nō veniēt sup nos mala: ⁊ qs no
bis nocē audebit. Ne credas eis: qm̄
repēte exurget ira dei ⁊ in nihilū re-
digent act⁹ eoꝝ: ⁊ cogitatōes eorū
peribunt. Gloriari in tribulatōe nō
est graue amanti: sic em̄ gloriari ē in
cruce domini gloriari. Breuis glo-
ria que ab hominibus datur ⁊ acci-
pitur. Mundi gloriam semper co-
mitatur tristitia. Bonorum gloria
in conscientijs eorum: ⁊ non in ore
hoim. Justorum letitia de deo et in
deo est: ⁊ gaudium eorū de veritate
Qui verā ⁊ eternā gloriā desiderat.

temporalem non curat. Et qui tpa-
lem querit gloriã aut nõ ex animo
ɔtẽnit: minus amare conuinciť cele
stem. Magnã hʒ cordis tranquilli-
tatem: qui nec laudes curat nec vitu
peria. Facile erit ɔtentus ⁊ pacatus
cuius conscientia munda est. Non
es sanctior si laudaris nec vilior si vi
tuperaris. Quod es hoc es: nec ma
ior dici vales q̃ȝ deo teste sis. Si at-
tendis q̃d apud te sis intus: non cu-
rabis q̃d de te loquanť hoĩes foris.
Hõ videt in facie: deus aũt in corde
Homo ɔsiderat actus: deus pensat
intentiones. Bene semper agere et
modicũ de se tenere: humilis aĩe in-
diciũ est. Nolle ɔsolari ab aliq̃ crea-
tura magne puritatis ⁊ interne fidu
cie indiciũ est. Qui nullũ extrinsec⁹
ꝓ se testimonium querit: liquet q̃ se
deo totaliť ɔmisit. Nõ eñi q̃ seipȝ cõ-
mendat ille probatus est ait beatus

Paul⁹: ꝫ quē de⁹ ꝯmēdat. Ambłare cū deo int⁹ nec aliq̄ affectōe teneri foris: status est interni hominis.

¶ De amore ihesu sup oia ¶ Capit. vii.

Beatus qui itelligit quid sit amare ihesuꝫ: ꝯtēnere seipm ꝓpter ihm. Oportet dilectū ꝑ dilecto oia relinquere: qꝛ ihs vult sol⁹ sup oia amari. Dilectio creature fallax est ⁊ instabilis: dilectio ihesu fidelis ⁊ ꝑseuerabilis. Qui adheret creature: cadet cuꝫ labili: qui amplectit̃ ihm firmabituꝛ in euū. Illū dilige ⁊ amicū tene tibi qui oibus recedentibus te non derelinquet nec patiet̃ in fine perire. Ab hoibus oportet te aliqn̄ separi: siue velis siue nolis: Teneas te apd̄ ihm viuēs ⁊ moriēs: ⁊ illius fidelitati te

cōmitte qui omnibus deficientibus
solus potest te iuuare: Dilect⁹ tuus
talis est nature vt alienū nō velit ad-
mittere: sed solus vult cor tuū habe-
re: ⁊ tanq̄ rex in ꝓprio throno sedere
Si scires te bn̄ ab omi creatura eua-
cuare: ihs deberet libenter tecū ha-
bitare. Pene totū ꝑditū inuenies:
quicquid extra ihm in homib⁹ po-
sueris. Nō ꝯfidas nec innitaris sup
calamū ventosum: q: ois caro fenū
⁊ omnis gloria eius vt flos feni ca-
det. Cito decipieris: si ad externam
hominum apparentiam tantum a-
spexeris. Si enim tuum in alijs q̄-
ris solatiū ⁊ lucrū: senties sepe detri
mentum. Si queris in omnib⁹ ihe-
sum: inuenies vtiq̄ ihm. Si autem
queris teipsū: inuenies etiam teipz
sed ad tuam perniciem. Plus enim
hō nociuior est sibi si ihm nō querit
q̄ tot⁹ mund⁹ ⁊ oēs sui aduersarij.

De familiari amicitia ihesu
Capi. viii.

QVando ihesus adest: totū bonū est nec quicq̄ difficile videt. Qn̄ vero ih̄s nō adest: totū durū est. Qn̄ ih̄s intus nō loquit: ꝯsolatio vilis ē. Si aūt ihesus vnū verbū loquit tantū magna ꝯsolatio sentit. Nōne maria magdalena statim surrexit de loco in q̄ fleuit qn̄ martha illi dixit: Magister adest ꝛ vocat te. Felix hora qn̄ ih̄s vocat de lachrimis ad gaudium spūs. Quā arid⁹ ꝛ dur⁹ es sine ihū. Quā insipiens ꝛ van⁹ si cupis aliquid extra ih̄m. Nōne h̄ est mai⁹ damnū q̄ʒ si totū pderes mundum. Quid potest mūdus ꝯferre sine ihesu. Esse sine ihesu grauis est infernus et esse cū ihesu dulcis paradisus. Si

fuerit tecū ihs null⁹ poterit nocē ini
mic⁹. Qui inuēit ihm inuēit thesau
rū bonū imo bonū sup oē bonū: Et
q̄ pdit ihm: pdit nimis multū ⁊ plus
q̄ȝ totū mōm. Pauprim⁹ est qui vi
uit sine ihu ⁊ ditissim⁹ q̄ bn̄ est cum
ihesu. Magna ars ē scire cōuersari
cū ihesu: ⁊ scire ihesum tenē magna
prudētia. Esto hūilis ⁊ pacific⁹ ⁊ erit
tecū ihesus. Sis deuot⁹ ⁊ q̄et⁹: ⁊ p
manebit tecū ihesus. Potes cito fu
gare ihesum ⁊ grām ei⁹ pdere: si vo
lueris ad exteriora decliare. Et si illū
effugaueris ⁊ pdideris: ad quē tunc
fugies: ⁊ quē tūc q̄res amicū. Sine
amico nō potes diu viuē: ⁊ si ihs nō
fuerit tibi p̄ oibus amic⁹ eris nimis
tristis ⁊ desolat⁹. Fatue igitur agis:
si in aliquo altero confidis ⁊ letaris
Eligendū est magis totū mundum
hr̄e contrariū: q̄ȝ ihesum offensum.
Ex oibus ergo charis: sit ihs dilect⁹

specialis: diligantur omnes ꝓpter ihesum: ihesus aūt ꝓpter seipm. Solus ihesus xp̄s singulariter est amādus qui solus bonus ꝛ fidelis inuenitur pre omnibus amicis. Propter ipm ꝛ in ipo tā amici q̃ȝ inimici tibi sint chari: ꝛ pro omnibus his exorand⁹ est vt omnes ipm cognoscant ꝛ diligant. Nūq̃ȝ cupias singulariter laudari ꝛ amari: qꝛ hoc solius dei ē: q̄ similem sibi non habet. Nec velis ꝙ aliquis in corde suo tecū occupetur neqȝ tu cū alicuius occuperis amore: sed sit ih̄s in te ꝛ in om̄i bono homine. Esto pur⁹ ꝛ liber ab int⁹ sine alicui⁹ creature īplicamēto. Oꝑtet te esse nudum: ꝛ purum cor ad ihesum gerere: si vis vacare et videre q̃ȝ suauis est dominus. Et reuera ad h̄ non peruenies nisi gratia eius fueris preuentus et intractus. vt omnibus euacuatis et licentiatis solus

cū sola vniaris. Qñ em̄ dei gratia ve
nit ad hoiem: tūc potēs fit ad oīa: et
qñ recedit tūc paup ꝛ infirmus erit:
ꝛ q̄si tm̄ ad flagella relictus. In his
nō debes deijci nec despare: sed ad
voluntatē dei equanimiter stare et
cūcta supuenientia tibi ad laudē ihu
xpi ꝑpeti: qꝛ pꝰ hyemē sequit estas:
post noctē redit dies ꝛ post tēpestatē
serenitas magna.

De carentia oīs solatii.

Cap. ix.

NOn est graue
humanū ꝯtēnē solatiū: cū ad
est diuinū. Magnū est et
valde magnū tam humano q̄ʒ diui-
no posse carere solatio: ꝛ ꝓ honore
dī libēt exiliū cordis velle sustinēꝛ i
nullo seipꝫ q̄rē nec ad ꝓpriū meritū

respicere. Quid magni es si hilaris sis/ et deuotus adueniente gratia: optabilis cunctis hec hora. Satis suauiter equitat: quē gratia dei portat. Et quid mirum si onus non sentit: qui portatur ab omnipotente et ducitur a summo ductore. Libēter habemus aliqd ꝓ solatio: et difficulter hō exuit a seipso Dicit sanct⁹ martir Laurentius seculum cum suo sacerdote: quia omne quod in mūdo delectabile videbatur despexit: et dei sūmi sacerdotem Sixtum quē maxie diligebat pro amore xpi etiam a se tolli clementer ferebat. Amore igit creatoris amorem hominis superauit: et pro humano solatio diuinum beneplacitum magis elegit Ita et tu aliquem necessariū et dilectum amicum pro amore dei disce relinquere Nec grauit feras cum ab amico derelictus fueris: sciens quoniā opor

tet nos oẽs tandem ab inuicem se/
parari. Multum ⁊ diu oportet ho/
minem in seipo certare: añq̃ discat
seipsum plene superare: ⁊ totum af/
fectum suum plene in deum trahẽ.
Quando homo stat super seipsum:
facile labitur ad consolatões huma
nas. Sz verꝰ xp̄i amator ⁊ studiosꝰ
sectator virtutuz nõ cadit super illas
consolationes nec querit tales sensi
biles dulcedines: sed magis fortes
exercitationes: et pro christo duros
sustinere labores. Cum igitur spiri/
tualis consolatio a deo datur: cum
gratiarũ actione accipe eam: sed dei
munus intellige esse: non tuum me
ritum. Noli extolli noli nimiũ gau/
dere nec inaniter p̄sumere: sed esto
magis humilior ex dono: cautior q̄
qz ⁊ timoratior in cunctis actibus tu
is: quoniam transibit hora illa ⁊ seq̄
tur tentatio. Cum ablata fuerit con

solatio: non statim desperes: sed cũ
humilitate ⁊ patientia expecta cele-
stem visitationem: qꝛ potens est de⁹
ampliorẽ tibi redonare grãm ⁊ con-
solationem. Istud non est nouũ nec
alienũ viã dei expertis: quia in ma-
gnis sctis ⁊ in antiquis ꝓphetis fuit
talis sepe alternationis mod⁹. Vñ
quidam presente iam gratia dicebat
Ego dixi in abundãtia mea: nõ mo
uebor in eternũ: Absente aũt gratia
quid in se fuerit expertus adiungit
dicens. Auertisti faciem tuam a me
⁊ factus sum conturbatus. Inter hec
tamen nequaquam desperat sed instan-
tius dñm rogat: ⁊ dicit: Ad te domi-
ne clamabo ⁊ ad deũ meũ depreca-
bor. Denique orõnis sue fructũ repor
tat ⁊ se exauditũ testatur dicens. Audi
uit dñs ⁊ misertus est mei: dominus
factus est adiutor meus. Sed i quo
Conuertisti inquit planctũ meũ in

gaudium mihi ⁊ circūdedisti me le
titia. Et si sic actū est cū magnis san
ctis: non est desperandum nobis in
firmis ⁊ paupibus si interdū in fri
giditate ⁊ interdum in feruore sum⁹
qm̄ spūs venit ⁊ recedit ſm sue volū
tatis beneplacitum. Unde beatus
Job ait. Uisitas eū diluculo: ⁊ su
bito ꝓbas illum. Super qd igit̃ spe
rare possum aut in q̄ ꝯfidere debeo:
nisi in sola magna miſcdia dei et in
sola spe grẽ celestis. Siue enim as
sint hoies boni siue deuoti fratres ⁊
amici fideles: siue libri scti vel tracta
tus pulcri: siue dulcis cātus ⁊ hym
ni: oia hec modicū iuuant ⁊ modicū
sapiunt: qn̄ desertus sum a grã et in
propria pauptate relictus. Tunc nō
est melius remediū: q̄ȝ patientia ⁊
abnegatio mei in voluntate dei. Nū
q̄ȝ iueni aliquē tā religiosū ⁊ dnotū
q nō habuerit int̃dū gratie sbtractōz

aut non senserit feruoris diminutio nem. Nullus sanctus fuit vnq̄ꝫ tam alte raptus ⁊ illuminatus: qui prius vel postea nō fuit tentatus. Nō eniꝫ dignus est alta dei contemplatione: qui pro deo non est exercitatus aliqua tribulatōne. Solet enim sequē tis consolationis: tentatio precedēs esse signum. Nam tentationibus ꝓbatis: celestis promittitur consolatō Qui vicerit inquit dabo ei edere de ligno vite. Datur etiam consolatio diuina vt homo fortior sit ad sustinē dum aduersa. Sequitur etiam tēta tio: ne se eleuet de bono. Non dormit dyabolus: nec caro adhuc mortua est: ideo non cesses preparare te ad certamē: q̄r a dextris ⁊ a sinistris sunt hostes q̄ nunq̄ꝫ quiescuut.

De gratitudine pro gratia dei. ¶ Capit. x.

q

Quid queris quietē cū nat⁹ sis ad labo-
rem: Pone te ad patienti-
am magis ꝙ̄ ad ꝯsolatōẓ: ⁊ ad crucē
portandā magis ꝙ̄ ad letitiā. Quis
eñ seculariū nō libent ꝯsolatōnem
et letitiā spūalē accipet: si sp obtine-
re posset: excedūt eñ spūales ꝯsola-
tōes oēs mundi delitias ⁊ carnis vo-
luptates. Nā oēs delitie mundane:
aut turpes sunt aut vane. Spūales
vero letitie sole iocūde et honeste ex
virtutib⁹ ꝓgenite ⁊ a deo puris mē-
tibus infuse. Sed istis diuinis ꝯso-
lationib⁹ nemo sp ꝓ suo affectu frui
valet: qꝛ tp̄s tentatōis nō diu cessat.
Multū ꝯriatur superne visitationi
falsa libertas ani: ⁊ magna ꝯfidentia
sui. De⁹ bene facit ꝯsolatōnis grām
dando ꝗ hō male agit nō totum deo
cū grāꝝ actōe retribuendo. Et iō nō

possunt in nobis dona gratie fluere
qz ingti sum⁹ auctori nec totū refun
dimus fontali origini. Sp em̄ debet
gr̄a digne gratias referenti: ꝛ aufert
ab elato quod dari solet humili. No
lo consolationem que mihi aufert
compunctionem: nec affecto ꝯtēpla
tionem que ducit in elationem. Nō
enim omne altum sanctum: nec oē
desiderium purum: nec omne dul-
ce bonū: nec omne charū deo gratū.
Libenter accepto gratiam vnde hūi
lior ꝛ timoratior inueniar: atqz ad re
linquendū me paratior fiaz. Doct⁹
dono gratie: ꝛ eruditus subtractōis
verbere: nō sibi audebit quicqz boni
attribuere: sed potius se pauperez et
nudū ꝯfitebitur. Da deo quicquid
dei est: et tibi ascribe quod tuū est Hꝫ
est: deo gratias ꝑ gratia tribue tibi
autem soli culpam: ꝛ dignam penā
ꝑ culpa deberi sentias. Pone te sp

ad infimū ꝛ dabitur tibi summū: nā summū non stat sine infimo Sūmi sancti apd deū. minimi sunt apd se et quanto gloriosiores: tanto in se humiliores: pleni veritate ꝛ gloria ce celesti non sunt vane glorie cupidi. In deo fundati ꝛ confirmati: nullo mō possunt eē elati ꝛ qui deo totum ascribūt quicquid boni acceperūt gloriam ab inuicem nō querūt: sed gloriam q̄ a solo deo est volunt ꝛ deum in se ꝛ in omnibus sctis laudari sup omnia cupiunt: ꝛ semp in idp̄m tendunt. Esto igitur gratus in minimo ꝛ eris dignus maiora accipe. Sit tibi minimū etiā ꝑ maximo ꝛ magis contēptibile pro speciali dono. Si dignitas datoris inspicit: nullū datū puū aut mun⁹ vile videbit. Non em̄ puū mun⁹ ē qđ a sūmo deo donat etiā si penas ꝛ verbera dōauerit gratū esse dz: q₂ sp ꝑ salute nr̄a facit

quicquid nobis aduenire permittit
q̄ grām dei retinere desiderat: sit gra
tus ꝑ gr̄a dei data: patiēs ꝑ sublata
oret vt redeat: caut⁹ sit ⁊ humilis ne
amittat.

¶ De paucitate amatorū cru-
cis ihesu. ¶ Capit. xi.

Habet ihesus
h nuuc multos amatores re
gni sui celestis: sed paucos
baiulatores sue crucis. Habet mul
tos desideratores ꝯsolatōnis: ſ; pau
cos tribulatōis. Plures inuenit so-
cios mēse: ſ; paucos abstinētie Om
nes volunt cū xp̄o gaudere: ſ; pauci
volunt ꝑ ip̄o aliq̄d sustinere. Mul-
ti sequūtur ihesum vsq; ad fractōnez
panis: ſ; pauci ad bibendum calicē
passionis. Multi miracula ei⁹ vene
rantur: ſ; pauci ignominiā crucis se

quuntur. Multi ihm diligūt: q̄zdiu
aduersa nō ꝯtingunt: Multi illum
laudant ⁊ bn̄dicunt: q̄zdiu ꝯsolatōes
aliq̄s ab ipo recipiūt. Si aūt se ihs
absconderit ⁊ modicū eos relinque
rit: aut in querimoniā aut in deiecti
onē nimiā cadūt: Qui aūt ihm pro
pter ihesum ⁊ nō ꝓpter suā aliquaȝ
ꝯsolatōȝ ꝓpriā diligūt: ipm in tribu-
latione ⁊ in angustia cordis sicut in
summa ꝯsolatōe bn̄dicunt. Et si nū
q̄z eis ꝯsolatōem dare vellet: ipm tn̄
semper laudarent ⁊ semper gratias
agere vellent. O quantū pōt amor
ihu purus: nullo ꝓprio cōmodo vel
amore permixtus. Nonne oēs merce
narij sunt dicendi: qui ꝯsolatōes sp̄
querunt? Nonne amatores sui ma-
gis q̄z xp̄i probantur: qui sua como-
da vel lucra sp̄ meditantur? Ubi in
uenietur talis qui velit deo seruire g̃
tis? Raro inuenitur tam spiritualis

aliquis: qui oibus sit nudatus. Nā verum spiritu pauperem: et ab omni creatura nudum quis inueniet? Procul ꝛ de vltimis finibus pciuz eius: Si dederit hō oēm substātiaz suam: adhuc nihil est: etsi fecerit penitentiam magnam adhuc exiguuz est: etsi apprehenderit oēm scientiaz adhuc longe est: ꝛ si habuerit virtutem magnam et deuotionem nimis ardentem: adhuc multum sibi deest vnum scilicet quod sibi summe necessarium est. Quid illud? Vt oibꝰ relictis se relinquat et a se totalit̄ exeat nihilqꝫ de priuato amore retineat Cum omnia fecerit que facienda nouerit: nihil se fecisse sentiat. Nō grāde ponderet ꝙ grandis estimari possit: sed in veritate seruum inutilem se pronunciet: sicut veritas ait. Cum feceritis omnia que precepta vobis sunt: adhuc dicite quia serui inutiles

sumus. Tunc vero paup᷑ ⁊ nudus spiritu esse poterit, ⁊ cum ꝓpheta dicere. Quia vnicus ⁊ paup᷑ sum ego Nemo isto ditior: nemo tn̄ liberior: nemo potentior illo qui scit se ⁊ oīa relinquere: ⁊ ad infimū se ponere.

De regia via sancte crucis Capit. xii.

Durus hic multis videtur ṽmo: Abnega temetipm tolle crucē tuā ⁊ sequere ihm: Sed multo durius erit audire illud extremū ṽbū. Discedite a me maledicti in ignē eꝛnū Qui em̄ modo libenter audiūt ⁊ sequūtur verbū crucis: tūc nō tīebūt ab auditione mala eterne damnatōnis. Hoc signū crucis erit ī celo cū dn̄s ad iudicandū venerit. Tūc oēs serui crucis qui se crucifixo ꝯforma

nerũt in vita: ad xp̃m accedẽt iudicẽ cũ magna fiducia. Quid igit̃ times tollere crucẽ: p quã itur ad regnum In cruce salus: in cruce vita: in cruce ꝓtectio ab hostib⁹: in cruce infusio sup̃ne suauitatis: in cruce robur mentis: in cruce gaudiũ sp̃us: ĩ cruce virt⁹ sũma: in cruce pfectio sanctitatis. Nõ est sal⁹ aĩe nec spes eterne vite: nisi in cruce. Tolle ergo crucez tuam ꝛ sequere ihm: ꝛ ibis in vitam eternam. Precessit ille baiulans sibi crucẽ ꝛ mortu⁹ est ꝓ te in cruce: vt tu etiã portes crucem ꝛ mori affectes in cruce: q2 si cõmortu⁹ fueris: etiam cum illo pariter viues: ꝛ si socius fueris pene socius eris ꝛ gl'ie. Ecce in cruce totũ ꝯstat ꝛ in moriẽdo totum iacet: ꝛ non est alia via ad vitam ꝛ ad veram internam pacem nisi via sc̃tẽ crucis ꝛ quotidiane mortificatõis. Ambl'a vbi vis: q̃re q̃dcũ-

ꝙ volueris: ⁊ non inuenies altiorez
viā supra: nec securiorē viā infra: nisi
viā scē crucis. Dispone ⁊ ordīa oīa
ſm tuū velle ⁊ videre: ⁊ nō inuenies
nisi sp aliqd pati debere aut sponte
aut inuite: ⁊ ita crucem sp inuenies.
Aut enim in corpore dolorem senti
es: aut in anima spūs tribulatōnem
sustinebis. Interdum a deo relique
ris: interdum a ꝓximo exercitaberis
⁊ qd amplius est sepe tibimetipsi gra
uis eris: nec tñ aliquo remedio vl ſo
latio liberari seu alleuiari poteris ſꝫ
donec deus voluerit oportet ꝙ susti
neas. Uult em̄ deus vt tribulatōnē
sine ꝯsolatōe discas pati: ⁊ ut illi to-
taliter te subijcias ⁊ humilior ex tri-
bulatione fias: Nemo ita cordialiter
sentit passionem christi: sicut is cui
contigerit similia pati. Crux igit sp
parata est ⁊ vbiqꝫ te expectat. Nō po
tes effugere vbicunqꝫ cucurreris: q₂

vbicunq; veneris: teip̄m tecum por
tas: ⁊ semper teipsum inuenies. Cō
uerte te supra: conuerte te infra con-
uerte te extra: et intra: ⁊ in his omni
bus inuenies crucem: et necesse ē te
vbicūq; tenere patiam si internā vis
hr̄e pacem ⁊ ꝑpetuam ꝓmereri co-
ronam. Si libenter crucem portas
portabit te et deducet te ad desidera
tū finē: vbi scilicet finis patiendi erit
q̄uis hic non erit. Si inuite portas:
onus tibi facis: ⁊ teip̄m magis gra-
uas: et tn̄ oportet vt sustineas. Si
abijcis vnam crucē aliā procl'dubio
inuenies: et forsitan grauiorem. Cre
dis tu euadere: quod nullus morta
lium potuit preterire? Quis sancto
rū in mdo sine cruce ⁊ tribulatōe fu
it? Nec em̄ dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s vna hora
sine dolore passionis fuit: q̄zdiu in h̄
mdo vixit. Optebat ait xp̄m pati et
resurgere a mortuis: ⁊ ita īt̄re i gl'iaz

suam. Et qūo tu aliā viam queris q̄
hanc regiam viā que est via scte̅ cru
cis. Tota vita christi crux fuit τ mar
tiriū: τ tu tibi queris requie̅ τ gaudi
um. Erras erras si aliud queris q̄
pati tribulatōes: quia tota ista vita
mortalis plena miserijs τ circūsigna
ta crucibus. Et q̄nto alti⁹ q̄s in spū
ꝓfecerit: tanto grauiores cruces se-
pe inueniet: qꝛ exilij sui pena magis
ex amore crescit. Sed tn̄ iste sic mul
tipliciter afflictus nō est sine leuami
ne consolatōnis: quia fructum ma-
gnū sibi sentit accrescere ex sufferen
tia sue crucis. Nā dū spōte illi se su-
bijcit: oē on⁹ tribulatōis in fiduciaꝫ
diuine consolationis conuertitr. Et
quanto caro magis ꝑ tribulationeꝫ
atteritur: tanto amplius spirit⁹ per
internam consolationem roboratur
Et nō nūq̄ intantū ꝯfortatur ex af-
fectu tribulatōnis τ aduersitatis ob

amorē ꝯformitatis crucis xp̄i: vt nō sine dolore ⁊ tribulatione esse vellet quoniam tanto se acceptiorem deo credit quāto plura ⁊ grauiora ꝓ eo ꝑferre poterit. Non est illud virtus hominis: sed gratia xp̄i: que tāta p̄t et agit in carne fragili: vt quod naturaliter semꝑ abhorret ⁊ fugit. hoc feruore spiritus aggrediatur ⁊ diligat Non est ſm hoiem crucem portare: crucem amare corpus castigare: et seruituti subijcere honores fugere: contumelias libenter sustinere: seipsuȝ despicere ⁊ despici optare: aduersa queqȝ cū dānis perpeti: ⁊ nihil ꝓsperitatis in hoc mundo desiderare Si ad teipm̄ respicis: nihil hmōi ex te poteris: sed si in domino confidis dabitur tibi fortitudo de celo ⁊ subijcietur ditioni tue mundus et caro. Sed nec inimicum dyabolū timebꝭ si fueris fide armatus: ⁊ ihesu cruce

signatus. Pone ergo te sicut fidelis
et bonus seruus xp̄i: ad portandū viri
liter crucē dn̄i tui: p̄ te ex amore cru
cifixi. Prepara te ad toleranda mul
ta aduersa et varia incōmoda in hac
misera vita: q: sic tecū erit vbicunq;
fueris: ⁊ sic reuera eū inuenies vbi-
cunq; latueris. Oportet te ita esse et
non est remedium euadendi a tribu
latōe malorum ⁊ dolore q̄ȝ vt te pati
aris. Calicem dn̄i affectanter bibe si
amicus eius esse ⁊ partē cū eo habe
re desideras. Cōsolatōnes deo con-
mitte: faciat ipe cū talibus sicut sibi
magis placuerit. Tu vō pone te ad
sustinendum tribulationes: ⁊ repu-
ta eas maximas ꝯsolationes: q: nō
sunt condigne passiones huius tem
poris ad futuram gloriam: q̄ reuela
bitur in nobis ꝓmerendam: etiā si
solus omnes posses sustinere. Quā
do ad hoc veneris q̄ tribulatio tibi

dulcis est et sapit pro xpo tunc bene tecum esse estima: quia inuenisti paradisum in terra. Quamdiu pati tibi graue ē et fugere queris: tādiu male habebis: et sequetur te vbiqꝫ fuga tribulationis. Si ponis te ad quod esse debes: videlicet ad patiendū et moriendum fiet cito melius et pacē inuenies. Etiam si raptus fueris in tercium celum cum paulo: non es ꝓpterea securatus de nullo ꝯrio sustinendo. Ego inquit ihs ostendam illi quanta oporteat eum ꝓ nomine meo pati. Pati ḡ tibi remanet: si ihꝫ diligē et perpetuo illi seruire placet. Utinam dignus esses ꝓ noie ihesu aliqd pati: q̄ꝫ magna gloria remaneret tibi: quanta exultatio oibꝰ sanctis dei: quanta q̄ꝫ edificatio esset ꝓximi Nam patientiam oēs recōmēdant q̄uis pauci tn̄ pati velit. Merito deberes libenter modicum pati ꝓ xpo

cum multi grauiora patiunt̄ ꝓ mõo
Scias ꝓ certo q: morientē te opor-
tet ducere vitam ⁊ quanto plus q̄sq3
sibi morit̄: tanto deo magis viuere
incipit. Nemo aptus est ad ꝯprehē-
dendū celestia: nisi se submiserit ad
portandū ꝓ xp̄o aduersa. Nihil deo
acceptius: nihil tibi salubrius ī mū-
do isto: q̄3 libent̄ pati ꝓ xp̄o. Et si eli
gendū tibi esset: magis optare debe
res ꝓ xp̄o aduersa pati: q̄3 multis cō
solatōib⁹ recreari: q: xp̄o similior es-
ses ⁊ oibus scīs eius magis confor-
mior. Non em̄ stat meritū nr̄m et ꝓ
fectus stat⁹ nr̄i in multis suauitatib⁹
⁊ ꝯsolationibus: s3 poti⁹ in magnis
grauitatibus et tribulationibus per
ferendis. Siquidem aliquid meli⁹
⁊ vtilius saluti hominum q̄3 pati fu-
isset: xp̄s vtiq3 v̄bo ⁊ exēplo ostēdis-
set. Nam et sequentes se discipu-
los omnesq3 eum sequi cupientes

manifeste ad crucē portandā hortat̄ ꝛ dicit. Si q̄s vult vēire post me: abneget semetiꝑm ꝛ tollat crucē suam ꝛ seq̄t̄ me. Quib⁹ ergo ꝑlectis ꝛ scrutatis: sit ista finalis ꝯclusio. Quoniam ꝑ multas tribulatōnes oportet nos intrare in regnum dei.

Explicit liber Scd̄s
Incipit Tertius.

De interna xp̄i locutōe ad animam fidelem. Ca. i.

Audiam quid loquat̄ in me dn̄s de⁹. Btā aīa q̄ dn̄m in se loquentem audit ꝛ de ore ei⁹ verbū ꝯsolatōnis accipit. Btē aures q̄ venas diuini susurrij suscipiūt: ꝛ de mūdi hui⁹ susurrationibus nihil aduertūt. Btē plane aures que non vocem foris sonātem: sed interius auscultāt veritatē

loquentem ⁊ docentem. Beati ocu-
li qui exterioribꝰ clausi: interioribꝰ
aūt sunt intenti. Beati qui intna pe-
netrant: ⁊ ad capienda archana cele-
stia magis ac magis per quotidiana
exercitia se student preparare. Bea-
ti qui deo vocare gestiūt: ⁊ ab omni
impedimento seculi se excutiūt. Ani-
maduerte hec o anima mea ⁊ clau-
de sensualitatis tue ostia vt possis in-
te audire: qd loquatur dn̄s deꝰ tuꝰ.
Hec dicit dilectus tuus. Salus tua
ego sum: pax tua et vita tua. Serua
te apud me: et pacem inuenies. Di-
mitte oīa transitoria et quere eterna.
Quid sunt omnia tpalia nisi sedu-
ctoria. Et qd iuuāt oēs creature: si fu-
eris a creatore deserta. Oibꝰ ergo abdi-
catis: creatori tuo te redde placidā
ac fidelē: vt verā valeas apprehende-
re beatitudinem.

Quod veritas intus loqui

tur sine strepitu verborum.

¶ Capi. ij.

LOquere domi

ne q2 audit seru⁹ tu⁹. Ser-
uus tu⁹ ego sum da mihi
intellectũ: vt sciã testimonia tua. In
clina cor meũ in verba oris tui: fluat
vt ros eloquiũ tuũ. Dicebãt oli filij
israhel ad moysen loq̃re nobis tu et
audiem⁹: nõ loq̃t nobis dñs ne for-
te moriemur. Nõ sic dñe nõ sic oro:
sed magis cũ samuele ꝓpheta hũilit
ac desideranter obsecro. Loq̃re dñe
quia audit seruus tuus: non loquat
mihi moyses aut aliquis ex ꝓphetis
sed potius tu loquere domine deus
inspirator et illuminator omniũ ꝓ-
phetarum: quia tu solus sine eis po
tes me perfecte imbuere: illi autem
sine te nihil proficient: possunt qui-
dem verba sonare sed spiritum non

ꝯferunt. Pulcerrime dicūt: ƺ te tacē te coꝛ non accendunt. Litteras tradunt: sed tu sensum aperis. Misteria ꝓferunt: sed tu referas intellectū signatoꝛū. Mandata edicunt: sed tu iuuas ad pficiendum. Viam ostendunt: sed tu ꝯfoꝛtss ad ambulandū Illi foꝛis tm̄ agunt: sed tu coꝛda instruis ⁊ illuminas. Illi exterius rigant: sed tu fecunditatem donas. Illi clamant verbis: sed tu auditui itelligentiā tribuis. Non ergo loquaṫ mihi moyses: sed tu dn̄e deus meuſ eterna veritas: ne foꝛte moꝛiar ⁊ sine fructu efficiar. Si fuero tantum foris admonitus ⁊ intus non accēsus ne sit mihi ad iudicium verbum auditum et non factum: cognitum nec amatum: creditum et nou seruatuƺ Loquere igitur domine quia audit seruus tuus. Verba enim vite eṫne habes: loquere mihi ad qualēcunqꝫ

aie mee ɔsolatōem: ⁊ ad totius vite mee emendatōꝫ: tibi aūt ad gloriam et perpetuum honorem.

Quod verba dei cū humilitate sunt audiēda: et ꝗ mluti ea non ponderant. Cap. iii.

Audi fili mi verba mea: verba suauissima oēm phoꝝ ⁊ sapiētū huiꝰ mōi sciam excedentia. Verba mea spūs ⁊ vita sunt: nec hūano sensu pēsanda. Nō sunt ad vanā ɔplacētiaꝫ trahēda: ꝫ in silentio audiēda ⁊ cuꝫ om̄i humilitate atqꝫ affectu magno suscipienda: ⁊ dixi. Beatus ē quem tu erudieris dn̄e ⁊ de lege tua docueris eum: vt mitiges ei a diebꝰ malis et non desoletur in terra. Ego inquit dn̄s docui ꝓphetas ab initio: ⁊ vsqꝫ nūc nō cesso oibꝰ loq: ꝫ multi ad vo

cem meum surdi sunt et duri. Plu-
res mundū libentius audiūt q̄z deū
facilius sequūtur carnis sue appeti-
tū q̄z dei bn̄placituz. Promittit mū
dus temporalia et parua: et seruitur
ei auiditate magna. Ego promitto
summa et eterna: et torpescunt mor
talium corda. Quis tanta cura mi-
hi in omnibus seruit et obedit: sicut
mundo et dominis eius seruit. Eru
besce sydon ait mare. Et si causam
queris audi quare. Pro modica p̄-
benda longa via curritur: et p̄ eterna
vita vix a multis pes semel a t̄ra le-
uatur. Vile preciū queritur: p̄ vno
nūmismate interdū turpiter litiga
et pro vana re et parua promissione
die noctuq̄z fatigari non timet. Sed
prohdolor pro bono incōmutabili:
pro premio inestimabili: pro sūmo
honore et gloria interminabili vel ad
modicuz fatigari pigritatur. Erube-

sce ergo serue piger et querulose quia il
li paratiores inueniuntur ad perdi
tionem quam tu ad vitam. Gaudent il
li amplius ad vanitatem quam tu ad ve
ritatem. Equidem a spe sua nonnum
quam frustrantur: sed promissio mea ne
minem fallit: nec confidentem mihi
bi dimittit inanem. Quod promisi da
bo quod dixi implebo: si tamen vsque in
finē fidelis in dilectōe mea quis permā
serit. Ego remunerator um omni
um bonorum: et fortis probator om
nium deuotorū. Scribe verba mea
in corde tuo: et pertracta diligenter
erunt enim in tempore tentationis
valde necessaria. Quod non intelli
gis cum legis: cognosces in die visi
tationis. Dupliciter soleo electos me
os visitare: tentatione scilicet et con
solatione. Et duas lectiones eis quotti
die lego: vnam increpando eorum
vitia. alteram exhortando ad virtutē

incrementa. Qui hꝫ v̄ba mea ꝛ ſpernit ea: hꝫ q̄ iudicꝫ eū ī nouiſſimo die

¶ Oratio ad implorandū deuotionis gratiam. ¶ Ca. iiii.

Domīe deꝰ meus oīa bona mea tu es. Et quis ego ſum vt audiā ad te loqui? Ego ſum paupͥmꝰ ſeruulus tuꝰ ꝛ abiectꝰ vmiculꝰ multo pauperioꝛ ꝛ ꝯtēptibilioꝛ: q̄ꝫ ſcio ꝛ dicere audeo. Memēto tn̄ dn̄e qꝛ nihil ſuꝫ nihil habeo nihilq̄ꝫ valeo. Tu ſolus bonus iuſtus ꝛ ſctūs: tu omnia potes: omnia preſtas: omnia imples: ſolū peccatorem inanē relinquens. Reminiſcere miſerationum tuaruꝫ dn̄e: et imple coꝛ meum gratia tua q̄ non vis vacua eſſe opera tua. Quomodo poſſum me tolerare ī hac miſera vita: niſi me confoꝛtauerit miſericoꝛdia ꝛ gratia tua? Noli auertere

faciem tuam a me. noli visitationē tuā ꝓlōgare: noli ꝯsolatōꝫ tuā abstrahere: ne fiat aīa mea sic̄ t̄ra sine aq̄ tibi. Dn̄e doce me facere voluntatem tuā. doce me corā te digne ꝛ hūiliter ꝯuersari: q2 sapiā mea tu es: q̄ in veritate me cognoscis: ꝛ cognouisti an̄q̄ꝫ fieret mūdꝰ ꝛ an̄q̄ꝫ natꝰ eēm ī mūdo

Quod in veritate et humilitate coram deo cōuersandū est. Cap. v.

Fili ābula coram me in veritate: ꝛ ī simplicitate cordis tui q̄re me sp. Qui ambulat corā me in veritate tutabit̄ ab incursibꝰ malis: ꝛ veritas liberabit eū a seductoribꝰ ꝛ a detractionibus iniquorum. Si veritas te liberauerit: vere liber eris ꝛ nō curabis de vanis hoīm verbis. Do-

mũ euersum est sicut dicis: ita queso mecum fiat. Ueritas tua me doceat ipsa me custodiat: et usq; ad salutarẽ finem me cõducat. Ipsa me liberet ab omni affectõe mala et inordinata dilectõne: et ambulabo tecũ in magna cordis libertate. Ego te docebo ait veritas que recta sunt et placita corã me. Cogita pctã tua cũ displicẽtia magna et merore: et nunq̃ reputes te aliquid esse ꝓpter opera bona. Reuera peccator es: et multis passionibus obnoxius et implicatus. Ex te semper ad nihil tendis et cito laberis: cito vinceris: cito turbaris: cito dissolueris. Non habes quicq̃ vnde possis gloriari sed multa vnde te debes vilificare: quia multo infirmior es: q̃ vales comprehendere. Nihil ergo magnum tibi videat ex oibus que agis: nihil grande: nihil p-

ciosum et ad mirabile: nihil reputatione appareat dignum: nihil altuz nihil vere laudabile et desiderabile nisi quod eternum est: placeat tibi super oia eterna veritas displiceat tibi sup oia vilitas maxima tua. Nihil sic timeas: nihil sic vituperes et fugias sic vitia et peccata tua: que magis displicere debent q̄ q̄libet rex dāna Quidam non sincere coraz me ambulant: sed quadam curiositate et arrogantia ducti volunt secreta mea scire et alta dei intelligere: se et suam salutem negligentes Hi sepe in magnas tentationes et peccata propter suam superbiam et curiositatez meis aduersante labuntur Time iudicia dei expauesce irā oipotētis: noli aūt discutē opa altissimi: sz tuas iniq̄tates pscrutare: in quantis deliq̄sti et q̄ mlta bona neglexisti. Quidam

solū portāt suā devotoꝝ in libris ⁊ q̄
dā in imaginib⁹: quidā aūt insignis
exteriorib⁹ ⁊ figuris: quidā hn̄t me i
ore: sed modicū in corde. Sūt ⁊ alij
q̄ intellectu illūinati ⁊ affectu purga
ti: ad eterna sp anhelāt: de terrenis ḡ
niter audiūt necessitatib⁹ nature do
lenter inseruiūt ⁊ hij sentiunt q̄d ve
ritatis spūs loquit̄ in eis: q2 q̄ docet
eos t̄rena despicere ⁊ amare celestia
mundum negligere et celum tota
die ac nocte desiderare.

De mirabili effectu diuini amoris. Capi. vi.

Benedico te pa ter celestis pr̄ dn̄i mei ihesu xp̄i: q2 mei pauperis dig
natus es recordari. O pr̄ miaꝝ ⁊ de
us toti⁹ ꝯsolatōis grās ago tibi q̄ me
idignū oi ꝯsolatōe qn̄qȝ tua recreas

ꝯsolatione. Benedico te semꝑ ꝛ glo
rifico cum vnigenito filio tuo et spū
sctō paraclito in secula seculoꝝ. Eya
dn̄e deus amator sancte meus: cum
tu veneris in cor meum exultabunt
oīa interiora mea. Tu es gloria mea
ꝛ exultatio cordis mei. tu spes mea
ꝛ refugium meum in die tribulatōis
mee. Sed qꝛ adhuc debilis sum in
amore ꝛ imperfectꝰ in virtute: ido ne
cesse habeo a te ꝯfortari ꝛ ꝯsolari ꝓp
terea visita me sepius ꝛ instrue disci
plinis sanctis. Libera me a passioni
bus malis: ꝛ sana cor meum ab om
nibus affectionibus inordinatis et
vitijs: vt intus sanatus et bene pur-
gatus: aptus efficiar ad amandum
fortis ad patiendū: stabilis ad ꝑseue
rādū. Magna res est amor: magnū
omnino bonum: quod solum leue
facit omne onerosum: ꝛ fert equalit̃
omne inequale. Nā onꝰ sine onere

portat: et omne amarum dulce ac sa
pidum efficit. Amor ihesu nobilis
ad magna opanda impellit: et ad de
siderāda sp pfectiora excitat. Amor
vult esse sursum nec vllis infimis re
bus retineri. Amor vult esse liber et
ab omni mundana affectōne alienus
ne internus eius impediatur aspectus
ne per aliqđ comodū tpale implica
tiones sustineat aut p incōmodum
succūbat. Nihil dulcius est amare: ni
hil fortius: nihil altius: nihil latius: ni
hil iocundius: nihil plenius: nihil
melius in celo et in terra: qz amor a
deo natus est: nec potest nisi in deo
super oīa creata requiescere. Amās
volat: currit letatur: liber est et nō te
netur: dat omnia p omnibus et ha
bet omnia in omnibus: qz in vno sum
mo bono super omnia quiescit: ex q
omne bonum fluit et pcedit. Nō re
spicit ad dona: sz ad donantē se puer

tit sup omnia bona. Amor modum semper nescit. sed sup oēm modum feruescit. Amor onus non sentit: labores nō reputat: plus affectat q̄ valet de impossibilitate nō causat quia cuncta sibi posse et licere arbitratur. Valet igit ad oīa: ꝛ multa implet et effectui mācipat: vbi nō amans deficit ꝛ iacet. Amor vigilat: ꝛ dormiēs nō dormitat. Fatigatus nō lassatur artatus non artatur: territus nō conturbatur: sed sicut viuax flāma et ardens facula sursum erumpit: secure q̄ ptransit. Si quis amat: nouit q̄d hec vox clamet. Magnus clamor ī auribus dei est: ipse ardens affectus anime que dicit. Deus meus amor meus: tu totus meus et ego⁹ tuus. Dilata me in amore: vt discam interiora cordis ore degustare: q̄ suaue sit amare et in amore liquefieri ꝛ natare. Tenear amore vadens supra

me pre nimio feruore et stupore: Cātem amoris canticū: sequar te dilectum meum in altum: deficiat i laude tua aīa mea iubilans ex amore. Amem te plus q̄ me: nec me nisi ꝑpter te: et oēs in te qui vere amāt te: sicut iubet lex amoris lucens ex te. Est amor velox: sincerus: pi⁹: iocundus: et amenus: fortis patiens: fidelis: prudens: longanimis: virilis: et seipm nunq̄ querēs. Ubi em̄ seipz aliquis querit: ibi ab amore cadit. Est amor circumspectus: humilis et rectus: non mollis: non leuis: nec vanis intendens rebus: sobrius: castus: stabilis: quietus: et in cunctis sensib⁹ custoditus. Est amor subiectus et obediens p̄latis: sibi vilis et despectus: deo deuotus et gratificus confidens et semꝑ sperans in eo etiā cum sibi non sapit deus: q̄ sine dolore nō viuit in amore. Qui non est

paratus oīa pati ⁊ ad voluntatē stare dilecti: nō est dignus amator appellari. Oportet amantē oīa dura et amara ꝓpter dilectū libenter amplecti: nec ob ꝯtria accīntia ab eo deflecti

¶ De probatōe veri amatoris. ¶ Capit. vii.

Fili non es adhuc fortis ⁊ prudens amator: Quare dn̄e? Quia ꝓpt modicā ꝯrietatez deficis a ceptis: et nimis auide ꝯsolatōz queris. Fortis amator stat in tētatōib⁹: nec callidis credit ꝑsuasionib⁹ inimici: sicut i ꝓsperis ei placeo: ita nec in aduersis displiceo. Prudēs amator nō tā donum amantis considerat ꝙ dantis amorē. Affectū potius attendit ꝙ̄ cēsum: et infra dilectum omnia data ponit. Nobilis amator non quiescit

in dono: ꝫ in me sup oē donū. Non ē iō totū ꝑditū: si qn̄qꝫ min⁹ bñ ḋ me vel de sctis meis sentis q̄ꝫ velles. Affect⁹ ille bon⁹ dulcis quē interdū ꝑcipis: affectus grē pn̄tis ē ⁊ quidam ꝓgustus prie celestis. sup q̄ nō nimium imitendū q꞉ vadit ⁊ veit. Certare aūt aduersus incidētes malos aīmotus suggestionēqꝫ ſpnere dyaboli insigne est virtutis ⁊ magni meriti. Non ergo te conturbent aliene fātasie de quacunqꝫ materia ingeste. Forte serua propositum et intentionem rectam ad deū. Nec est illusio q̄ aliqn̄ in excelsum subito raperis: ⁊ statim ad ineptias solitas cordis reuerteris. Illas enim inuite magis pateris q̄ꝫ agis: ⁊ q̄ꝫdiu displicent et reniteris: meritum est et non perditio. Scito q̄ antiqu⁹ inimicus omnino nititur impedire desideriū tuū in bono et ab omni deuoto exercitio

euacuare: a sanctorū scilicet cultu a pie passionis mee memoria: a peccatorum vtili recordatione a proprij cordis custodia: et a firmo proposito proficiendi in virtute. Multas malas cogitationes ingerit vt tediū tibi faciat et horrorem vt ab oratōne reuocet et sacra lectione. Displicet sibi humilis confessio ꝛ si posset: a cōmunione cessare faceret. Nō credas ei neq̃ cures illum: licet sepius tibi deceptionis tetenderit laqueos. Sibi imputa cū mala ingerit et immūda: dicito illi Vade immunde spiritus erubesce miser: valde immund⁹ es tu qui talia infers auribus meis. Discede a me seductor pessime: nō habebis in me partem vllam: ꝫ ihs mecū erit tanq̃ꝫ bellator fortis: et tu stabis confusus. Malo poti⁹ mori ꝛ oēm penam subire q̃ꝫ tibi cōsentire

Tace et obmutesce nō audiā te amplius: licet mihi plures moliris molestias. Dn̄s illuminatio mea ⁊ sal⁹ mea quem timebo? Dominus ꝓtector vite mee: a quo trepidabo? Si consistant aduersum me castra: non timebit cor meū. Dn̄s adiutor me⁹ ⁊ redemptor me⁹. Certa tanq̄ miles bon⁹: ⁊ si interdū ex fragilitate corruis resume vires fortiores priorib⁹ ꝯfidens de ampliori gr̄a mea: ⁊ multū p̄caue a vana ꝯplacentia ⁊ superbia: ꝓpter hoc multi in errorē ducuntur ⁊ in cecitatē pene incurabilē q̄si labunt. Sit tibi in cautelā ⁊ ꝑpetuā humilitatem ruina hec superboꝝ de se stulte presumentium.

De occultanda gratia sub hūilitatis custodia Ca. viij.

Fili vtilius est tibi et securius deuotõis gratiam abscondere nec in altum te efferre nec multũ inde loqui neq multũ ponderare: sed magis te metipsm despicere et tanq indigno datã timere. Non est huic affectioni tenaci⁹ inherendũ: q̃ citius pt mutari in cõtrariũ. Cogita in gr̃a q miser et inops esse soles sine gr̃a. Nec est in eo tantũ spũalis vite pfect⁹ cũ consolationis habueris gr̃am: sed cũ hũilit et abnegate patienterq tuleris ei⁹ subtractõem: ita q tũc ab orõnis studio nõ torpeas nec reliq opa tua ex vsu faciẽda oino dilabi pmittas: sz sicut melius potueris et intellexeris: libẽter qd in te ẽ facias: nec pter ariditatẽ seu anxietatẽ mentis quã sentis te totaliter negligas: Multi em sũt qui cũ non bene eis successerit: stati

impatientes fiunt aut desides. Non enim semper est in potestate hominis via eis: sed dei est dare et consolari quando vult et quãtum vult ⁊ cui vult: sicut sibi placuerit: ⁊ non amplius. Quidam incauti propter deuotionis gratiam seipsos destruxerunt: quia plus agere voluerunt ꝗ̄ potuerunt: Non pensantes sue paruitatis mensuram sed magis cordis affectum sequentes ꝗ̄ rationis iudicium. Et quia maiora presumpserũt ꝗ̄ deo placitum fuit idcirco gratiaꝫ cito perdiderunt. Facti sunt inopes ⁊ viles relicti: qui in celum posuerũt nidum sibi: vt humiliati ⁊ depauperati discant non in alis suis volare ꝫ sub pennis meis sperare. Qui adhuc noui sunt ⁊ imperiti in via domini nisi consilio discretorum se regant: facilius decipi possunt ⁊ elidi. Quod si suum sentire magis sequi

q̄ alijs exercitatis credere volunt: erit eis periculosus exitus: si tum retrahi a proprio conceptu non valuerint. Raro sibiipsis sapientes ab alijs regi humiliter patiuntur. Melius est modicum sapere cum humilitate et parua intelligentia: q̄ magni scientiarum thesauri: cum vana cōplacentia. Melius est tibi minꝰ habere: q̄ multum vnde posses superbire. Non satis discrete agit qui se totum leticie tradit: obliuiscens pristine inopie sue: et casti timoris domini: qui timet gratiam oblatam amittere. Nō etiā satis ꝟtuose sapit q̄ tpe aduersitatis et cuiusq̄ grauitatis nimis desperate se gerit et minus fidenter de me q̄ oportet recogitat ac sentit. Qui tempore pacis nimis securus esse voluerit. sepe tpe belli nimis deiectus et formidolosus repiet

Si scires semper humilis et modicus in te permanere: nec non spiritum tuum bene moderare ac regere: non incideres tam cito in periculum et offensam. Consilium bonum est: ut fervoris spiritu concepto mediteris quid futurum sit abscedente lumine. Quod dum contigerit: recogita et denuo lucem posse reverti: quam ad cautelam tibi: mihi autem ad gloriam ad tempus subtraxi. Utilior est enim sepe talis probatio quam si semper prospera pro tua haberes voluntate. Nam merita non sunt ex hoc estimanda si quis plures visiones aut consolationes habeat: vel si peritus sit in scripturis aut in altiori ponatur gradu: sed si vera fuerit humilitate fundatus et divina charitate repletus: si dei honorem pure et integre semper querat: si seipsum nihil reputet: et in veritate despiciat atque ab alijs etiam despici et humiliari magis gaudeat quam honorari.

¶ De vili estimatõe suiipsius in oculis dei. ¶ Capi. ix.

Loquor ad dominũ meũ cũ sim puluis ꝛ cinis. Si me amplius reputauero: ecce tu stas ꝯ me: ꝛ dicunt testimoniũ verũ iniquitates mee: nec possum ꝯdicere. Si aũt me vilificauero ꝛ ad nihilũ redegero ꝛ ab omni ꝓpria reputatione defecero atqꝫ sicut sum puluericauero: erit mihi ꝓpitia gr̃a tua ꝛ vicina cordi meo lux tua et oĩs estimatio quãtulacũqꝫ minima in valle nihileitatis mee submergetur et ꝑibit in eternũ. Ibi ostẽdes me mihi quid sum: q̃d fui et q̃ veni: qꝛ nihil ꝛ nesciui. Si mihiipsi relinquor: ecce nihil ꝛ tota ĩfirmitas Si aũt subito me respexeris: statim fortis efficior ꝛ nouo repleor gaudio

Et mirum valde quod sic repente subleuor: et tam benigne a te amplector: qui proprio pondere semper ad ima feror. Facit hoc amor tuus gratis preueniens me et in tam multis subueniens necessitatibus: a grauibus quoque custodiens me periculis et ab innumeris vt vere dicam eripiens malis. Me siquidem male amando me perdidi et te solum querendo et pure amando me et te pariter inueni: atque ex amore profundius ad nihilum me redegi. Quia tu o dulcissime facis mecum supra meritum omne: et supra id quod audeo sperare vel rogare. Benedictus sis deus meus quia licet ego omnibus bonis sim indignus: tua tamen nobilitas et infinita bonitas nunquam cessat benefacere etiam ingratis et longe a te auersis. Conuerte nos ad te: vt simus grati: humiles et deuoti: quia salus nostra tu es: virtus et fortitudo nostra

¶ Quod oīa ad deū sicut ad finem vltimum sunt referenda. ¶ Capi. x.

Fili ego debeo esse finis tuꝰ sup̄mꝰ ⁊ vltiatus si vere desideras eē beatus. Ex hac intentōe purificabitur affectꝰ tuꝰ sepiꝰ ad seip̄m ⁊ ad creaturas male incuruatꝰ. Nā si teip̄m in aliq̄ q̄ris stati in te deficis ⁊ arescis. Oia ergo ad me p̄cipaliter referas quia ego sum qui omnia dedi. Sic singula considera: sicut ex summo bono manantia: ⁊ ideo ad me tanq̄ ad suā originē cuncta sunt reducenda. Ex me pusillis et magnus pauper et diues tāq̄ ex fonte viuo aquā hauriunt viuam: et qui mihi sponte et libere deseruiunt: gratiam pro gratia accipient. Qui autem extra

me voluerit gloriari vel in aliq̄ p̄uato bono delectari: nō stabilietꝛ in vero gaudio neqꝫ in corde suo dilatabitur: sed multipliciter impedietꝛ ꝛ angustiabitur. Nihil ergo tibi de bono ascribere debes: nec alicui hōi virtutem attribuas: sed totum da deo: sine quo nihil habet homo. Ego totū dedi: ego totum re habere volo: ꝛ cū magna districtione gratiarum actiones requiro. Hec est veritas qua fugatur glorie vanitas. Et si intrauerit celestis gratia et vera charitas: non erit aliqua inuidia nec cōtractō cordis: neqꝫ priuatus amor occupabit. Uinci: enim om̄ia diuina charitas et dilatat omnes anime vires. Si recte sapis: in me solo gaudebis: ī me solo sperabis: quia nemo bonus nisi solus deus: qui est super oīa laudandus et in omnibus b̄ndicēdus.

¶ Quod spreto mūdo dulce est seruire deo. ¶ Ca.xj.

Nunc iterū loquor dñe ꝛ nō silebo: dicaꝫ in aurib⁹ dei mei: dñi mei ꝛ regis mei q̄ ē in excelso. O q̄ꝫ magna multitudo dulcedinis tue dñe: quā abscondisti timētib⁹ te. Sꝫ q̄d es amantibus: q̄d toto corde tibi seruientibus. Uere ineffabilis dulcedo contēplatōis tue: quam largiris amātib⁹ te. In h̄ maxime ostendisti dulcedinē charitatis tue: qꝛ cū non essem: fecisti me ꝛ cū errarem longe a te reduxisti me: vt seruirē tibi ꝛ preci pisti vt diligā te. O fons amoris perpetui q̄d dicam d̄ te: quō potero tui obliuisci: q̄ mei dignat⁹ es recordari. Etiā postq̄ꝫ ꝑibui ꝛ ꝑij: fecisti vltra oēm spem miscōiam cū ſuo tuo

et vltra omne meritum grãm τ ami
citiam exhibuisti. Quid retribuam
ti pro gr̃a ista? Non enim omnibus
datum est vt omnibus abdicatis se
culo renuncient et monasticã vitam
assumant. Nunquid magnum ẽ vt
tibi seruiã cui omnis creatura fuire
tenetur? Non magnum mihi vide
re debet seruire tibi. sed potius hꝫ mi
hi magnũ τ admirandũ apparet: q2
tam pauperem τ indignuz dignaris
in seruum recipere: τ dilectis seruis
tuis adunare. Ecce omnia tua sunt
que habeo τ vnde tibi fuio. Verum
tamen viceuersa tu magis mihi ser
uis q̃z ego tibi Ecce celũ et terra q̃ in
ministerio hominis creasti p̃sto sũt
et faciunt quotidie quecunqꝫ mãda
sti. Et hoc parum est: quin etiam an
gelos in ministerio hominis creasti
et ordinasti. Transcendit autem hec
omnia quia tuipse fuire homini di

gnatus es et teipm ei daturum promisisti. Quid dabo tibi pro omnibus istis milibus bonis? Utinam possem tibi fuire cūctis diebus vite mee vtinā vel vno die dignū fuitiū exhibere sufficerem. Vere tu es dignus omni seruitio: omi honore et laude etna. Vere dn̄s meus es et ego paup seruus tuus: qui totis virib' teneor tibi fuire: nec vnq̄ȝ in laudibus tuis debeo fastidire Sic volo sic desidero: et quicquid mihi deest tu digneris supplere. Magnus honor magna gloria tibi seruire ꝛ omnia ꝓpter te contemnere. Habebūt eñ grām magnam qui sponte se sb iecerunt tue sanctissime seruituti In uenient suauissimam sancti spiritus consolationem qui pro amore tuo carnalem abiecerunt delectatōȝ consequenꝫ magnā cordis libtatē: q̄ artam ꝑ noīe tuo ingrediūꝫ viā ꝛ oēm-

mundanā neglexerint curā. O grata ꝛ iocunda dei seruitus: qua hō veraciter efficit liber ꝛ sctūs. O sacer stat⁹ religiosi famulat⁹ q̄ hoiem angelis reddit eq̄lē: deo placabilē demōib⁹ terribilē: ꝛ cūctis fidelib⁹ ꝯmēdabilē. O amplectendū ꝛ sp optandum seruitiū quo summū ꝓmeret bonū ꝛ gaudiū acq̄rit sine fine mansurū.

¶ Quod desideria cordis examinanda sunt ꝛ moderanda. ¶ Cap. xij.

Fili oportz te adhuc multa addiscē q̄ necdum bene didicisti: Que sūt h dñe: Vt desideriū tuū ponas totalr̄ sc̄m bn̄placitū meū: ꝛ tuiꝑpius amator nō sis: ꝟ mee volūtatis cupidus amator et emulator Desideria te sepe accendunt: ꝛ vehementer im-

pellunt: sed considera an propter honorem meum an propter tuum commodum magis movearis. Si ego sum in causa: bene contentus eris quomodocumque ordinavero. Si autem de proprio quesitu aliquid latet: ecce hoc est quod te impedit et gravat. Caue ergo ne nimium innitaris super desiderio preconcepto me non consulto: ne forte postea peniteat et displiceat quod primo placuit et quasi pro meliore zelasti. Non enim omnis affectio que videtur bona statim est sequenda: sed nec omnis contraria affectio ad primum fugienda. Expedit interdum refrenatione uti: etiam in bonis studiis et desideriis: ne per importunitatem mentis distractionem incurras: ne aliis per indisciplinationem scandalum generis: vel etiam per resistentiam aliorum subito turberis et corruas. Interdum vero oportet violentia uti et viriliter apetitui sensitivo

Ʒre: nec aduertere qd velit caro et qd nõ velit: ſʒ h̄ magis satagē vt ſbiecta ſit etiã nolens ſpũi: ⁊ tã diu castigari dʒ et cogi ſuituti ſbeē donec pparata ſit ad oĩa paucisqʒ ꝯtētari diſcat ⁊ ſimplicibus delectari: nec Ʒ aliqd̄ inconueniens murmurare.

De informatõe patientie ⁊ luctamine aduerſus concupiſcentias. Ca. xiij.

Domie domie deus vt audeo patiã eſt mihi valde neceſſaria: multa em̄ in hac vita accidũt Ʒria. Nã qualitercunqʒ ordinauero de pace mea: non põt eſſe ſine bello ⁊ dolore vita mea. Ita eſt fili. Nõ aũt volo te talē querere pacē q̄ tentationibus careat aut contraria non ſentiat: ſʒ tũc etiam eſtimare te pacem inueniſſe: cũ

fueris varijs tribulatõibus exercita
tus ꝛ in multis ꝯrietatibus probat⁹
Si dixeris te nõ multa posse pati: q̃
modo tunc sustinebis ignez purga-
torij⁖ De duobus malis semper mi
nus malum est eligendum. Vt er-
go eterna futura supplicia possis e-
uadere: mala presentia studeas pro
deo equanimiꝰ tolerare. An putas
ꝙ homines seculi huius nihil aut
parum patiantur⁖ Nec hoc inueni-
es etiã si delicatissimos q̃sieris. Sꝫ
habent inquis multas delectatõnes
ꝛ ꝓprias sequuntur voluntates: ido
ꝙ parum ponderant suas tribulati
ones. Esto ꝙ ita sit vt habeant quic-
quid voluerint sed q̃ꝫdiu putas du-
rabit⁖ Ecce quemadmodum fum⁹
deficiẽt abũdãtes in seculo: ꝛ nulla
erit recordatio p̃teritoꝝ gaudioꝝ̃.
Sꝫ ꝛ cũ adhuc viuũt: nõ sine amari
tudine et tedio ac tiore in eis q̃escũt

Ex eadem nanq̧ re vnde delectati-
onem concipiunt: sibi inde doloris
penā freq̄nt̄ recipiunt. Juste illis fit
vt q2 inordinate delectatōes querūt
et sequuntur: non sine amaritudine
et confusione eas expleant. O q̄3 bre
ues: q̄3 false: q̄3 inordinate et turpes
omnes sunt. Veruntamen pre ebri
etate ꝛ cecitate non intelligunt: ꝫ ve-
lut muta animalia propter modicū
corruptibilis vite delectamentum.
mortem anime incurrunt. Tu ergo
fili post concupiscentias tuas non
eas: et a voluntate tua auertere. De-
lectare in domino: et dabit tibi pe-
tiones cordis tui. Etenim si veraci-
ter vis delectari et abundantius a
me consolari: ecce in cōtemptu om-
nium mundanorum et in abscisiōe
omnium infimarum delectationū
erit benedictio tua: ꝛ copiosa reddet
tibi consolatio. Et quanto plus te

ab oī creaturarꝫ solatō sbtraxeris: tā to in me suauiores ꝛ potētiores con solatōes inuēies. Sed pᵒ non sine q̄- dā tristitia ꝛ labore certamis ad has ptinges. Obsistet inolita ꝯsuetudo ꝫ meliori ꝯsuetudie deuincetur. Re murmurabit caro: ꝫ feruore spūs re frenabit. Instigabit te ꝛ exacerbabit serpēs antiquꝰ: ꝫ oīone fugabit: isu- per ꝛ labore vtili aditus ei magnus obstruetur.

De obediētia hūilis subdi ti ad exēplū iesu xpi. Ca. xiiij

Fili qui se sub trahere nititur ab obedien tia: ipe se sbtrahit a gratia. Et qui querit hre priuata: amittit cō munia. Qui nō libēter ꝛ sponte suo superiori se sbdit: signū ē qꝫ caro sua necdum perfecte sibi obedit: ꝫ sepe

recalcitrat ⁊ murmurat. Disce ergo
celeriter supiori tuo te sbmittē: si car
nem ꝓpriam optas sbiugare. Citius
nāqꝫ exterius vincitur inimic⁹: si in
terior homo non fuerit deuastatus.
Nō est molestior ⁊ peior anie hostis
q̄z tu ipe tibi: nō bn̄ ɔcordās spiritui
Oportet em̄ verum te assumere tui/
ipsius ɔtemptum: si vis ꝑualere ad
uersus carnem ⁊ sanguinē: quia ad
huc nimis inordinate te diligis: ido
pleno te resignare alioꝝ volūtati tre/
pidas. Sed q̄d magnū tu q̄ puluis
es ⁊ nihil: si ꝓpter deum te sbdis ho
mini: quando ego omnipotens ⁊ al
tissimus q̄ cuncta creaui ex nihilo:
me homini ꝓpter te humilit̄ subieci
Factus sum oīm humilimus ⁊ infi
mus: vt tuā supbiā mea hūilitate vi
ceres. Disce obtempare puluis: di/
sce te humiliare terra ⁊ limus ⁊ sub
oīm pedibus incuruare. disce volū/

tates tuas frangere et ad omnē subiectionem te dare. Exardesce contra te nec patiaris tumorē in te viuere sed ita subiectū et paruulum te exhibe vt oēs super te ambulare possint: et sicut lutum platearum pculcare. Quid habes hō inanis pqri? Quid sordide pctōr potes ɔdicere exprobrantibus tibi: qui totiens deū offendisti: et totiens infernum meruisti? Sed pepcit tibi oculus meus quia preciosa fuit anima tua in cōspectu meo vt cognosceres dilectionē meā et gratus semper beneficijs meis existēs: et ad veram subiectionem et humilitatem te iugiter dares: patienterqȝ ꝓ proprium contemptum ferres.

¶ De occultis dei iudicijs considerādis ne extollamur in bonis. ¶ Capit. xv.

Intonas super
me iudicia tua dñe: ⁊ tĩore
ac tremore cõcutis oĩa ossa
mea ⁊ expauescit anima mea valde.
Sto attonitus ⁊ ꝯsidero: qꝛ celi non
sunt mundi in ꝯspectu tuo. Si i an-
gelis reperisti prauitatē nec tñ pepci-
sti: qd̄ fiet de me. Ceciderũt stelle de
celo: ⁊ ego puluis qd̄ p̄sumo? Quo
rũ opa videbant͛ laudabilia cecide-
runt ad infima: ⁊ qui comedebãt pa
nē angeloꝝ: vidi siliquis delectari
porcoꝝ. Nulla est ergo sanctitas: si
manũ tuã dñe retrahas. Nulla sapi
entia ꝓdest: si gubernare desistas.
Nulla iuuat fortitudo: si cõseruare
desinas. Nulla secura castitas: si eã
nõ ꝓtegas. Nulla ꝓpria ꝓdest cu-
stodia: si nõ assit tua sacra vigilãtia.
Nã relicti mergimur ⁊ perim⁹: visi-
tati vero viuimus et erigimur. In-

stabiles quippe sum⁹: sȝ per te cōfirmamur: tepescimus: sȝ a te accendimur. O q̄ꝫ humiliter ⁊ abiecte mihi de meip̄o sentiendum est: q̄ꝫ nihilipendendum si quid boni videor habere. O q̄ꝫ ꝓfunde me submittē debeo sb̄ abissalibus iudicijs tuis dn̄e vbi nihil aliud me esse inuenio q̄ꝫ nihil ⁊ nihil. O pondus immensum o pelagus intransnatabile: vbi nihil de me repio q̄ꝫ in toto nihil. Vbi est ḡ latebra glorie: vbi ꝯfidentia d̄ glīa ꝯcepta: Absorpta est oīs glīa vana in ꝓfunditate iudicioꝝ tuoꝝ super me. Quid est omnis caro in conspectu tuo. Nūq̄d gloriabitur lutū contra formantē se: Quō pōt erigi vaniloquio: cuius cor in veritate subiectum est deo: Non eum totus mundus erigeret quem sibi subiecit veritas: nec oīm laudantiū ore mouebit qui totam spem suā in deo firmauit

Nam et ipsi qui loquūtur ecce oēs
nihil: et deficient cū sonitu verboꝝ
Veritas aūt dñi manet ineternum.

¶ Qualiter standū sit ac dicē
dum in oī re desiderabili.

¶ Capi. xvj.

Fili sic dicas i
oi re. Dñe si tibi placitū fue
erit fiat h̃ ita. Dñe si sit ho-
nor tu⁹ fiat h̃ in noīe tuo. Dñe si mi-
hi videris expedire ⁊ vtile eē ꝓbaue
ris tūc da mihi h̃ vti ad honorē tuū:
ſ; si mihi nociuum fore cognoueris
nec anime mee saluti ꝓdesse: aufer
a me tale desideriū. Nō em̄ oē desi-
deriū a spū sctō ē: etiā si hoī videat
rectū aut bonū. Difficile ē ꝓ vo iu-
dicare an spūs bon⁹ aut alien⁹ te im
pellat ad desiderandū h̃ vel illō: an
etiā ex ꝓprio mouearis spū. Multi

in fine sunt decepti: q̄ p̄ bono spū vi debant inducti. Igitur sp̄ cum tiore dei ꝛ cordis hūilitate desiderandū ē ꝛ petēdū quicq̄d desiderabile mē ti ocurrit: maxieq̄ cū ꝓpria resiḡatōe mihi totū ꝯmittendū est atq̄ dicen dū. Dñe tu scis q̄liter meli⁹ est fac h̄ vel illud sicut volueris. Da qd̄ vis ꝛ quantū vis ꝛ q̄n vis. Fac mecū sic̄ scis ꝛ sic̄ tibi magis placuerit: ꝛ ma ior honor tuus fuerit. Pone me vbi vis ꝛ libere age mecū in oibus. In manu tua ego sum: gyra ꝛ reuersa me per circuitum. En ego seru⁹ tu⁹ parat⁹ ad oia: q̄m nō desidero mihi viuē: sed tibi vtinā digne et perfecte.

Oratio p̄ bn̄placito dei ꝑficiendo. Capi. xvij.

Concede mihi benignissime ihu grām tu

sm. vt mecū sit ⁊ mecū laboret: me-
cūqꝫ vsqꝫ in finez ꝑseueret. Da mihi
sp̄ desiderare ⁊ velle: qđ tibi magis
acceptū ⁊ cari⁹ placet. Tua volūtas
mea sit: ⁊ mea volūtas tuā sequatur
sp̄: ⁊ optime ei concordet. Sit mihi
vnū velle ⁊ nolle tecū nec aliđ posse
velle ac nolle nisi qđ tu vis ⁊ nolis.
Da mihi oib⁹ mori q̄ in mđo sunt: ⁊
ꝓpter te amare ꝯtēni ⁊ nesciri in hoc
seculo. Da mihi sup̄ oia desiderata i
te quiescē ⁊ cor meū in te pacificare.
Tu vera pax cordis: tu sola requies
extra te oia sunt dura ⁊ inquieta. In
hac pace in idip̄m: h̄ est in te vno sū-
mo ⁊ ēno bono: dormiā ⁊ reqescā.

¶ Quod verū solatiū in solo deo ē querēduz ¶ Ca. xviii.

Quicquid desi-
derare vel cogitare possuz

ad solatiũ meũ: nõ hic expecto ꝫ in posterũ. Nõ si oĩa solatia mundi solus haberem et omnibus delitijs frui possez certũ est ꝙ diu durare nõ possent. Unde non poteris anima mea plene consolari nec perfecte recreari nisi in deo consolatore pauperum ⁊ susceptore humilium. Expecta modicũ aĩa mea: expecta diuinũ ꝓmissum ⁊ habebis abundantiã oĩm bonorum in celo. Si nimis inordiate ista appetis ꝑñtia: perdes eterna et celestia. Sint tẽporalia in vsu: eterna in desiderio. Non potes aliquo bono tꝑali satiari: quia ad hec fruenda non es creata. Etiaz si omnia bona creata haberes: nõ posses eẽ felix et beata: sed in deo qui cuncta creauit: tua beatitudo tua ⁊ felicitas consistit: non qualis videtur ⁊ laudatur a stultis mũdi amatoribꝰ: sed qualez expectãt boni xp̃i fideles ⁊ ꝓgustãt

interdū spūales ac mōi corde quoꝝ ꝯuersatio est in celis. Vanū ē ⁊ breue oē hūanū solatiū. Btm̄ ⁊ veꝝ solatiū: qḋ intus a veritate ꝑcipit̄. Deuot⁹ hō vbiqꝫ secū fert ꝯsolatorē suū ihm ⁊ dicit ad eū: Adesto mihi dn̄e ihū in oī loco ⁊ tpe. Hec mihi sit cō solatio: libenter velle carere oī hūano solatio. Et si tua defuerit ꝯsolatō sit mihi tua volūtas ⁊ iusta ꝓbatio ꝓ summo solatio. Nō em̄ in ꝑpetuū irasceris: neqꝫ in eťnū ꝯmiaberis.

Quod oīs solicitudo ī deo ponenda est. Ca. xix.

Fili sine me tecū agē qḋ volo: ego scio qđ expediat tibi. Tu cogitas vt homo: in multis sentis sicut tibi humanus suadet affectus. Domie verum est quod dicis. Maior est solicitudo tua pro me ꝙ̄ omnis cura

quam ego possum gerere pro me. Nimis enim causaliter stat qui non proijcit omnem solicitudinem suaz in te. Domine dummodo volũtas mea recta ꝛ firma ad te permaneat fac de me quicquid tibi placuerit. Non enim potest esse nisi bonum: quicquid de me feceris. Si me vis esse in tenebris: sis benedictus: et si me vis esse in luce: sis iterum benedictus. Si me dignaris cõsolari sis benedictus: ꝛ si me vis tribulari: eque sis semper benedictus. Fili sic oportet te stare: si mecum desideras ambulare. Ita promptus debes eẽ ad patiendum: sicut ad gaudenduz Ita libenter debes esse inops ꝛ pauper sicͭ plenꝰ ꝛ diues. Dñe libenter patiar ꝑ te: qcq̄d volueris venire super me. Indifferenter volo de manu tua bonũ ꝛ malũ: dulce ꝛ amarꝫ: letũ ꝛ triste suscipere: ꝛ ꝓ oibus mihi

ꝯtingētibꝰ grãs agẽ. Custodi me ab oi pctõ: ⁊ nõ tiebo mortē nec īfernū: dūmõ in eternū me nõ ꝓijcias: nec de leas me de libro vite: nõ mihi ꝫ nocebit quicquid venerit tribulatõis sup me.

Quod tpales miserie. xp̄i exēplo equanimiter sunt ferēde. Capi. xx.

Fili ego descēdi de celo ꝓ tua salute: suscepi tuas miserias non necessitate ꝫ charitate trahēte: vt patiaꝫ disceres ⁊ tpales miserias non indignant ferres. Nā ab hora ortus mei vsqꝫ ad exitū ī cruce nõ defuit mihi tolerantia doloris. Defectū rer tpaliū magnū habui: multas querimonias de me frequenter audiui: confusiones ⁊ opprobria benigne sustinui: ꝓ bn̄ficijs ingratitudinē recepi

pro miraculis blasfemias: pro doctrina reprehensiones. Domine qz fuisti patiens in vita tua: in hoc maxie impledo preceptū patris tui: dignū est vt ego miserrimus pctōr fm voluntatem tuam patienter me sustineam: et donec ipe volueris: onus corruptibilis vite pro salute mea portē. Nam et si onerosa sentitur pñs vita facta est tamen iam per grām tuam valde meritoria: atqz exemplo tuo et sanctorum tuorū vestigijs infirmis tolerabilior et clarior: sed et multo magis consolatoria: qz olim in lege veteri fuerat: cum porta celi clausa psisteret: et obscurior etiam via videbatur qñ tam pauci regnū celorum q̄rē curabāt sz neqz q̄ tūc iusti erant et saluandi: ante passionē tuā et sacre mortis debitū celeste regnū poterāt introire. O q̄ntas tibi grās teneor referre: q rectā et bonā viā dignatus es

mihi ꝛ cunctis fidelibꝰ ad eternū regnū tuū ostēdere. Nam vita tua via nr̄a: ꝛ ꝑ sctām patiam ambulamus ad te q̄ es corona nr̄a. Nisi tu nos ꝑcessisses ꝛ docuisses: q̄s seq̄ curaret? Heu q̄nti longe retroq; manerent: nisi tua ꝑclara exēpla inspicerēt. Ecce adhuc tepescimꝰ auditis tot signis tuis ꝛ doctrinis: q̄d fieret si tm̄ lumē ad sequendum te non haberemus.

De tolerantia iniuriarum ꝛ quis verus patiēs ꝓbetur. Capitu. xxj.

Quid est quod loqueris fili: Cessa conq̄ri: Cōsidera meā ꝛ alioꝝ sctōrum passionē. Nōdū vsq; ad sanguinē restitisti. Parū est quod tu pateris in cōparatōe eoꝝ qui tam multa passi sunt: tā fortiter tentati: tā graui

ter tribulati: tã multipliciter ꝓbati ꝛ exercitati'. Optz te igiť alioꝝ grauiora ad mẽtẽ reducere: vt leui⁹ feras tua minima. Et si tibi minima non videnť: vide ne ꝛ hꝫ tua faciat ipatia. Siue tñ pua siue magna sint: stude cũcta patienť ferre. Quãto melius te ad patiendũ dispõis: tãto sapiẽti⁹ agis ꝛ ampli⁹ ꝓmereris ꝛ feres leuius: aĩo ꝛ vsu ad hꝫ nõ segniť paratis. Nec dicas nõ valeo hꝫ ab homie tali pati: nec huiuscemodi mihi patienda sunt graue eñ intulit dãnũ ꝛ improperat mihi q̃ nũq̃ꝫ cogitauerã: sed ab alio libenter patiar ꝛ sicut patiẽda videro. Insipiens est talis cogitatõ q̃ virtutẽ patiẽ non considerat nec a quo coronanda erit: sed magis ꝑsonas ꝛ offensas sibi illatas perpẽdit. Nõ est ver⁹ patiẽs: qui non vult pati nisi quãtũ sibi visum fuerit ꝛ a quo sibi placuerit. Verus ãt patiẽs

non attendit a quo homie: vtrū a p̄lato suo an ab aliquo equali aut inferiori vtrum a bono ⁊ sancto viro vł a peruerso ⁊ indigno exerceat̄: ꝫ indifferenter ab omni creatura q̄ʒtumcunqꝫ ⁊ quotienscūqꝫ ei aliq̄d aduersi acciderit: totū hoc grat̄ae d̄ manu dei accipit ⁊ ingens lucrum reputat quia nihil apud deum q̄ntūlibet puū p̄ deo tn̄ passum poterit sine merito transire. Esto igit̄ expeditus ad pugnā: si vis h̄re victoriā. Sine certamine non poteris venire ad patie coronā: si pati nō vis recusas coronari: si aūt coronari desideras: certa virilit̄: sustie patiēter. Sie labore nō tēdit̄ ad requiē: nec sine pugna puenit̄ ad victoriā. Fac mihi dn̄e possibile p grāz: quod mihi impossibile videtur per naturam. Tu scis q̄ modicū possū pati: ⁊ q̄ cito d̄iicior leui exurgēte aduersitate. Efficiat̄ mihi

quelibet exercitatio tribulatõis pro nomine tuo amabilis ⁊ optabil̃: naꝫ pati ⁊ vexari pro te valde salubre est anime mee.

¶ De confessione proprie ĩfirmitatis ⁊ hui⁹ vite miserijs. ¶ Ca. xxij.

Confitebor ad uersum me iniustitiã meã ꝯfitebor tibi dñe infirmitatẽ meã. Sepe parua res est que me deijcit ⁊ ꝯtristat. Propono me fortiter acturũ: ꝫ cũ modica tentatio venerit: magna mihi fit angustia. Valde vilis qñqꝫ res est vñ grauis tentatio ꝓuenit: ⁊ dũ puto me aliqiquantulũ tutũ cũ nõ sentio inuenio me nõ nũqꝫ pene deuictũ ex leui flatu. Vide ḡ dñe hũilitatẽ meã ⁊ fragilitateꝫ tibi vndiqꝫ notam. Miserere mei et

eripe me de luto vt nō īfigar: nō per
maneā deuict⁹ vsq₃ q̄q₃. Hoc est qđ
me freq̄nter reuerberat ⁊ corā te con
fundit q̄ tā labilis sū ⁊ infirm⁹ ad re
sistēdū passionib⁹. Et si nō oīno ad
cōsensionē trahit: tñ mihi etiā mole-
sta ⁊ grauis ē eorū insectatio: ⁊ tedet
valde sic q̄tidie viuere in lite. Ex hic
nota fit mihi īfirmitas mea: q² mlto
facili⁹ irruūt abominādē sp̄ fantasie
q̄₃ discedūt. Utinā fortissime de⁹ is-
rael zelator aīarū fidelium respicias
serui tui laborē ⁊ dolorē: assistasq₃ il
li ī oīb⁹ ad q̄cūq₃ prexerit. Robora
me celesti fortitudīe: ne vet⁹ hō mise
ra caro spūi necdū plene sbiecta va-
leat dn̄ari: aduersus quā certare op-
tebit q̄₃diu spirat in hac via miserria
Heu q̄lis est hec vita: vbi nō desunt
tribulatōes ⁊ miserie: vbi plene laq̄-
is ⁊ hostib⁹ sunt oīa. Nā vna tribu-
latōe seu tentatōe recedēte alia acce-

dit sed adhuc priore durāte ꝯflictu: alij plures superueniunt ⁊ insperate. Et quō potest amari vita habens tā tas amaritudines et tot subiecta ca lamitatibus et miserijs ? Quomo do etiam dicitur vita tot generans mortes ⁊ pestes: ⁊ tamen amatur et delectari in ea a multis queritꝰ? Re prehenditur frequēter mūdus ꝙ fal lax sit ⁊ vanus: nec tamen facile reli quitur qꝛ ꝯcupiscētie carnis nimis ꝯuāntur: Sed alia trahunt ad amā dū: alia ad ꝯtemnendū. Trahūt ad amorem mundi desiderium carnis desiderium oculorum: et supbia vi te: ſꝫ pene ac miserie sequētes ea: odi um mōi pariūt et tediū. Sꝫ vicit ꝓh dolor delectatio praua mentē mōo deditam ⁊ esse sub sensibus delitias reputat: qꝛ dei suauitatē ⁊ internam virtutis amenitatem nec vidit nec gustauit. Qui aūt mundum ꝑfecte

contemnũt et deo viuere sb sctã discipina studẽt: isti diuinã dulcedinem veris abrenũciatoribꝰ pmissam nõ ignorãt: et q̃ꝫ ꝑuiter mũdꝰ errat et varie fallitur vident.

¶ Quod in deo super omnia bona dona requiescendũ est.

¶ Ca. xxiij.

Super omnia et in oibꝰ requiesce aĩa mea in dño sp: qꝛ ipe est sctõꝛꝫ eterna requies. Da mihi dulcissime et amãtissime ihu in te sup oẽm creaturã requiescere: sup oẽm salutem et pulchritudinẽ: sup oẽm gloriã et honorẽ: sup oẽm potentiã et dignitateꝫ sup oẽm sciam et subtilitatẽ: sup oẽs diuitias et artes: sup oẽm leticiã et exultationẽ: sup oẽm famã et laudem: sup oẽm suauitatẽ et ꝯsolatõꝫ: super

oēm spem et pmissionē: sup oē meritū et desideriū: sup oia dona et munera que potes dare et infundē: sup omne gaudium et iubilationē quā potest mens capere et sentire. Deniqꝫ super omnes angelos et archangelos et super omnem exercitum celi: super omnia visibilia et inuisibilia et super omne quod tu deus meus nō es: qꝛ tu deus meus sup omnia optimus es: tu solus altissimus: tu solus potentissimus: tu solus sufficientissimus et plenissimus: tu solus suauissimus et solatiosissimus: tu solus pulcerrimus et amantissimus: tu solus nobilissimus et gloriosissimus super oia: in quo cuncta bona simul perfecte sunt fuerunt et erunt: atqꝫ idō minus est et insufficiens quicqd preter teipm mihi donas aut vt de teipo reuelas: vel pmittis te nō viso nec plene adepto. Qm quidē nō pt cor meū vera

citer requiescere nec totaliter conten
tari: nisi i(n) te req(ui)escat: (et) o(mn)ia dona om-
nem(que) creatura(m) tra(n)sce(n)dat. O mi dile-
ctissime spo(n)se ihesu xp(ist)e amator puris-
sime d(omi)nator vniuerse creature: quis
mihi det pe(n)nas vere libertatis ad vo
landu(m) (et) pausandu(m) in te. O q(ua)n(do) ad
plenum dabitur vacare mihi: (et) vide
re q(uam) suauis es d(omi)ne deus meus. Q(ua)n(do)
ad plenu(m) recolligam me in te: vt p(ro)
amore tuo non sentiam me: sed te so
lum super omnem sensum (et) modu(m)
in modo non omnibus noto. Nu(n)c
au(tem) frequenter gemo (et) infelicitatem
meam cum dolore porto: quia mul
ta mala in hac valle miseriaru(m) occur
ru(n)t q(ue) me sepius (con)turbant (con)tristant (et)
obnubilant sepius impediunt et di-
strahunt: allicu(n)t (et) implica(n)t ne libe-
rum habeam accessu(m) ad te: (et) ne io-
cundis fruar amplexibus p(re)sto sem-
per b(ea)tis spiritib(us). Moueat te suspiri

um meū : et desolatio multiplex in terra. O ihu splēdor eterne glie: solamē pegrinātis aie: apd te ē os meū sine voce: et silentiū meū loquitur tibi Usquequo tardat venire dñs meus: Veniat ad me pauperculū suū et letū faciat: Mittat manū suā: et me miserū eripiat de omni angustia. Veni veni quia sine te nulla erit qeta dies aut hora: quia tu leticia mea et sine te vacua ē mēsa mea. Miser sū et qdāmō icarceratus et ꝯpedibus grauatus donec luce psentie tue me reficias ac libertati dones: vultūqz amicabilē demonstres. Querāt alij ꝓ te aliud qdcūqz libuerit: et mihi aliud interi nil placet nec placebit nisi tu deus meus spes mea: salus eterna. Nō reticebo nec depcari cessabo donec gra tua reuertatur mihiqz tu intus loqris. Ecce assuz. Ecce ego ad te quia inuocasti me: lacrime tue et desideriuz anime

tue: hũiliatio tua ꝛ ↄtritio cordis in-
clinauerũt me ꝛ adduxerunt ad te.
Et dixi dñe inuocaui te ꝛ desideraui
frui te: parat⁹ oia respuere propꝫ te.
Tu eñ prior excitasti me vt quererẽ
te. Sis ergo bñdictus dñe: q fecisti
hanc bonitatẽ cũ ſuo tuo ſm multi
tudinẽ miſcdie tue. Quid hꝫ vltra
dicere dñe seru⁹ tuus corã te: nisi vt
hũiliet se valde añ te memor sp pro-
prie iniquitatis ꝛ vilitatis. Nõ eniꝫ
est similis tui in cũctis mirabilibus
celi et terre. Sunt opa tua bona val
de dñe: iudicia vera: ꝛ ꝓuidẽtia tua
regũtur vniuersa. Laus ergo tibi ꝛ glo-
ria o pr̃is sapia: te laudet ꝛ bñdicat
os meũ: aia mea ꝛ cũcta creata sil'.

De recordatõe bñficiorũ dei multiplicium. Cap. xxiiii.

Aperi domine

a cor meū in lege tua ꝛ in ꝑceptis tuis doce me ābl'are Da mihi intelligere voluntatē tuā; et cum magna reuerentia ac diligenti ꝯsideratōe beneficia tua tam in generali q̄ꝫ in speciali memorari: vt digne tibi ex hic valeā grās referre. verū scio ꝛ ꝯfiteor nec ꝓ minimo puncto me posse debitas grarū laudes persoluere. Minor ego sum omnibus bonis mihi ꝑstitis: ꝛ cū tuā nobilitatem attendo: deficit pre magnitudine illius spiritus meus. Om̄ia que in anima habemus ꝛ in corpore ꝛ quecūq; exterius vel interi⁹ naturaliter vel supernaturaliter possidemus: tua sunt beneficia: ꝛ te beneficium piū ac bonū ꝯmendant: a q̄ bona cuncta accepimus. Et si alius plura: alius pauciora accepit: om̄ia

tui tua sunt: ⁊ sine te nec minimum
hr̄i p̄t. Ille q̄ maiora accepit nō pōt
merito suo gloriari nec sup̄ alios ex
tolli nec minori insultare: qꝛ ille ma
ioꝛ ⁊ melioꝛ qui sibi minus ascribit
⁊ in regratiādo humilioꝛ est atqꝫ de
uotioꝛ. Et qui oībus viliorē se existi
mat ⁊ indigniorē se iudicat: aptioꝛ ē
ad percipiendū maiora. Qui autez
pauciora accepit: contristari non de
bet nec indignanter ferre neqꝫ ditio
ri inuidere: sed te potius attendere ⁊
tuam bonitatem maxime laudare
ꝙ tam affluenter tam gratis tam li
benter sine personarum acceptione
tua munera largiris. Omnia ex te:
⁊ ideo in oībus es laudandus. Tu
scis quid vnicuiqꝫ donare expediat:
et cur iste minus ⁊ ille amplius ha
beat non nostrum sed tuum est hoc
discernere: apud quē singuloꝝ dif
finita sunt merita. Unde domine de

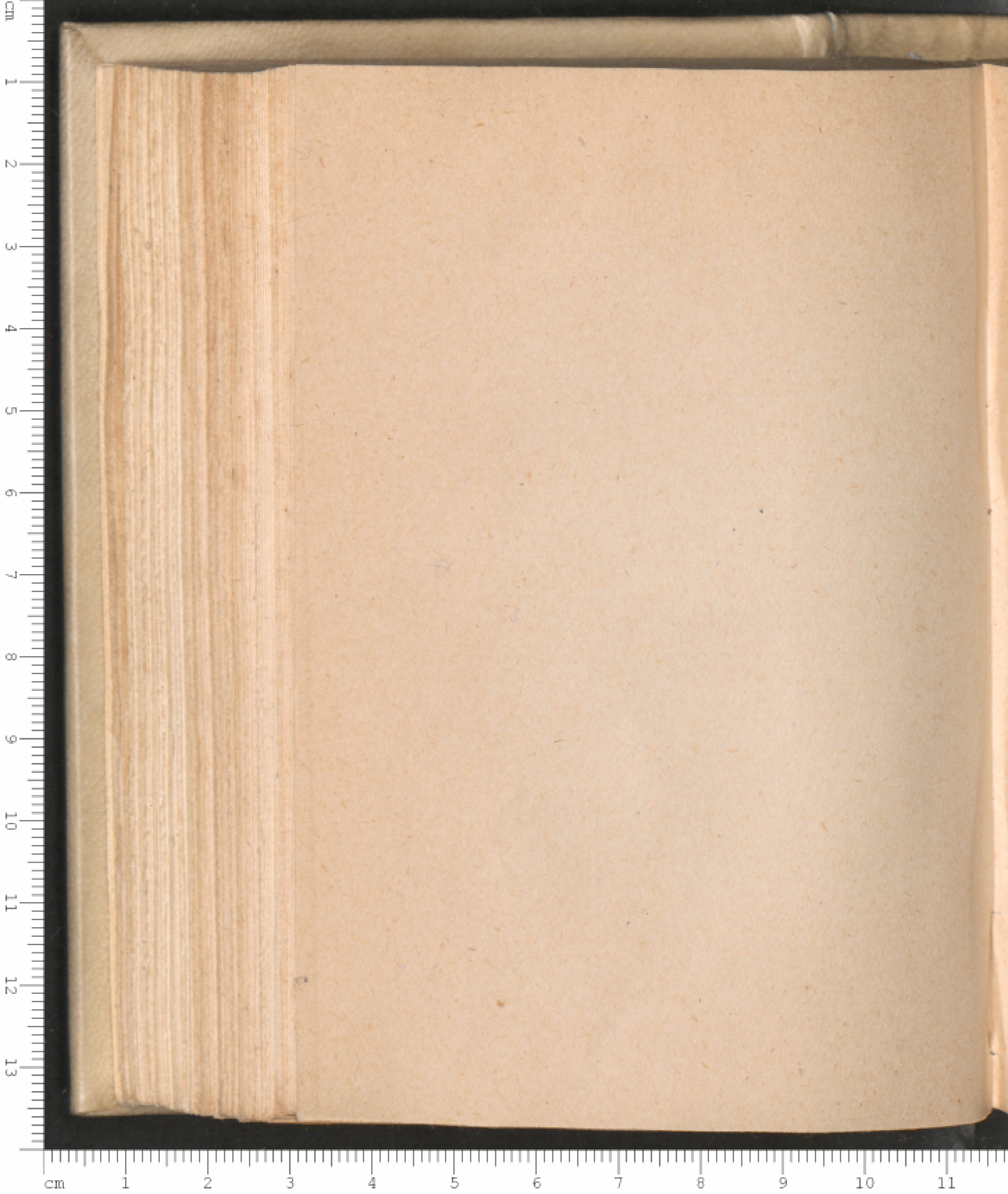
us pro magno etiam reputo benefi-
cio non multa habere: vnde exteri⁹
⁊ ſm homines laus ⁊ gloria appa-
reat. Ita vt quis conſiderata paup-
tate ⁊ vilitate perſone ſue nō modo
grauitatem aut triſtitiā vel deiectio
nem inde concipiat: ſed potius con
ſolationem et hilaritatem magnam
quia tu deus pauperes et humiles
atq̈ huic mundo deſpectos tibi ele-
giſti in familiares ⁊ domeſticos. Te
ſtes ſunt ipſi apoſtoli tui quos prin
cipes ſuper omnem terram conſti-
tuiſti fuerunt tamen ſine querela cō
uerſati in mundo tam hūiles ⁊ ſim-
plices ſine omni malitia ⁊ dolo: vt
etiā pati contumelias gauderent p
noīe tuo: ⁊ q̄ mundus abhorret: ipi
amplecterent affectu magno Nihil
ergo amatorē tuū ⁊ cognitorē bene-
ficiorum tuorum ita letificare debet
ſicͭ volūtas tua in eo ⁊ beneplacitū.

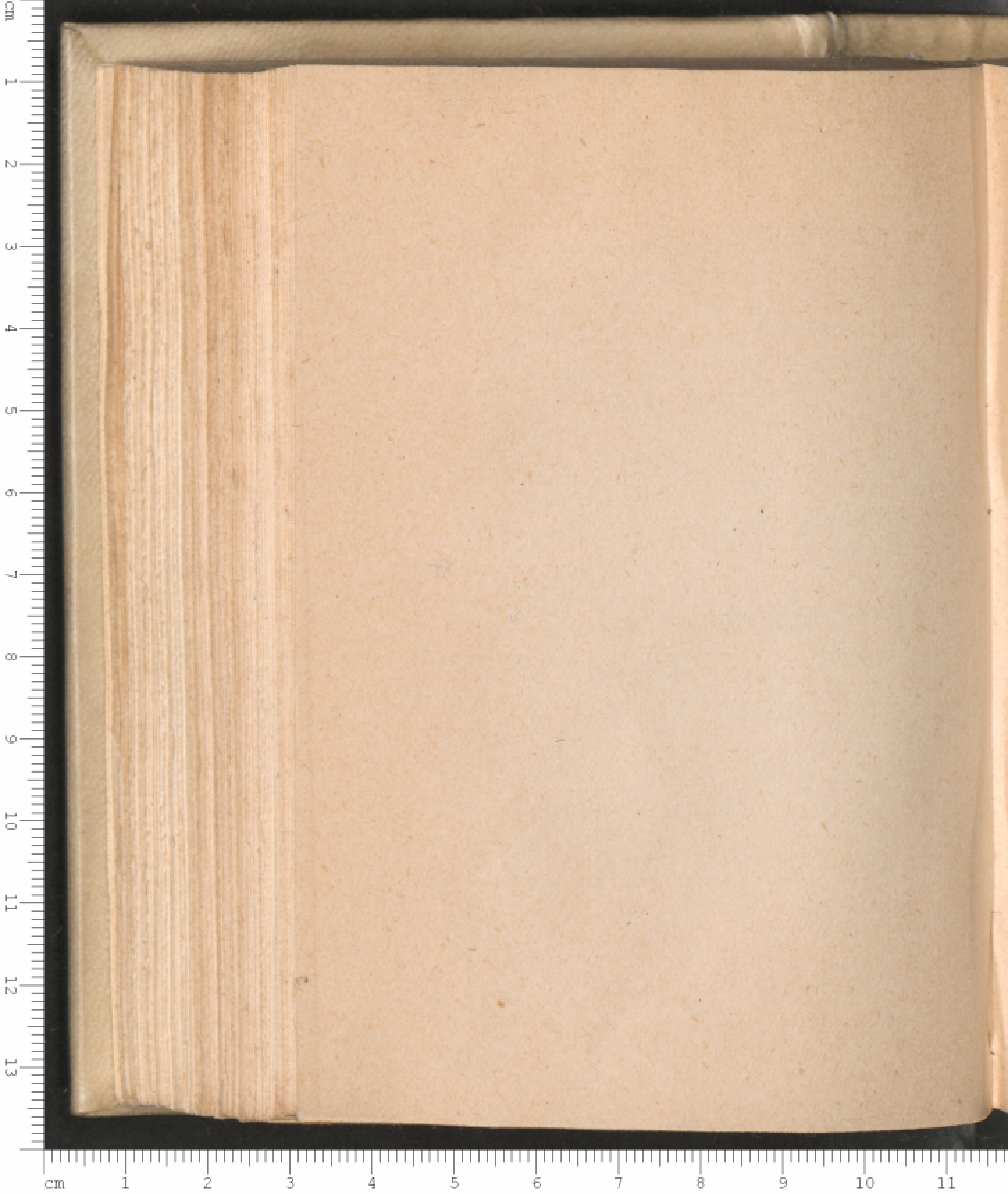
eterne dispositõis tue: de q̃ tm̄ cõtentari dz ⁊ ↄsolari: vt ita libenter velit esse minimus sic̄ aliquis optaret eē maxim⁹: ⁊ ita pacific⁹ ⁊ ↄtēt⁹ in nouissimo sic̄ in loco primo: atq₃ ita libenter despicabilis ⁊ abiectus: nullius q̃z nois ⁊ fame: sicut ceteris honorabilior ⁊ maior in mundo. Naz volũtas tua ⁊ amor honoris tui omnia excedere dz ⁊ pl⁹ eũ ↄsolari magisq₃ placere: q̃ȝ oia bñficia sibi data vel danda.

¶ De quatuor magnã importibus pacem. Ca. xxv.

Fili nũc docebo te viã pacis ⁊ vere libertatis. Fac dñe qđ dicis: qr hoc mihi gratum est audire. Stude fili alterius potius facere voluntatē q̃ȝ tuam. Elige semper minus q̃ȝ pl⁹

m

habeas? Sufficit diei malitia sua. Vanũ est ꝛ inutile de futuris ↄturbari vel gratulari q̃ forte nunq̃ʒ euenient. Sed humanũ est huiusmõi imaginationibus illudi: ꝛ praui adhuc aĩ signũ tã leuiter trahi a suggestione inimici. Ipse enim nõ curat an veris an falsis illudat ꝛ decipiat ꝛ vtrũ presentiũ amore vel futurorũ formidine ↄsternat. Nõ ergo turbetur cor tuũ neq̃ʒ formidet. Crede in me: ꝛ in mĩa mea habeto fiduciam. Qñ tu te elongatũ estimas a me: sepe sũ ↄpinquor. Qñ tu estias totum perditũ: tunc sepe magis merendi instat lucrũ. Nõ est totũ perditum: qñ res accidit in contrariũ. Non debes iudicare ſm pñs sentire nec sic grauitati alicui vndecũq̃ʒ venienti inherere ꝛ accipe: tãq̃ʒ oĩs spes sit ablata emergendi. Noli putare te derelictum ex toto: q̃uis ad tp̃s miserim

tibi aliquā tribulationem vel etiam
optatam subtraxerim consolatōnez
sic enim transitur ad regnum celo-
ruz. Et hoc sine dubio magis expe-
dit tibi ꝛ ceteris seruis meis vt exer
citemini aduersis: q̄ȝ si cuncta ad li-
bitū h̄retis. Ego noui cogitatōes ab
sconditas: qꝛ multū expedit ꝓ salu-
te tua vt interdū sine sapore relinq̄-
ris: ne forte eleueris in bono succes-
su: ꝛ tibiipi placere velis in eo quod
nō es. Quod dedi auferre possum:
ꝛ restituere cū mihi placuerit. Cum
dedero meū est: cū sbtraxero tuum
nō tuli: qꝛ meū ē oē datū bonū ꝛ oē
donū ꝑfectū. Si tibi admisero gra-
uitatē aut qualibet ꝯrietatē nō indi-
gneris neqȝ cōcidat cor tuuz: et ego
cito subleuare possum ꝛ oē onus in
gaudiū trāsmutare. Veruntamē iu-
stus sum ꝛ recōmendabilis multuz
cū sic facio tecū. Si recte sapis ꝛ in

veritate aspicis: nūq̃ꝫ debes ꝑꝑt̃ ad-
uersa tā directe ꝯtristari: sed magis
gaudē ⁊ grās agē: imo h̄ vnicū repu-
tare gaudiū ⁊ affligens te doloribus
nō ꝑco tibi. Sic dilexit me pr̄ ego di-
ligo vos: dixi dilectis discipulis me-
is: q̄s vtiq̃ꝫ nō misi ad gaudia tp̄alia
ſꝫ ad magna certamina: nō ad hono-
res ſꝫ ad despectōes: nō ad ociuꝫ sed
ad labores: nō ad requiē ſꝫ ad afferē-
dū fructum multum in paciā: Ho-
rū memento fili mi verborum.

De neglectu oīs creature vt creator possit īueīri. C. xxxvi

Domine mi ad-
huc bñ indigeo maiori ḡ-
tia si debeā illuc ꝯuenire:
vbi manere nemo poterit nec vlla
creatura īpedire. Nā q̃ꝫdiu res aliq̄
me retiet: nō possū libē ad te volare

Cupiebat libere volare qui dicebat Quis dabit mihi pēnas sicˀ columbe ꝛ volabo ꝛ reqescā ⁒ Quid simplici oculo quieti⁹: ꝛ q̄d liberius nil desideranti in terris. Optet igiť oēꝫ pertransire creaturā: ꝛ se ipm perfecte deserere ac in excessu mentis stare ꝛ videre te oim ꝯditorē cum creaturis nil simile hr̄e. Et nisi quis ab omnibus creaturis fuerit expedit⁹ nō poterit libere intendere diuinis. Ideo enim pauci inueniuntur contemplatiui: quia pauci sciunt se a perituris creaturis ad plenū sequestrari. Ad hoc magna requiritur gratia que animā leuet ꝛ supra seipam rapiat. Et nisi hō sit in spū eleuatus et ab omnibus creaturis liberatus: ac deo totus vnitus: quicquid scit: q̄c etiam habet: non est magni ponderis. Diu paruus erit ꝛ in terra iacebit: q̄ aliq̄d magni estimat nisi solū

vnum immensum eternū bonū. Et quicq̇d deꝰ non est: nihil est: ꝛ ꝓ nihilo computari debet. Est q̇ppe magna differentia sapientia illuminati et deuoti viri: ꝛ sciētia litterati ꝛ studiosi clerici. Multo nobilior ē illa doctrina que desursum ex diuina influentia manat: q̄ꝫ q̄ laboriose hūano acquiritur ingenio. Plures repiuntur ↄtēplatoꝝ desiderare: sed q̄ ad eam requiruntur nō studēt exercere est ꝛ magnum impedimentum q̇a in signis ꝛ in rebus sensibilibꝰ stat et parum de ꝑfecta mortificatōe habetur. Nescio quid est ꝛ quo spiritu ducimur et quid pretendimus q̄ spirituales dici videmur: q̄ totum laborem: ꝛ ampliorē solicitudinē pro transitorijs ꝛ vilibꝰ rebus agimꝰ: et de interioribus nr̄is vix raro plene recollectis sensibꝰ cogitamꝰ. Proh dolor stati post modicā recollectiōꝫ

foras erūpimꝰ: nec opa nr̄a districta examinatōe trutinamꝰ. Ubi iacent affectꝰ nr̄i nō attēdimꝰ: ꝛ q̄z impura sint oia nostra nō deploramꝰ: Ois quippe caro corrupat viā suā: ꝛ iō se q̄bat diluuiū magnū. Cū ḡ iterior affectꝰ nr̄ corruptꝰ sit: nccē ē vt actio seq̄ns index caretie interioris vigoris corrūpat. Ex puro corde ꝓcedit fructꝰ bone vite. Quantū q̄s fecerit querit: s̄ʒ ex q̄nta v̄tute agit nō tam studiose pensat. Si fuerit fortis: diues: pulcer habilis: vl' bonꝰ scriptor bonꝰ cātor: bonꝰ laborator inuestigat q̄z paup sit spū q̄z patiens ꝛ mitis: q̄z deuotꝰ ꝛ internꝰ a multis tacet. Nā exteriora hōis respicit: ḡtia ad interiora se ꝯuertit. Illa freq̄nter fallitur: ista in deo sperat vt nō decipiatur.

De abnegatōe sui ꝛ abdicatōe ois cupiditatꝭ. C. xxxviij

FIli nõ potes pfecte possidere libertatez: nisi totalit̃ abneges temetipm. Cõpediti sunt oẽs ꝓprietarij ⁊ suipĩus amatores cupidi: curiosi: gyrouagi querẽtes sp mollia: non q̃ ihu xpi: ꝫ sepe h̃ fingentes ⁊ ꝯponẽtes qđ nõ stabit. Peribit em̃ totum qđ nõ est ex deo ortũ. Tene breue ⁊ ꝯsũmatũ vbũ. Dimitte oĩa: ⁊ inueies oĩa. Dimitte cupiditatẽ: ⁊ inuenies requiẽ. Hoc mẽte ptracta: ⁊ cum impleueris oĩa itelliges. Dñe h̃ nõ ẽ opꝰ vniꝰ diei nec ludꝰ puulorꝝ: imo in h̃ breui includit̃ oĩs pfectio religiosorꝝ. Fili nõ debes auerti nec statiz deijci audita via pfectorꝝ: sed magis ad sublimiora prouocari ⁊ ad minꝰ ad hec ex desiderio suspicare. Utinam sic tecum esset ⁊ ad hoc puenisses vt tuipiꝰ amator nõ esses: ꝫ ad nutũ meũ pure stares: ⁊ eiꝰ q̃ tibi

preposuí p̄ris: tūc mihi valde place
res: ⁊ tota vita tua cū gaudio ⁊ pace
trāsiret. Habes adhuc multa ad re-
linquēdū: q̄ nisi mihi ex integro re-
signaueris nō acq̄res qđ postulas.
Suadeo tibi a me emere aurꝫ igni-
tū vt locuples fias .i. sapiam celestē
oia infima cōculcantē. Postpōe ter
renā sapiam: oēm humanā ꝯplacē-
tiam ⁊ ꝓpriā. Dixi tibi fili ora emen
da ꝓ p̄ciosis ⁊ altis in reb⁹ hūanis.
Nā valde vilis ⁊ pua ac pene obliui
oni tradita videt̄ vª celestis sapien-
tia: nō sapiēs alte de se nec magnifi-
cari q̄rēs i t̄ra: quā multi ore ten⁹ p̄-
dicāt: ꝫ vita longe dissentiūt: ipa tñ
ē p̄ciosa margarita a mltis abscōdita

De instabilitate cordis et de intentōe finali ad deū habenda. Ca. xxxviij.

Fili noli crede
re affectui tuo q̄ nūc ē: cito
mutabitur in aliud. Quam-
diu eñ vixeris mutabilitati subiectꝰ
eris etiā nolēs vt mō letꝰ: mō tristis
mō pacatꝰ: mō turbatꝰ: nūc deuotꝰ:
nūc indeuotus: nūc studiosus: nūc
accidiosus: nūc ꝗuis: nūc leuis inue
niaris. Sed stat suꝑ ħ mutabilia sa-
piens ⁊ bñ doctꝰ in spū: nō attēdens
q̄d in se sentiat vel qua ꝑte flet vētus
instabilitatis: sed vt tota intentō mē
tis eius ad debitū ⁊ ad optimū ꝓfi-
ciat finē. Nā sic poterit vnus ⁊ idem
inconcussus ꝑmanere: simplici intē
tōis oculo ꝑ tot varios euētꝰ ad me
impreteremisse directo. Quanto aūt
purior fuerit intentōis oculus: tāto
cōstantiꝰ inter diuersas itur ꝓcellas
Sed in multis caligat oculus pure
intētōis: respicit eñ cito in aliquod

delectabile qđ occurrit: ⁊ raro tot⁹ li
ber q̄s inenit a nexu ꝓprie exq̄sitōis
Hic iudei oli venerāt in bethaniaʒ
ad marthā ⁊ mariā: nō ꝓpt ihm tm̄
ꝫ vt lazarū viderēt. Mūdād⁹ ē ḡ in
tentōis ocul⁹: vt sit simplex ⁊ rectus
atq̄ vltra omnia varia media ad me
dirigendus.

¶ Quod amanti sapit de⁹ su
per oia ⁊ i oib⁹. ¶ Capi. xxxiv.

Ecce deus me
us ⁊ oia. Quid volo am
plius: ⁊ q̄d felici⁹ desidera
re possuʒ? O sapidum ⁊ dulce ver
bū: ꝫ amāti verbū nō mundum nec
ea q̄ in mūdo sunt: de⁹ me⁹ ⁊ oia. In
telligēti satis dictū est: ⁊ sepe repetē
iocūdū ē amāti. Te siquidē p̄nte io
cūda sunt oia te aūt absente fastidi
unt cūcta. Tu facis cor tranquilluʒ:
⁊ pacē magnā leticiāq̄ festiuaʒ. Tu

facis bñ sentire de oib⁹ ⁊ in omnib⁹ te laudare: nec potest aliquid sine te diu placere: ꝟ si dz grtũ eẽ ⁊ bñ sapẽ: oportet grãm tuã adesse ⁊ condimẽto tue sapiẽ ꝯdiri. ¶ Cui tu sapis. qd ei recte nõ sapiet? ⁊ cui tu nõ sapis: qd ei ad iocũditatẽ eẽ poterit? Sed deficiunt i tua sapia mũdi sapiẽtes ⁊ q carnẽ sapiũt: qꝛ ibi plurima vãitas et hmors inueĩt. Qui aũt te p ꝯtemptũ mũdanoꝝ ⁊ carnis mortificatõz sequũtur: vere sapiẽtes eẽ ꝯgnoscũt qꝛ de vanitate ad veritatez: de carne ad spiritum trãsferũtur. Istis sapit deus: ⁊ quicqd inueniũt in creaturis totũ referũt ad laudem sui cõditoris Dissimilis tñ ⁊ multũ dissimilis sapor creatoris ⁊ creature: eternitatis ⁊ tpis lucis icreate ⁊ lucis illũinate O lux ppetua cuncta creata trãscendens lumina: fulgura coruscationẽ de sublimi penetrantem oia intima

cordis mei: purifica: letifica: clarifica ⁊ viuifica spm̄ meū cū suis potentijs ad ingredū tibi iubilosis excessibus. O qn̄ veniet hec btā ⁊ desiderabilis hora: vt tua me saties p̄ntia ⁊ sis mihi oia in oib⁹. Quādiu h̄ datū nō fuerit: nec plenū gaudiū erit. Adhuc ꝓh dolor viuit in me vetus hō: nō est tuus crucifix⁹: nō est p̄fecte mortu⁹. Adhuc ꝯcupiscit fortit̄ aduersus spm̄: bella mouēt intestia nec regnū aīe patit̄ eē quietū. Sed tu q̄ dn̄aris potestati maris ⁊ motū fluctuū ei⁹ tu mitigas: exurge adiuua me. Dissipa gentes q̄ bella volūt cōtere eas in virtute tua ostende q̄so magnalia tua ⁊ glorificetur dextera tua: quia non est spes alia nec refugium mihi nisi i te dn̄e deus meus.

Quod nō est securitas a tētatione in hac vita. Cap. xl.

Fili nunquā securꝰ es in hac vita: ſꝫ q̄ad vixeris ſꝑ arma ſpūalia tibi ſunt neceſſaria. Inter hoſtes verſaris: a dextris ⁊ a ſiniſtris ipugnaris. Si ergo nō vteris vndiqꝫ ſcuto patiē nō eris diu ſine vulnere. Inſuper ſi nō ponis cor tuū fixe in me cū mera volūtate cuncta patiēdi ꝓpter me: nō poteris ardorē iſtū ſuſtinere nec ad palmē ꝑtingere btōꝝ. Oportet te ergo viriliter oīa ꝑtrāſire: ⁊ potenti manu vti aduerſꝰ obiecta. Nā vincenti datur manna: ⁊ torpenti relinquitur multa miſeria. Si queris in hac vita requiē: quō tunc ꝑuenieſ ad eternā? Non ponas te ad multā requiē: ſed ad magnam patientiam Quere veram pacem nō in terris ſꝫ in celis: nō in hoībus nec in ceteris creaturis: ſꝫ in deo ſolo. Pro amo-

re dei debes oia libenter subire: labo-
res scz ⁊ dolores: tētatões: vexatões
anxietates: necessitates: infirmitates
iniurias. oblocutões. reprehensiões
humiliatões: ꝯfusiões: correctiones
et despectões. Hec iuuant ad virtu-
tes: hec ꝓbãt xp̄i tyronē: hec fabri-
cant celestē coronã. Ego reddam ei
eternã mercedē ꝑ breui labore: ⁊ in
finitã gloriã ꝑ transitoria ꝯfusione.
Putas ꝙ sp̄ habebis ꝑ tua volun-
tate ꝯsolatões spūales? Sancti mei nō
habuerūt tales: sȝ multas grauitates
⁊ tentatões varias: magnasqȝ deso-
latões: sȝ patiēter sustinuerūt se i oi-
bꝰ ⁊ magis sunt ꝯfisi deo q̄ȝ sibi. sciē-
tes qꝛ nō sunt ꝯdigne passiones hu-
ius tp̄is ad futurã gloriã ꝓmerēdã.
Vis tu stati hr̄e: qd̄ multi pꝰ lachri-
mas ⁊ magnos labores vix obtinu-
erūt? Expecta dn̄m viriliter age et
ꝯfortare. noli diffidere. noli discedē

s; corpus et animā expone ꝯstanter
p gloria dei. Ego reddā plenissime
Ego tecū ero in omni tribulatōe.

¶ Contra vana hoim iudicia.
¶ Ca. xlj.

Fili iacta cor
tuū firmiter in dño: et hūa-
nū ne metuas iudi ciū vbi
te ꝯscia piū reddit et insontē. Bonuz
est et beatū taliter pati: nec hoc erit g̃ue
hūili cordi et deo magis q̃ sibijpi cō
fidenti. Multi multa loquuntur: et
iō pua fides est adhibenda. Sed et
omnib⁹ satis esse nō ē possibile. Et
si paul⁹ oib⁹ studuit in dño placere
et oib⁹ oia fact⁹ ē: tñ etiā p minimo
duxit q ab hūano die iudicat⁹ fue-
rit. Egit satis p alioꝝ edificatōe et sa
lute quantū in se erat et poterat: s; ne
ab alijs aliquando iudicaret vel nō
despiceret: cohibē nō potuit: iō totuz

deo cõmisit qui totũ nouerat: ⁊ pa-
tientia ⁊ humilitate contra ora loq̃n
tiũ iniqua ac etiã vana ac mendosa
cogitantium atq̃ ꝑ libito suo queq̃
iactantium se defendit. Respondit
tamen interdum: ne infirmis ex sua
taciturnitate generaretur scandaluȝ
Quis tu vt timeas a mortali hoie
iudicari? Hodie est ⁊ cras nõ cõpa-
ret. Deũ time: ⁊ hoim terrores non
expauesces. Quid põt aliq̃s i te ver
bis aut iniurijs? Sibi potius nocet
q̃ tibi nec poterit iudiciũ dei effuge
re q̃cũq̃ est ille. Tu habe deũ p̄ ocu
lis ⁊ noli ꝯtẽdere verbis querulosis.
Qđ si ad pñs videris succũbi ⁊ ꝯfu
sionẽ pati quã non meruisti: ne indi-
gneris ex hoc: neq̃ ꝑ impatiam minu
as coronã tuã: ſȝ ad me potius respi
ce in celũ: qui potens sum eripere
ab omni confusione ⁊ iniuria ⁊ vni
cuiq̃ reddere ſm opera sua.

De pura et integra resignatōe sui ad optinendā cordis libertatem. Ca. xlij.

Fili relinque te: ꝛ inuenies me. Sta sine electione ꝛ oi ꝓprietate. et sp lucraberis. Nā ꝛ adijciet tibi amplioꝛ gratia: statiꝫ vt te resignaueris nec resumpseris. Dñe quotiens me resignabo ꝛ in quibus me relinquā. Semꝑ ꝛ in omni hoꝛa: sicut in ꝑuo sic ꝛ in magno: nihil excipio ꝫ in oibus te nudatū inueniri volo. Alioquin quō poteris esse meꝰ ꝛ ego tuus: nisi fueris ab omni ꝓpria volūtate intus ꝛ foꝛis spoliatus. Quanto celerius h agis. tāto meliꝰ habebis. ꝛ quāto pleniꝰ ꝛ sinceriꝰ: tāto plꝰ mihi placebis. ꝛ ampliꝰ lucraberis. Quidā se resignant ꝫ cū aliqua

exceptōe. Nō eñ plene deo ꝯfidunt
q̄ ꝓuidere sibi satagūt. Quidā etiā
primo totū offerūt: sed postea tenta-
tōe pulsante ad ꝓpria redeunt: ideo
minime in ꝟtute ꝓficiūt. Hi ad ve-
rā puri cordis libertatē ꝛ iocūde fa-
miliaritatis mee grām nō ꝯtingent
nisi integra resignatōne ꝛ q̄tidiana
sui imolatōe pri⁹ facta sine q̄ nō stat
nec stabit vnio fruitiua. Dixi tibi se-
pissime: ꝛ nunc iterū dico Relique
te: resigna te: ꝛ frueris magna inter-
terna pace. Da totū ꝓ toto: nil exq̄-
re: nil repete: sta pure ꝛ inhesitāter i
me ꝛ habebis me. Eris liber in cor-
de: ꝛ tenebre nō ꝯculcabūt te. Ad h̄
conare: hoc ora: hoc stude desidera-
re: vt ab oī ꝓprietate possis expolia-
ri: ꝛ nud⁹ nudū ihm sequi: tibi mo-
ri ꝛ mihi eternaliter viuere. Tūc de-
ficient oēs vane fantasie: ꝯturbatio-
nes inique ꝛ cure sup̄flue. Tūc etiā

recedet immoderat⁹ timor: ꝛ inor-
dinatus amor morietur.

¶ De bono regimine in exter
nis et recursu ad deū in peri
culis. ¶ Ca. xliij.

Fili ad istud di-
ligenter tēdē debes vt in oī
loco: actōe seu occupatōne
ext̄na sis interi⁹ liber ꝛ tuipius po
tēs: ꝛ sint oīa sub te ꝛ tu nō sub eis:
vt sis dn̄s actionū tuaꝝ: ꝛ rector: nō
nō seru⁹: nec emptici⁹ ꝫ magis exē-
ptus: verusqꝫ hebre⁹ i sortē ac libta-
tē trāsiēs filioꝝ dei q̄ stant sup p̄ntia
ꝛ speculant eterna: q̄ trāsitoria intu-
ent sinistro oculo: ꝛ dextro celestia:
q̄s tpalia nō trahūt ad iherēdū: sed
trahūt ipi ea magis ad bn̄ fuiēdū ꝓ
ut ordiata st a deo ꝛ istituta a sūmo o-
pifice q̄ nil iordiatō rlīqt i sua creat̄a

Si etiam in omni euentu stas non in apparentia externa: nec oculo carnali lustras visa vel audita: sed mox in qlibet causa intras cū moyse i tabernaculū ad ꝯsulendū dn̄m: audies nōnūq̄ꝫ diuinū responsum ⁊ redies instruct⁹ de multis p̄ntibus ⁊ futuris. Sicut eni moyses recursum habuit ad tabernaculū ꝓ dubijs ⁊ q̄stionibus soluēdis: fugitq̄ꝫ ad ořonis adiutoriū ꝓ p̄iculis ⁊ improbitatibus hoīm subleuandis: sic ⁊ tu confugere debes in cordis tui secretarium: diuinū intentius implorando suffragiū. Propterea nāq̄ꝫ iosue ⁊ filij israel a gabaonitis legūł decepti q2 os dn̄i nō pri⁹ interrogauerūt: ſꝫ nimiū creduli dulcibus sermonib⁹ falsa pietate delusi sunt.

Quod hō non sit importunus in negocijs. Ca. xliiij.

Fili cõmitte mi
hi sp causam tuã: ꝛ ego bñ
disponã in tpe suo. Expe-
cta ordinatõẽ meã: ꝛ senties inde ꝓ-
fectũ. Dñe satis libenter oẽs res tibi
cõmitto: qꝛ parũ pt cogitatio mea ꝓ
ficere. Vtinã nõ multũ adhererem
futuris euẽtibus: ſ ad bñplacitũ tu-
um me incũctanter offerrẽ. Fili mi
sepe hõ rẽ aliquã agitat quã desiderat
ſ cũ ad eã puenerit aliter incipit sen
tire: qꝛ affectiões circa idem nõ sunt
durabiles ſ magis de vno in aliud
nos impellũt. Nõ est ergo minimũ
etiã in minimis se relinquere. Ve-
rus ꝓfect⁹ hõis est abnegatio suijp
sius: ꝛ hõ abnegatus valde liber est
ꝛ secur⁹. Sed antiqu⁹ hostis oĩbus
bonis aduersans: a tentatõe nõ ces-
sat ꝛ die nocteq; graues molit insidi-
as: si forte in laqueũ deceptõis pos-

sit p̄cipitare i casũ. Vigilate ergo et orate dicit dñs: vt nõ itretis i tẽtatõnẽ.

¶ Quod hõ nihil boni ex se habet et de nullo gloriari potest. ¶ Ca. xlv.

Domine quid ẽ hõ q memor es ei⁹: aut filius hominis q visitas eũ? Quid p̄meruit hõ vt dares illi gratiã tuã. Dñe qd possum cõqueri si deseris me: aut qd iuste obtẽdẽ possum si qd peto nõ feceris? Certe hoc in veritate cogitare possum et dicẽ. Dñe nihil sum nihil boni ex me hẽo: sed in oib⁹ deficio et ad nihil sp tẽdo. Et nisi a te fuero ad intus et interi⁹ iformatus: tot⁹ efficior tepid⁹ et dissolutus. Tu aũt dñe sp idẽ ipe es et p̄manes in eternũ: sp bon⁹ iust⁹ et sanct⁹: bñ iuste ac scẽ agens oia et disponẽs in sapientia. Sed ego qui ad defe-

ctum magis pronus sum q̄ʒ ad profectum non sum sempte̅ in vno statu perdurans: quia semper tempora mutantur super me. Veruntam̄ cito melius fit cum tibi placuerit et manum porrexeris adiutricem q̄a tu solus sine humano suffragio poteris auxiliari: et in tantum confirmare vt vultus meus amplius i diuersa non mutetur: sed in te vno cor meum conuertatur ꝛ quiescat. Vn̄ si bn̄ scire̅ oe̅m humana̅ consolationem abijcere siue ꝓpter deuotionez adipiscendam siue ꝓpter necessitate̅ q̄ ꝯpellor te quere̅: quia no̅ est ho̅ qui me consoletur: tunc merito possem de gratia sperare tua et de dono noue consolationis exultare. Gratias tibi vn̄ totum venit: quotienscu̅ q̄ʒ mihi bene succedit. Ego au̅t vanitas ꝛ nihilum an̄ te: inco̅stans ho̅ et infirmus. Vn̄ ergo possuz gloriari

aut cur appeto reputari: Nunquid nihilo: et hoc vanissimum est. Vere inanis gloria mala pestis: vanitas maxima: qr a vera trahit glia et celesti spoliat gratia. Dum em hō cōplacet sibi: displicet tibi: dū inhiat laudib9 hūanis: privat veris vtutibus Est aūt vera gloria et exultatio scta gloriari in te et nō in se: gaudē in nomine tuo nō in virtute ppria: nec in aliqua creatura delectari nisi ppt te Laudet nomē tuū nō meū: magnificet opus tuū nō meū bñdicat nomen sctm̄ tuū: nihil aūt attribuatur mihi de laudibus hoim. Tu gloria mea tu exultatio cordis mei. In te gloriabor et exultabo tota die: p me aūt nihil nisi in infirmitatib9 meis. Querāt iudei gloriā q̄ abinuicē est: ego hāc requirā q̄ a solo deo ē. Ois quidē gloria hūana: ois honor tpal ois altitudo mundana eterne glorie

tue cōparata vanitas est et stultitia. O veritas mea et mia mea deus meus trinitas beata: tibi soli laus virt⁹ honor et gloria p infinita scl'a scl'orū. Amē.

De cōtēptu oīs tpalis honoris. Cap. xlvi.

Fili noli tibi attrahere si videas alios honorari et eleuari te aūt despici et hūiliari. Erige cor tuū ad me in celū et nō cōtristabit te cōtēpt⁹ hoīs in terris. Dñe in cecitate sum⁹ et vanitate cito seducimur. Si recte me inspicio: nūcq̄ mihi facta est iniuria ab aliqua creatura. vñ nec iuste hēo cōqueri aduersum te. Quia aūt frequēter et grauiter peccaui tibi: merito armat̄ cōtra me oīs creatura. Mihi igit̄ iuste debet̄ cōfusio et cōtēpt⁹: tibi aūt laus honor et gloria. Et nisi me

ad h̄ pparattero q̄ velim libent̄ ab omni creatura despici ⁊ relinq̄: atq̄ penitus nihil videri: nō possum interius pacificari ⁊ stabiliri: nec spūalit̄ illuminari: neq̄ plene tibi vniri.

¶ Quod pax nō est ponēda in hominibus. ¶ Capi. xlvij.

Fili si ponis pacē tuā cū aliqua psona propter tuū sentire ⁊ cōuiuere instabilis eris ⁊ implacat⁹. Sʒ si recursum habes ad sp viuentē ⁊ manentē veritatē: nō ptristabit te amicus recedens aut moriens. In me debet amici dilectio stare: ⁊ propter me diligendus est quisquis tibi bonus visus est ⁊ multū charus in hac vita. Sine me non valet nec durabit amicicia: nec est vera ⁊ mūda dilectio quā ego nō copulo. Ita mortuus deberes esse talibus affectionib⁹

dilectorum hominum: vt quantū ad te pertinet sine omī humano putares esse consortio. Tanto hō deo magis appropinquat: quanto ab oī solatio tereno longius recedit. Tanto etiā altius ascendit ad deū: quanto pfundius in se descendit z plus sibiipi vilescit. Qui aūt aliquid boni sibi attribuit: gratiam dei in se venire impedit: qz gratia spūssācti cor hūile sp querit: Si scires te perfecte annihilare atqz ab omī creato amore euacuare tunc deberē in te cū magna gratia emanare. Sed qñ tu respicis ad creaturas: subtrahitur tibi aspectus creatoris. Disce te in omibus pter creatorem vincere: tunc ad diuinā valebis cognitionem pertingere. Quantūcūqz modicum sit si inordinate diligitur et respicitur retardat a summo bono et vitiat.

Contra vanam et secularez scientiam. Ca. xlviij.

Fili nõ moueant te pulcra et subtilia dicta hoim. Non em est regnũ dei i sermone sed in vtute. Attende verba mea q corda accendũt et mẽtes illuminãt inducũt cõpũctionem et verã ingerunt cõsolatõz. Nũqz ad h legas verbũ vt doctior aut sapientior possis videri: sz stude mortificatõz vitiorũ: qr h amplius tibi pderit qz notitia multarũ difficiliũ questionũ. Cũ multa legeris et cognoueris: ad vnũ tñ optet venire principiũ. Ego sum qui doceo hominẽ sciẽtiã: et clariorẽ intelligentiã puulis tribuo: qz ab hoie possit doceri. Cui ego loquor: cito sapiens erit et multũ in spũ pficiet. Ve illis qui multa curiosa ab hominibus inquirũt:

⁊ de via mihi seruiendi paruz curāt Veniet tp̄s qn̄ apparebit magister magistrorū xp̄s dn̄s angelorū: cunctorū auditurꝰ lectiones: hoc ē singulorum examinaturus ↄsciētias ⁊ tunc scrutabitur hierusalē in lucernis: ⁊ manifesta erunt abscondita tenebrarū: tacebuntqꝫ argumenta liguarū. Ego sum qui humilē in pūcto eleuo mentē: vt plures eterne veritatis capiat ratōes qꝫ si quis decē annis studuisset in scolis. Ego doceo sine strepitu verborum: sine cōfusione opinionum: sine fastu honoris: sine pugnatione argumentoruz. Ego sum qui doceo terrena despicere: presentia fastidire: eterna q̄rere: eterna sapere: honores fugere: scandala sufferre: omnem spem in me ponere: extra me nil cupere: ⁊ super oīa ardēter me amare. Nā q̄daz amando me intime didicit diuina ⁊

loq̄bat mirabilia. Plus pfecit in re-
linq̄ndo oia q̄z in studēdo subtilia.
Sz aliis loq̄r cōia: aliis spēalia: ali-
q̄bus i signis z figuris dulciter appa-
reo: q̄busdā vo i multo lumie reuele-
lo misteria. Vna vox librox: sz non
oēs eq̄ īforat: q2 intus sū doctor verita-
tis: cordis scrutator: cogitationū in-
tellector: actionū pmotor: distribu-
ens singulis sic dignū iudicauero.

De non attrahēdo sibi res exteriores. Ca. xlix.

Fili in multis oportet te eē inscīū et estima-
re te tāq̄z mortuū sup terrā
z cui totus mūdus crucifixus sit. Multa
etiā oportet surda aure ptrāsire: z que
tue pacis sunt magis cogitare. Vti-
lius ē oculos a rebus displicētibus a-
uertere z vnicuiq̄z suū sentire relinq̄-
re: q̄z ptētiosis smonibus deseruire

Si bñ steteris cũ deo ⁊ ei⁹ iudiciuz aspexeris facilius te victũ portabis. O dñe quusqȝ venim⁹? Ecce dãnum defletur tpale: p modico qstu laboratur ⁊ curritur: ⁊ spũale detrimentũ in obliuionẽ trãsit: ⁊ vix sero reditur. Qd parũ vel nihil pdest attẽditur ⁊ qd sũme necessarium est negligenter pteritur: qȝ tot⁹ hõ ad extna defluit: ⁊ nisi cito resipiscat: libẽs in exterioribus iacet.

Quod nõ oĩbus est credẽdũ: et de facili lapsu vborũ. Capitulũ .l.

DA mihi auxiliũ dñe de tribulatõe: quia vana salus hoĩs. Quã sepe ibi nõ iueni fidẽ vbi me hr̃e putaui qtiẽs etiã ibi reperi: vbi minus psumpsi. Vana ergo spes in hoĩbus

salus aũt iustorũ in te deus. Bene-
dictus sis dñe deus in oibus: q̃ acci
dunt nobis. Infirmi sum⁹ ⁊ instabi
les: cito fallimur ⁊ ꝑmutamur. q̇s
est hõ qui ita caute ⁊ circũspecte in
omnib⁹ se custodire valet: vt aliquã
do in aliquã deceptõe vel ꝑplexita-
tem nõ veniat? Sed qui in te domi
ne ꝯfidit ac simplici ex corde querit
non tã facile labitur. Et si inciderit
in aliquã tribulatõe: quocũq; etiam
fuerit implicatus: citi⁹ p te eruetur
aut a te ꝯsolabitur: q2 tu nõ deseris
in te sperantẽ vsq; in finem. Rarus
fidus amicus in cũctis amici ꝑseue
rans pressuris. Tu dñe tu solus es
fidelissimus in omnib⁹: ⁊ ꝓter te nõ
est alter talis. O q̃; bñ sapuit illa aĩa
sctã q̃ dixit: mens mea solidata ẽ et
in xp̃o fundata. Si ita mecum foret
nõ tã facile timor hũan⁹ me solicita
ret nec vboꝝ iacula mouerẽt. q̇s oia

preuidere: qs pcauere futura mala
sufficit? Si preuisa etiã ledunt sepe
quid improuisa nisi grauiter etiã fe
riunt Sz quare mihi misero nõ me
lius puidi. Cur etiã tam facile alijs
credidi? Sz hoies sum⁹ nec aliđ q̃z
fragiles hoies sumus: etiã si angeli
a multis estimamur ⁊ dicimur. Cui
credam dñe: cui credam nisi tibi: ve
ritas es q̃ non fallis nec falli potes.
Et rursum. Ois hõ mẽdax infirm⁹
instabilis ⁊ labilis maxie in verbis:
ita vt statim vix credi debeat quod
recte in facie sonare videt: Quam
prudenter pmonuisti cauendũ ab
hõibus: ⁊ qz inimici hõis domestici
eius nec credendũ si quis dixerit ec
ce h aut ecce illic. Doct⁹ sum dãno
meo: ⁊ vtinã ad cautelã maiorem: ⁊
nõ ad insipientiã mihi. Cautus esto
quidã ait: cautus esto: serua apud te
qđ dico. Et dum ego sileo ⁊ abscon

ditũ credo: nec ille silere pt qđ silen
dũ petiit: sed statim pdit me et se ⁊
abiit. Ab huiusmodi fabulis ⁊ icau
tis hoibus ptege me dñe: ne in ma-
nus eoꝝ incidã nec vnq̃ȝ talia ꝯmit-
tam. Verbũ verũ ⁊ stabile da in os
meũ: ⁊ linguã callidã lõge fac a me.
Qđ pati nolo: oĩmode cauē đbeo.
O q̃ȝ bonũ ⁊ pacificũ de aliis silere
nec indifferenter oĩa credere: neq̃ȝ đ
facili vlterius effari: paucis seipsum
reuelare: te sp inspectorem cordis q̃
rere: nec oĩ vento verborũ circũferri
sed oĩa intima ⁊ externa ſm tue bñ-
placitũ volũtatis optare pfici: Quã
tutũ p ꝯseruatõe celestis grẽ huma
nã fugere apparentiã: nec appetere
que foris admiratõȝ videnť prebere
sed ea tota sedulitate sectari: que vi-
te emendatõȝ dant ⁊ feruorẽ. Quaȝ
multis nocuit virtus scita ac prope-
re laudata: q̃ȝ sane pfuit grã silentio

seruata in hac fragili vita que tota tē
tatio fertur ⁊ militia.

De confidentia in deo habē da qñ insurgūt verborū iacula. Capit. li.

Fili sta firmiter. et spera i me. Quid enī sunt vba nisi vba? Per aerē volāt: sȝ lapidē nō ledūt. Si re⁹ es cogita ꝙ te libēter velis emēdare Si nihil tibi ꝯsci⁹ es: pēsa ꝙ velis libenter ꝓ deo h̄ sustiere. Parū satis est vt vel vba interdū sustieas: q̄ nec dū fortia verbera tolerare vales. Et quare tā pua tibi ad cor transeūt nisi q̄ adhuc carnalis es ⁊ hoies magis q̄ȝ oportet attendis. Nam quia despici metuis: reprehēdi pro excessibus nō vis: et excusationum vmbracula queris. Sȝ inspice te meli⁹

et agnosces: qꝛ viuit adhuc in te mū
dus: ⁊ vanus amor placendi homi-
nibus. Cū eñ quassari refugis ⁊ cō
fundi ꝑ defectibus: cōstat vtiqꝫ: ꝙ
nec vere humilis sis: nec vere mun
do mortuus nec tibi mundus cruci
fixus. Sz audi ṽba mea: ⁊ nō cura-
bis decē milia hominum ṽba. Ec-
ce si cuncta contra te dicerent̄ q̄ fin-
gi maliciosissime possent: quid tibi
nocerent si oīno transire ꝑmitteres
nec plus q̄ȝ festucā ꝑpēderes? Nun
q̄d vel vnū capillū tibi extrahē pos-
sent? Sed qui cor int⁹ nō hȝ: nec de
um pre oculis: faciliter ṽbo mouet̄
vituperatōis. Qui autem in me cō-
fidit nec proprio iudicio stare appe-
tit: absqꝫ hūano terrore erit. Ego eñ
sum iudex ⁊ cognitor omniuȝ secre
torum. ego scio qualiter res acta est
ego iniuriantem noui ⁊ sustinenteȝ
a me exijt verbū istud: me ꝑmittēte

hoc accedit: vt reuelentur ex multis cordibus cogitatões. Ego reū ⁊ innocentē iudicabo: sed occulto iudicio vtrūqꝫ añ ꝓbare volui. Testimoniū hoīm sepe fallit: meū iudicium verū est: stabit ⁊ non subuerteř: latet plerūqꝫ ⁊ paucis ad singula pꝫ: nūqꝫ tñ errat nec errare pt. etiam si oculis insipientiū nō rectū videař. Ad me ergo recurrendum est in oī iudicio: nec ꝓprio innitendum arbitrio. Justus enim nō conturbabitur qcquid a deo ei acciderit: Etiam si iniuste aliquid contra eum prolatum fuerit: non multum curabit: Sed nec vane exultabit: si per alios rationabiliter excuseť. Pensat nanqꝫ: qꝛ ego sum scrutans corda ⁊ renes qui non iudicio ſm faciē ⁊ hūanaꝫ apparentiaꝫ. Nam sepe in ocul' meis reperitur culpabile: quod hominū iudicio creditur laudabile. Dñe

deus iudex iuste fortis et patiēs qui hōim nosti fragilitatē et prauitatem esto robur meū et tota fiducia mea. Nō eīn mihi sufficit ꝯscia mea. Tu nosti qd ego nō noui. et iō in oī repꝛehensiōe me hūiliare debui et māsuete sustiere. Ignosce ergo mihi ꝓpiti⁹ q̄tiēs sic nō egi: et dona iterū graz amplioris sufferētie. Melior ē eīn mihi tua copiosa mīa ad ꝯsecutōz idulgentie: q̄z mea opinata iustitia ꝓ defensiōe latētis ꝯscie. Et si nihil mihi cōsci⁹ sum: tñ in h me iustificare nō possum: qꝛ remota mīa tua nō iustificabit in ꝯspectu tuo oīs viuens.

Quod oīa grauia ꝓ eterna vita sunt tolerāda. Ca. lij.

Fili nō frāgāt te labores q̄s assumpsisti ꝓpter me nec tribulatōes

te deijciant vsq̄q̄. sed mea ꝓmissio in omni euentu te roboret ⁊ consoletur. Ego sufficiens sum ad reddendum supra omnem modū ⁊ mēsuram. Non hic diu laborabis: nec semper grauaberis doloribus. Expecta paulisper: ⁊ videbis celerem finem malorum. Veniet vna hora: q̄n cessabit omnis labor ⁊ tumult⁹. Modicū est ⁊ breue omne q̄d transit cum tpe. Age ḡ q̄d agis fideliter labora i vinea mea: ego ero merces tua. Scribe: lege: canta: geme: tace: ora. sustine viriliter ꝯria: digna ē his oibus ⁊ maioribus prelijs vita etna veniet pax in die vna que nota est domino: et erit non dies neq̄ nox huius scilicet temporis: sed lux perpetua: claritas infinita: pax firma et requies secura. Non dices tunc: q̄s me liberabit de corpe mortis huius nec clamabis: heu mihi q̄ incolat⁹

metus ꝓlongatus est: qm̄ ꝑcipitabit
mors ⁊ salus erit indefectiua: anxie
tas nulla: iocūditas btā: societas dul
cis et decora. O si vidisses sanctorū
in celo coronas ꝑpetuas: quanta q̄z
nunc exultant gloria qui huic mun
do olim ꝯtēptibiles ⁊ quasi vita ipi
indigni putabantur: ꝓfecto te statī
humiliares usqȝ ad terraȝ: ⁊ affecta
res potius oībus subesse q̄ȝ vni pre
esse: nec huius vite letos dies cōcu
pisceres: sed magis ꝓ deo tribulari
gauderes: ⁊ ꝓ nihilo inter hoīes
computari maximū lucrū duceres.
O si tibi hec saperent ⁊ ꝓfunde ad
cor transirēt: quō auderes vel semel
conqueri. Nōne ꝓ vita eterna cun
cta laboriosa sunt tolleranda? Non
est paruū quid lucrari aut perdē re
gnū dei. Leua igitur faciē tuā in ce
lū. Ecce ego ⁊ oēs sctī mei mecū qui
in h̄ seculo magnū habuere certam̄

mō gaudent: mō consolant̄: ꝛ mō se curi sunt: ꝛ mō: requiescūt ꝛ sine fine ī regno p̄ris mei ꝑmāebūt mecū

De die eternitatis et hui⁹ vite angustijs. Capi. liij.

Superne ciuitatis māsio beatissima. O dies eternitatis clarissima quā nox nō obscurat: sed sūma veritas sp̄ irradiat dies sp̄ leta: sp̄ secura: ꝛ nūq̄ꝫ statū mutans in ɔ̄ria. O vtinā dies illa illuxisset ꝛ cūcta hec tēporalia finē accepissent. Lucet q̄dē sc̄is ꝑpetua claritate splendida: sed nō nisi a longe ꝛ ꝑ speculū ꝑegrināntibus in terra. Norunt celi ciues q̄ꝫ gaudiosa sit illa: gemunt exules filij eue q̄ꝫ amara ꝛ tediosa sit ista. Dies hui⁹ t̄pis ꝑui ꝛ mali: pleni doloribus ꝛ angustijs: vbi hō multis peccatis inquinat̄: multis passionibus

irretit: multis timorib⁹ strigit: multis curis distendit: ꝛ multis curiositatibus distrahitur: multis vanitatibus implicatur: multis errorib⁹ circũfunditur: multis laboribus atteritur tentatõibus grauatur: delitijs enervatur: egestate cruciatur. O qñ finis hoꝝ multoꝝ laboꝝ: qñ liberabor a misera seruitute vitioꝝ. Qñ memorabor dñe tui soli⁹: qñ ad plenũ letabor in te. Qñ ero sine omni impedimento: ꝛ in vera libertate: sine omni grauamĩe mentis ꝛ corpis. Qñ erit pax solida: pax ĩpturbabil' ꝛ secura: pax intus ꝛ foris: pax ex omni parte firma. Jhesu bone quãdo stabo ad videndũ te: quando ꝯtemplabor gloriã regni tui: quãdo eris mihi omnia in omnibus. O quando ero tecum in regno tuo: quod ꝑparasti dilectis tuis ab eterno. Relictus sum pauꝑ ꝛ exul in ťra hosti-

li: vbi bella q̄tidiana ⁊ infortunia
maxima. Consolare exiliū meū: mi
tiga dolorē meū: quia ad te suspirat
omne desideriū meum. Nam onus
mihi totū est: quicq̄d mūdus hic offert
ad solatiū. Desidero te intime frui
sed nequeo apprehendere. Opto inhe-
rere celestibus: sed deprimunt res tpa
les ⁊ immortificate passiones. Mē
te omnibus rebus superesse volo: car
ni aūt inuite subesse cogor. Sic ego
infelix homo mecum pugno: ⁊ fa-
ctum sum mihimetipsi grauis: dum
spūs sursum ⁊ caro querit eē deorsū.
O quid intus patior dū mente cele
stia tracto ⁊ mox carnaliū turba oc-
currit oranti. Deus meus ne elongeris
a me neq̄ declines in ira a seruo tuo.
Fulgura coruscatōnem tuam ⁊ dis-
sipa eas. emitte sagittas tuas ⁊ con-
turbentur omnes fantasie inimici.
Recollige sensus meos ad te. Fac

me obliuisci oim mundanorū. Da
cito abijcere ⁊ cōtēnere fantasmata
vitiorū. Succurre mihi eterna veri
tas: vt nulla me moueat vanitas: ad
ueni celestis suauitas: ⁊ fugiat a fa
cie tua ois impuritas. Ignosce quo
qꝫ mihi ⁊ misericorditer indulge: q̄
tiens preter te aliud in orōne reuol
uo. Cōfiteor etenim vere: qꝛ valde di
stracte me ꝯsueui hr̄e. Nā ibi mul
tociēs nō sum vbi corporaliter sto aut
sedeo sed ibi magis sum quo cogita
tionibꝰ feror. Ibi sum vbi cogitatō
mea est. Ubi est frequēter cogitatō
mea: ibi ē id qđ amo. Hoc mihi ci
to occurrit: quod naturaliter dele
ctat aut ex vsu placet. Unde tu veri
tas apte dixisti. Ubi em̄ est thesau
rus tuus: ibi est ⁊ cor tuū. Si celuꝫ
diligo: libenter de celestibus penso:
si mundū amo felicitatibus mundi
ꝯgaudeo: ⁊ de aduersitatibus eius

tristor. Si carnē diligo: q̄ carnis sūt sepissime imaginor. Si spm̄ amo: d̄ spūalibus cogitare delector. Que-cūqꝫ em̄ diligo: de his libenter loqr et audio atqꝫ taliū imagines ad do-mū mecū reporto. Sz btūs ille hō q̄ ꝓpter te dn̄e oibus creaturis abeū di licentiā tribuit: qui nature vim fa cit ⁊ ꝯcupiscētias carnis feruore spi ritus crucifigit: vt serenata ꝯscia pu rā tibi orōnē offerat: dignusqꝫ sit an gelicis interesse choris: oibus terre-nis foris ⁊ intus exclusis.

De desiderio eterne vite ⁊ quanta sint certantibꝰ bona promissa. Ca. liiij.

Fili mi cum ti bi desideriū eterne beatitu dinis desuper infundi sen-tis ⁊ de tabernaculo corporis exire

ↄcupiscis vt claritatē meā sine vicis-
situdis vmbra ↄtēplari possis: dila-
ta cor tuū ⁊ oī desiderio hāc sanctaꝫ
inspiratōꝫ suscipe. Redde amplissi-
simas supni bonitati grās: q̄ tecum
sic dignāter agit: clemēter visitat: ar
denter excitat: potēter sublevat: ne ꝑ
prio pōdere ad terrena labaris. Neqꝫ
eñ h̄ cogitatu tuo aut conatu acci-
pis: ꝫ sola dignatōe supne grē et di-
uini aspectus: quatinꝰ in virtutibus
⁊ maiori humilitate ꝓficias ⁊ ad fu
tura certamina te ꝑpares: mihiqꝫ to
to cordis affectu adherere ac feruen
ti volūtate studeas deseruire. Fili se
pe ignis ardet: ꝫ sine fumo flamma
nō ascēdit: Sic ⁊ aliquorū d̄sideria
ad celestia flagrāt: ⁊ tñ a tentatōe car
nalis affectus liberi nō sunt. Idcir-
co nec oīno pure ꝓ honore dei agūt
qd̄ tā desideranter ab eo petunt. Ta
le est ⁊ sepe tuuꝫ desiderium: quod

insinuasti fore tam importunū. Non
enī est hoc purū ꝛ perfectum quod
ꝓpria comoditate est infectum. Pe
te non quod tibi est delectabile ꝛ co
modū. ꝫ quod mihi acceptabile est
atq; honorificum: quia si recte iudi-
cas. meā ordinatōnem tuo deside-
rio et omni desiderato ꝑferre debes
ac sequi. Noui desideriū tuū: ꝛ fre
quentes gemitus audiui. Iam vel-
les esse in libertate glorie filiorū dei
iam te delectat domus eterna ꝛ cele
stis patria gaudio plena: ꝫ nondū
venit hora ista: ꝫ est adhuc aliud tē
pus belli videlicet tēpus laboris et
ꝓbatōis. Optas summo repleri bo
no: sed non potes hac assequi modo
Ego sum expecta me dicit dn̄s: do-
nec veniat regnū dei. Probandꝰ es
adhuc in terris: ꝛ in multis exercitā
dus. Consolatio tibi interdū dabit:
sed copiosa sacietas non conceditur

Confortare igit͛ ⁊ esto robustus taꝫ
in agendo q̄z in patiendo nature cō
traria: oportet te nouū induere ho
minem et in alterum virum muta
ri. Optet te sepe agere qđ nō vis: et
quod vis oportet te relinquere: qđ
alijs placet ꝓcessum habebit: quod
tibi placet et vltra non ꝓficiet. Qđ
alij dicunt audiet͛: qđ tu dicis ꝓ ni
hilo ꝯputabit͛. Petēt alij ⁊ accipiēt
tu petes nec ip̄etrabis. Erūt alij ma
gni in ore hoim: de te aūt tacebitur.
Alijs hoc vel illud ꝯmittet͛: tu autē
ad nihil vtile iudicaberis: propter h̄
natura aliqñ contristabit͛: ⁊ magnū
certamen sustinebit. Sz magnum
bonum inde consequeris si silens
portaueris. In his et similib⁹ mul
tis probari solet fidelis dn̄i seruus:
q̄liter se abnegare ⁊ in omnib⁹ fran
gere quiuerit. Vix ē aliq̄d tale in q̄
tātundē mori indiges: sic̄ nō videri

⁊ pati que voluntati tue aduersa sũt maxime aũt cum disconuenientia ⁊ q̄ minus vtilia tibi apparent fieri iubentur. Et quia non audes resistere altiori potestati sub dominio constitutus: ideo durũ tibi videtur ad nutum alterius ambulare ⁊ oē ꝓprium sentire omittere. Sed pensa fili horum fructum laborum: celerem finem atq; premium nimis magnũ ⁊ non hēbis inde grauamen ꝫ fortissimum patientie tue solamē. Nā ⁊ ꝓ modica hac voluntate quā nũc sponte deseris: habebis sꝑ voluntatem tuam in celis. Ibi quippe inuenies omne quod volueris: oēe qḋ desiderare potes. Ibi aderit tibi totius facultas boni: sine timore amittendi. Ibi voluntas tua vna semper mecum nil cupiet extraneum vł ꝓuatum. Ibi nullus resistet tibi: nemo de te ꝯq̄ret: nemo impediet: nil

obuiabit: sed cũcta desiderata simul
erunt p̄ntia: totũq₃ affectũ tuũ refici-
ent ⁊ adimplebunt vsq₃ ad sũmũ. Ibi
reddã gloriã p̄ ↄtumelia ꝑpessa: pal
liũ laudis p̄ merore p̄ loco nouissi-
mo sedē regni in scl'a. Ibi apparebit
fruct⁹ obediētie gaudebit labor pe-
nitentie: ⁊ hũilis sbiectio coronabit
gloriose. Nũc ergo te inclina hũilit
sb oim manib⁹: nec sit cure q̄s h̄ dix
erit vel iusserit: ſ₃ h̄ magnoꝑe curato
vt siue p̄lat⁹ siue minor aut equalis
aliq̄d a te exposcerit vel innuerit: p̄
bono totũ accipias ⁊ sincera volun
tate studeas adimplere. Querat ali
us h̄: alius illud: glorieẗ ille in illo:
⁊ iste i isto: laudeturq₃ milies mille:
tu aũt nec in isto nec in illo: ſ₃ in tui-
ipi⁹ gaude ↄtēptu: ⁊ in mei soli⁹ bñ-
placito ac honore: h̄ optandũ est ti-
bi: vt siue ꝑ vitã siue ꝑ mortē: de⁹ sp̄
in te glorificetur.

¶Qualiter homo desolatus debeat i manꝰ dei se offerre. ¶Capit. lv.

Domine deꝰ sancte prꝭ sis nūc ⁊ ineternum bn̄dictꝰ: qꝛ sic vis factū est: ⁊ quod facis bonū ē. Letetꝫ in te seruus tuus: nō in se nec in aliq̄ alio: qꝛ tu solus letitia vera: tu spes mea et corona mea: tu gaudium meum et honoꝛ meus dn̄e. Quid habet suꝰ tuus: nisi quod a te accepit etiam sine merito suo Tua sunt omnia: que dedisti ⁊ que fecisti. Pauper sum et in laboꝛibus meis a iuuentute mea ⁊ contristatur anima mea non nūq̄ꝫ vsq̄ꝫ ad lachrimas: qn̄q̄ꝫ etiam conturbatur ad se propter imminentes passiones. Desidero pacis gaudiuꝫ pacem filioꝛum tuoꝛum flagita: qui

tu lumine ꝯsolatõis a te pascũt. Si
das pacẽ: si gaudium sanctum isun
dis: erit anima serui tui plena mo-
dulatione ꝛ deuota in laude tua. sed
si te subtraxeris sicut sepissime soles
non poterit currere viam mandato
rum tuorum: sed magis ad tunden
dum pectus genua incuruantur: q
non est illi sicut heri ꝛ nudiustercius
quando splendebat lucerna tua sup
caput eius et sub vmbra alarum tu-
arum protegebatur a tentationibus
irruentibus. Pater iuste ꝛ semper
laudande: venit hora vt probetur ser-
uus tuus Pater amande dignũ est
vt hora hac patiatur pro te aliquid
seruus tuus. Pater perpetue vene-
rande venit hora quã ab eterno pre-
sciebas affuturam vt ad modicum
tempus succumbat foris seruus tu
us viuat vero semper apud te intus
paululum vilipendatur: humilietur:

et deficiat coram hominibus: passionibus conteratur et languoribus: vt iterum tecum in aurora noue lucis resurgat et in celestibus clarificetur. Pater sancte tu sic ordinasti et sic voluisti: et hoc factuz est quod ipse pcepisti. Hec est em̄ gratia ad amicum tuum: pati et tribulari in mundo p amore tuo: quotienscūqꝫ a quocūqꝫ et quōcunqꝫ id pmiseris fieri. Sine consilio et prouidentia tua et sine cā nihil fit in terra. Bonum mihi domine qꝛ humiliasti me vt discam iustificatōnes tuas: et omnes elatōnes cordis atqꝫ presumptiones abijciaz. Vtile mihi qꝛ cōfusio cooperuit faciem meam: vt te potius qꝫ homies ad consolandū requirā. Didici etiā ex hoc inscrutabile iudiciū tuum expauescere: qui affligis iustū cuz impio: ꝫ nō sine eqtate et iusticia. Gratias tibi qꝛ nō pepcisti malis meis.

sed attriuisti me verberibus amaris īfligens dolores: ⁊ immittens angustias foris ⁊ intus. Nō est qui me cōsoletur ex omnibus q̄ sub celo sunt nisi tu domine deus meus: celestis medic⁹ aīarū: qui ꝑcutis ⁊ sanas: deducis ad inferos ⁊ reducis. Disciplina tua suꝑ me: ⁊ virga tua ipa me docebit. Ecce pr̄ dilecte in manibus tuis ego sum: sub virga correctōnis tue me inclino: percute dorsum meum ⁊ collū meū: vt incuruē ad volūtatē tuā tortuositatē meā. Fac me pium ⁊ humilē discipulū sic̄ bn̄ facere consueuisti: vt ambulē ad oēm nutum tuū. Tibi me ⁊ omnia mea ad corrigendū cōmendo: melius ē hic corripi q̄ȝ in futuro. Tu scis omnia ⁊ singula: ⁊ nil te latet in hūana conscia. Anteq̄ȝ fiant nosti vētura: ⁊ nō op⁹ est tibi vt quis te doceat aut admoneat de his que geruntur in tra

Tu scis quid expedit ad profectum meū: ꝛ quantū deseruit tribulatō ad rubiginem vitiorū purgandā. Fac mecū desideratū bn̄placitū tuum: ꝛ ne despicias peccaminosam vitam meā nulli meli⁹ nec clari⁹ ꝙ tibi soli notam. Da mihi dn̄e scire qđ sciēdū est: h̄ amare qđ amandū est. hoc laudare quod tibi sūme placet: h̄ reputare quod tibi p̄ciosū apparet: h̄ vituꝑare quod oculis tuis sordescit Nō me sinas ſm visionē oculoꝝ exterioꝝ iudicare: neqꝫ ſm auditū aurīū hoīm imꝑitorum sententiare sed in iudicio vero de visibilibus et spūalibus discernere: atqꝫ suꝑ oīa volūtatem beneplaciti tui semꝑ inq̄rere. Falluntur sepe hominum sensus in iudicando: falluntur ꝛ amatores seculi visibilia tantūmō amando. Quid est hō iō melior: q: reputatur ab hoīe maior: Fallax fallacē

vanus vanū: cecus cecum: infirmꝰ infirmū decipit dū exaltat ⁊ veracit magis ↄfundit: dum inanit laudat. Nā quātū vnusq̄sq; ē in oculis tuis tantū ē ⁊ non amplius ait humilis sanctus franciscus.

¶ Quod hūilibꝰ insistendū est operibꝰ cū deficit a sūmis ¶ Ca. lvj.

Fili non vales sp in ferventiori desiderio virtutū stare nec in altiori gradu ↄtēplatōis: ꝫ necesse habes iterdū ob originalē corruptelā ad inferiora descendere: ⁊ onus corruptibilis vite etiā invite ⁊ cū tedio portare. Quādiu mortale corpꝰ geris: tedium senties ⁊ grauamē cordis. Ppter q̄ sepe ī carne de carnis onere gemere: eo q̄ nō vales spūalibꝰ studijs ⁊ divine ↄtēplatōi indesinenter ibe-

rere. ¶ Tunc expedit tibi ad humilia ꝛ exteriora opa cõfugere ꝛ in bonis te actib⁹ recreare: aduentũ meũ ꝛ supernã visitatõẽ firma ꝯfidentia expectare: exiliũ tuũ ꝛ ariditatē mentis patienter sufferre donec iterũ a me visiteris: ꝛ ab oib⁹ anxietatib⁹ libereris. Nã faciã te laborũ obliuisci: et interna qete ꝑfrui. Expandã coram te prata scripturarũ vt dilatato corde currere incipias viã mandatorũ meorũ: ꝛ dices. Non sunt condigne passiones hui⁹ tpis ad futurã gloriam que reuelabitur in nobis.

¶ Quod hõ nõ reputet se cõsolatione dignũ sed magis verberibus reum. ¶ Ca. lviij.

D Omine nõ sum dign⁹ ꝯsolatõe tua nec aliqua spũali visitatõe: ꝛ ideo

iuste mecū agis qn̄ me inopē ⁊ deso
latū relinques. Si eñ adinstar ma-
ris lachrimas fundē possez : adhuc
consolatione tua dignus nō essem.
Vn̄ nihil dignus sum q̄z flagellari
⁊ puniri: qꝛ grauiter et sepe te offen-
di ⁊ in multis valde deliqui . Ergo
vera pensata rōne: nec minima sum
dignus ꝯsolatōne: sꝫ tu clemēs ⁊ mi
sericors deus; qui nō vis pire opera
tua ad ostendendū diuitias bonitatis
tue in vasa misericordie tue: etiā pre
ter omne ꝓprium merituz dignaris
consolari seruum tuum supra hūa-
nū modū . Tue eñ consolatōes nō
sunt sicut humane confabulatōnes
Quid egi domine vt mihi ꝯferres
aliquā celestē consolationem? Ego
nihil boni me egisse recolo: sed sem
per ad vitia pronum ⁊ ad emendati
onē pigrū fuisse: Verū est ⁊ negare
nō possuz. Si aliter dicerē: tu stares

contra me et non esset qui defende-
ret. Quid merui pro peccatis meis:
nisi infernũ et ignem eternum? In
veritate confiteor quoniã dign⁹ sum
omni ludibrio et contemptu: nec de-
cet me inter devotos tuos commorari
Et licet hoc egre audiam: tñ adver-
sum me pro veritate pctã mea arguã
vt facilius misericordiã tuã merear
impetrare. Quid dicam reus et om-
ni confusione plenus? Non habeo
os loquendi nisi hoc tm̃ verbũ: pec-
cavi dñe peccavi: miserere mei: ig-
nosce mihi. Sine me paululum vt
plãgã dolorẽ meũ: anteq̃ȝ vadam ad
terrã tenebrosam et opertam mortis
caligine. Et quid tam maxime a reo
et misero peccatore requiris: nisi vt
conteratur et humiliet se pro deli-
ctis suis? In vera contritione et cor-
dis humiliatõne nascitur spes venie
reconciliatur perturbata consciẽtia

reparat gratia pdita: tunc hō a futura ira & occurrūt sibi mutuo in osculo sancto deus & penitens aīa. Huius pctōrū ɔtritio acceptabile tibi ē dñe sacrificiū lōge suaui⁹ odorās in conspectu tuo q̄ thuris incensum. Hec est gratū etiā vngentū qd sacris pedib⁹ tuis infundi voluisti: qꝛ cor ɔtritum & hūiliatū nūq̄ despexisti. Ibi ē loc⁹ refugij a facie ire inimici: ibi emēdatur & abluit quicquid aliunde cōtractum est et inquinatum.

De gratia dei q̄ non miscet terrena sapiētib⁹. Ca. lviij

Fili preciosa est gratia mea: nō patitur se misceri extraneis rebus nec ɔsolatōibus terrenis. Abijcere ergo oportet oīa impedimenta grē: si optas eius infusionē suscipere. Pete secretū tibi: ama sol⁹ habitare tecū

nullius require ꝯfabulationē: ſʒ magis ad deum deuotā effunde preces vt compunctā teneas mentem ⁊ puram conſciam. Totum mundū nihil eſtima dei vacationem omnibꝰ exterioribus āpone. Nō em̄ poteris mihi vacare ⁊ in tranſitorijs pariter delectari. A notis ⁊ a charis amicis oportet elongari: ⁊ ab oi temperali ſolatio mentē tenere priuatā. Sic obſecrat beatus ap̄lus petrus vt tanq̄ꝫ aduenas ⁊ ꝑegrinos in hoc mundo ſe cōtineant xp̄i fideles. O quanta fiducia erit morituro: quem nullius rei affectus detinet in mōdo Sed ſic ſegregatū cor habere ab oibus: eger necdū capit animus: nec animalis homo nouit interni hois libertatē. Attamen ſi vere velit eſſe ſpiritualis: oportet eum renunciare tam remotis q̄ꝫ ꝓpinquis: ⁊ a nemine magis cauē q̄ꝫ a ſeipo. Si temet-

ipsum pfecte viceris: cetera facilius
sbiugabis. Perfecta nāqʒ victoria ē
de semetipo triūphare. Qui em̄ se-
metipm̄ sbiectū tenet vt sensualitas
rōi ꝛ rō in cūctis obediat mihi: h ve
victor ē sui ꝛ dn̄s mōi. Si ad hunc
apicē scādere gliscis: optet viriliť in
cipe ꝛ securī ad radicē ponere: vt e-
uellas ꝛ destruas occultā ꝛ inordia-
tā inclinatōʒ ad teipm̄ ꝛ ad oē priua
tū ꝛ māle bonū. Ex h vitio ꝙ hō se-
metipm̄ nimis inordiate diligit: pe-
ne totū pēdet q̄cq̄d radicaliter vicē-
dū est. Quo deuicto ꝛ sbacto malo:
pax magna ꝛ trāquillitas erit conti-
nuo: Sʒ qꝛ pauci sibiip̄is pfctē mo-
ri laborāt nec plene ex se tēdūt: ꝓpte
rea ī se implicati remanēt nec supra
se in spū eleuari possunt. Qui autē
libere mecū ambulare desiderat: ne
cesse ē vt oēs prauas ꝛ inordiatas af
fectōnes suas mortificet: atqʒ nulli

creature priuato amore concupiscēter inhereat.

De diuersis motib⁹ nature et gratie. Cap. lix.

Fili diligēter aduerte motus nature ⁊ grē: quia valde contrarie et sbtiliter mouentur ⁊ vix nisi a spūali ⁊ intimo illuminato homine discernuntur. Omnes quidem bonū appetunt ⁊ aliquid boni in suis dictis vel factis pretendunt: ideo sub specie boni multi falluntur. Natura callida ē ⁊ mltos trahit illaqueat ⁊ decipit: ⁊ se semper pro fine habet Sed gratia simpliciter ambulat ab omni specie mala declinat fallatiā: nō pretendit: ⁊ omnia pure ꝑpt deum agit inq̄ ⁊ finalit̄ requiescit. Natura inuite vult mori: nec premi nec

superari nec subesse nec sponte subiu-
gari. Gratia vero studet mortificati
oni ꝓprie: resistit sensualitati: querit
subijci: appetit vinci: nec ꝓpria vult
libertate fungi: sub disciplina amat
teneri: nec alicui cupit dominari: ꝫ
sub deo semper viuere stare ⁊ eẽ: atꝫ
ꝓpter deum omni humane creatu-
re humiliter parata est iclinari. Na
tura ꝓ suo comodo laborat ⁊ q̇d lu-
cri ex alio sibi ꝓueniat attẽdit. Gra-
tia aũt non quid sibi vtile ⁊ como-
dosum sit. sed quod multis ꝓficiat
magis considerat. Natura libenter
honorem ⁊ reuerentiã accipit. Gr̃a
vero omnẽ honorẽ ⁊ gloriã deo fide
liter attribuit. Natura ꝯfusionem ti
met ⁊ ꝯtẽptum: Gr̃a aũt gaudet ꝓ
nomine ihu ꝯtumeliam pati. Natu
ra ocium amat ⁊ q̇etem corꝑalem.
Gratia autem vacua esse non põt:
ꝫ libẽter amplectit' laborẽ. Natura

querit curiosa hr̃e ⁊ pulcra:⁊ ab hor
ret vilia ⁊ grossa. Gr̃a vero simplici
bus delectat̃, ⁊ humilib⁹:aspa nõ a-
spernatur:nec vetustis refugit indui
pannis. Natura respicit tp̃alia:gau
det ad lucra terrena. tristatur de dã-
no:irritat̃ leui iniurie verbo Sz gra
tia attendit eterna:nõ iheret tp̃alib⁹
nec in pditõne rerũ turbat̃:neq3 ver
bis durioꝛib⁹ acerbat̃: q2 thesauruz
suũ ⁊ gaudiũ in celo vbi nil perit cõ
stituit. Natura cupida est ⁊ libenti⁹
accipit q̃3 donat:amat ꝓpria ⁊ priua
ta: Gratia aũt pia est et communis
vitat singularia:ↄtentat̃ paucis:be
ati⁹ iudicat dare q̃3 accipe. Natura
inclinat ad creaturas:ad carnẽ pro-
priam: ad vanitatem et discursus.
Sed gratia trahit ad deum ⁊ ad vir
tutes:renunciat creaturis:fugit mũ
dum odit carnis desideria: restrĩgit
euagatões:erubescit in publico ap-

parere. Natura libenter aliq̃d solati
um hz externū in q̃ delectet̃ ad sẽsuz
Sed grã in solo deo querit consola-
ri ⁊ in summo bono super oĩa visibi
lia delectari. Natura totū agit pro-
pter lucrum et comodum ꝓpriuz ni-
hil gratis facere potest ꝟ aut equale
aut melius aut laudem vel fauorez
pro bn̄factis ꝯsequi sperat: ⁊ multuz
ponderari sua gesta ⁊ dona concupi
scit. Gratia vero nil tp̄ale querit: nec
aliud premiū q̃z deum soluz ꝓ mer
cede postulat: nec amplꝰ de tp̄alibꝰ
necessarijs desiderat nisi quantū hec
sibi ad assecutionem eternoꝝ valeãt
deseruire. Natura gaudet de amicis
multis ⁊ ꝓpinquis: gloriat̃ de nobi-
li loco ⁊ ortu generis: arridet poten-
tibus: blanditur diuitibus: applau-
dit similibus. Grã autẽ ⁊ inimicos
diligit: nec de amicoꝝ turba extollit̃
nec locū nec ortū nataliū reputat ni

si virtus maior ibi fuerit: favet magis pauperi q̄ diviti. compatitur plus innocēti q̄ potēti: congaudet veraci nō fallaci: exhortatur sp̄ bonus meliora carismata emulari et filio dei per virtutes assimilari. Natura de defectu et molestia cito conqueritur. Gr̄a constanter fert inopiā. Natura oīa ad se reflectit: p se certat et arguit. Gratia aūt ad deum cuncta reducit vn̄ originaliter emanāt: nihil boni sibi ascribit nec arroganter p̄sumit: nō contēdit nec suā sniaz alijs p̄fert: sz in omī sensu et intellectu eterne sapientie ac divino examini se submittit. Natura appetit scire: et noua et secreta audire. vult exterius apparere et multa p sensus experiri. desiderat agnosci: et sapere vn̄ laus et admiratio procedit Sed gr̄a nō curat noua nec curiosa percipere: qr totū h̄ de vetustate corruptōis est ortum: cū nihil nouū et

durabile sit sup terrã. Docet itaqȝ sē
sus restringere: vanã ꝯplacentiam ⁊
⁊ ostentatōꝫ deuitare : laudanda et
digne miranda hūiliter abscondere
⁊ de omni re ⁊ de omni scia vtilitatis
fructū atqȝ dei laudē ⁊ honorē que
rere. Nō vult se nec sua ꝑdicari: sed
deum in donis suis optat bn̄dici: q̄
cuncta ex mera charitate largitur.
Hec gratia supnaturale lumē ⁊ q̄d
dam dei spēale donū est: ⁊ ꝓprie ele
ctorū signaculū ⁊ pignꝰ salutis eter
ne: q̄ hoīem de terrenis ad celestia
amāda sustulit: ⁊ de carnali spūalēꝫ
efficit. Quanto igit̄ natura ampliꝰ
premitur ⁊ vincitur: tanto maior ḡ
tia infunditur: ⁊ quotidie nouis vi
sitatōibꝰ interior hō ſm imaginem
dei reformatur.

¶ De corruptione nature ⁊ ef
ficacia gratie diuine Ca.lx.

Domine deus me
us qui me creasti ad yma-
ginē et similitudinē tuam:
concede mihi hanc grām: quā ostē-
disti mihi tā magnā et necessariā ad
salutē vt vincā pessimā naturā meā
trahentē ad pctā et in pditionē. Sen
tio enim in carne mea legē pcti ꝯdicen
tē legi mentis mee et captiuū me du-
centē ad obediendū sensualitati in
multis nec possum resistere passio-
nibus eius: nisi assistat tua sanctissi-
ma grā cordi meo ardenter infusa.
Opus est grā tua et magna grā: vt vī
catur natura ad maluz sp̄ prona ab
adolescētia sua. Nā p primū homi-
nē adā lapsa et viciata p pctm̄ in oēs
hoies pena huius macule descēdit:
vt ipsa natura q̄ bona et recta a te con
dita fuit: p vitio iā et infirmitate cor
rupte nature ponatur eo q motus ei᷒
sibi relict᷒ ad malum et inferiora tra

bat. Nam modica vis que remãsit
est tanq̃ scintilla quedam latens in
cinere. Hec est ipsa ratio naturalis
circumfusa magna caligine adhuc
iudicium habens boni ⁊ mali: veri
falsiq; distantiam: licet impotẽs sit
adimplere omne quod approbat:
nec pleno iam lumine veritatis nec
sanitate affectionũ suarũ potiat̃. Hic
est deus meus q̃ condelector legi tue
s'm interiorẽ hoiem. sciẽs mandatũ
tuum fore bonum. iustum ⁊ sanctũ
argueus etiã omne malum ⁊ pecca
tum fugiendum: carne autem seruio
legi peccati dum magis sensualitati
obedio q̃ rationi. Hinc est q̃ velle
bonũ mihi adiacet: pficẽ aũt non in
uenio. Hinc sepe multa bona ppo
no: s; q2 grã deest ad adiuuãdũ infir
mitatẽ meã: ex leui resistentia resi
lio ⁊ deficio: Hinc accidit q̃ viã pfe
ctõis agnosco: ⁊ q̃lit agẽ debeã clare

satis video: sed proprio corruptionis pondere pressus ad perfectiora non assurgo. O quam maxime est mihi necessaria domine gratia tua: ad inchoandum bonum ad proficiendum et ad perficiendum. Nam sine ea nihil possum facere: omnia autem possum in te: confortante me gratia. O vera celestis gratia sine qua nulla sunt propria merita: nulla quoque dona nature ponderanda. Nihil artes: nihil divitie: nihil pulcritudo vel fortitudo: nihil ingenium vel eloquentia valent apud te domine sine gratia. Nam dona nature bonis et malis sunt communia: electorum autem proprium donum est gratia sive dilectio qua insigniti digni habentur vita eterna. Tantum eminet hec gratia ut nec donum prophetie nec signorum operatio nec quantalibet alta speculatio aliquid estimetur sine ea. Sed neque fides neque spes neque alie virtutes tibi accepte sunt sine charitate et gratia. O bea-

tissima grã que paupem spũ virtuti
bus diuitem facis: ⁊ diuitem mltis
bonis humilem corde reddis veni
descende ad me: reple me mane cõ
solatione tua: ne deficiat prelassitu-
dine ⁊ ariditate mentis anima mea.
Obsecro dñe vt inueniã grãm i ocu
lis tuis: sufficit enĩ mihi grã tua: ce-
teris nõ obtẽtis que desiderat natã.
Si fuero tentatus ⁊ vexatus tribu
lationibus multis: non timebo ma
la dũ mecũ fuerit grã tua: Ipa forti
tudo mea. ipa consiliũ ꝯfert ⁊ auxi-
liũ. Cunctis hostibus potentior est
⁊ sapientior vniuersis sapientibus:
Magistra est veritatis: doctrix disci
pline lumẽ cordis: solamen pressu-
re: fugatrix tristitie: ablatrix timoris
nutrix deuotõis: ꝓductrix lachrĩaꝝ
Quid sum sine ea: nisi aridũ lignũ
⁊ stips inutilis ad eijciendũ: Tua ẽ
me dñe grã sp̃ pueniat ⁊ sequat: ⁊ bo

nis opib⁹ iugiter p̄stet esse intentuz per ih̄m xp̄m filium tuū. Amen.

Quod nosipsos abnegare et christum imitari debemus per crucem. Capi.lxi.

Fili quantum a te vales exire: tātuz in me poteris transire. Sicut nihil foris ɔcupiscere internā pacē facit: sic se interius relinquere deo ɔiūgit Volo te addiscere pfectā abnegatōne tui in volūtate mea: sine ɔdictōe ⁊ q̄rela: Seq̄re me: ego sum via veritas ⁊ vita. Sine via nō itur: sine veritate nō ɔgnoscit: sine vita nō viuit Ego sum via quā sequi debes: veritas cui credere debes: vita quā sperare debes. Ego sum via inuiolabilis: veritas infallibilis: vita interminabilis. Ego sum via rectissima: veritas suprema: vita vera: vita btā: vita

increata. Si manseris in via mea: cognosces veritatē: ⁊ veritas liberabit te ⁊ apprehēdes vitam eternam. Si vis ad vitam ingredi: serua mādata. Si vis veritatem cognoscere: crede mihi. Si vis perfectus eē: vēde oīa. Si vis esse discipulus meus abnega temetipm. Si vis btām vitā possidere: pñtem vitam cōtemne. Si vis exaltari in celo: humilia te in mūdo. Si vis regnre mecū: porta crucē mecum. Soli em̄ serui crucis inueniunt viā btitudinis ⁊ vere lucis. Dñe ihu xpe qꝛ arta est via tua ⁊ mūdo despecta: dona mihi tecum mundi despectū imitari. Non enim maioꝛ est seruus dño suo nec discipulus super magistrū. Exerceatur seruꝰ tuus in vita tua: qꝛ ibi est salus mea et sanctitas vera. Quicquid extra eam lego vel audio: non me recreat nec delectat plene. Fili qꝛ hec scis ⁊ legi

sti oīa: beatus eris si feceris ea. Qui habet mādata mea ꝛ seruat ea: ipse ē qui diligit me: ꝛ ego diligam eum ꝛ manifestabo ei meip̄m: ꝛ faciam eū consedere mecuȝ in regno prīs mei Dn̄e igitur sicut dixisti ꝛ promisisti sic vtiqꝫ mihi ꝓmereri ɔtingat. Suscepi de manu tua crucē: portabo eā vsqꝫ ad mortē sicut imposuisti mihi Uere vita boni monachi crux est: et dux paradisi. Inceptuȝ est retro abire non licet: nec relinquere oportet. Eya fratres pergamꝰ simul: ihesus rit nobiscum. Propt̄ ih̄m suscepimꝰ hanc crucē: ꝓpter ih̄ȝ pseuueremꝰ in cruce. Erit adiutor noster q̄ ē dux noster ꝛ processor. En rex noster ingreditur ante nos: qui pugnabit ꝓ nobis. Sequamur viriliter: nemo metuat terrores: simꝰ pati mori fortiter in bello: nec inferamus crimen glorie nostre vt fugiamus a cruce.

¶ Quod hõ nõ sit nimis deiectus qñ in aliquos labitur defectus. ¶ Capi. lxij.

Fili magis placent mihi patiētia ꝛ humilitas in aduersis ꝙ̃ multa ꝯsolatio ꝛ deuotio in ꝓsperis. vt q̃d te ꝯtristat paruū factū ꝫ te dictum? Si amplius fuisset: ꝯmoueri nõ debuisses sed nūc dimitte trāsire: nõ ē primū nec nouū: nec vltimuʒ erit si diu vixeris. Satis virilis es: ꝙ̃diu nil obuiat aduersi: bñ etiā cõsulis: ꝛ alios nosti roborare verbis: ꝫ cū ad ianuā tuā venit repentina tribulatõ deficis cõsilio ꝛ robore. Attēde magnā fragilitatē tuā quā sepi⁹ expiris in modicis obiectis. Tñ pro salute tua ista fiūt. Cū hec ꝛ similia cõtingunt. Pone vt meli⁹ nosti: ex corde ꝛ si te tetigit: nõ tñ deijciat nec diu i-

plicet. Ad minus sustine patienter
si nō potes gaudenter. Etiā si min⁹
libenter audis ꝛ indignatōnē sentis
Reprime te: nec patiaris aliquid in
ordinatū ex ore tuo exire vn̄ paruu-
li scādalisentur. Cito ꝯquiescet com
motio excitata: ꝛ dolor internus re-
uertente gratia dulcorabit. Adhuc
viuo ego dicit dn̄s: iuuare te parat⁹ et
solito amplius consolari: si confisus
fueris mihi et deuote inuocaueris.
Animequior esto: ꝛ ad maiorē susti
nentiam accingere. Non est totum
frustratū si te sepius percipis tribu-
latum vel grauiter tentatū. Homo
es ꝛ non deus: caro es ꝛ nō angel⁹.
Quomodo tu posses semper in eo-
dem statu virtutis permanere: quā
do hoc defuit angelo in celo ꝛ pmo
homini in paradiso: qui non diu ste
terunt. Ego sum qui merentes eri-
go sospitate: ꝛ suā cognoscentes in-

firmitatē ad meā ꝑtrahe diuinitatē
Dñe bñdictū sit verbū tuum: dulce
sup mel ⁊ fauū ori meo. Quid face-
rē in tātis tribulatōibus ⁊ angustijs
meis: nisi me ꝯfortares tuis sanctis
sermonib⁹? Dūmō tandē ad portū
salutis ꝑueniā: quid cure est q̄ ⁊ q̄n-
ta passus fuero? Da finē bonū. da fe
licem ex h̄ mundo transitū. Memē
to mei deus me⁹: ⁊ dirige me recto
itinere in regnum tuum. Amen.

De altioribus rebus ⁊ occultis iudicijs dei non scrutādis. Ca. lxiij.

Fili caueas di
sputare de altis materijs: et
de occl'tis dei iudicijs. Cur
iste sic relinquitur ⁊ ille ad tantū gra
tiam assumitur cur etiā iste tantum
affligitur ⁊ ille tam eximie exaltatur

Ista oēm hūanā facultatē excedunt nec ad inuestigandū iudiciū diuinū vlla rō ꝑualet vel disputatio. Qñ ꝗ hec tibi suggerit inimicus vel etiam quidā curiosi inqrūt hoīes: respōde illud ꝓphete. Justus es dñe: ⁊ rectū iuditiū tuū. Et illō. Judicia dñi va iustificata in semetipa. Judicia mea metuēda sunt non discutiēda: quia humano intellectui sunt incomꝑhēsibilia: Noli etiam inquirere vel disputare de meritis sanctorū: q̄s alio sanctior aut quis maior fuerit in regno celorum. Talia generant sepe lites ⁊ ꝯtentiones inutiles: nutriunt quoqꝫ superbiā ⁊ vanam gloriam. vnde oriūtur inuidie ⁊ dissensiones dum iste illum sanctum et alius alium conatur superbe preferre. Talia aūt velle scire ⁊ inuestigare: nullum fructū afferunt: sed magis sanctis displicent: q̄r nō sum deus dissensiōis

sed pacis: que pax magis in humili
tate vera q̃ȝ in ꝯpta exaltatione con
sistit. Quidam zelo dilectõnis tra-
huntur ad os vel ad illos ampliori
affectu: sed humano potius q̃ȝ diui-
no. Ego sum qui cunctos ꝯdidi san
ctos: ego donaui gratiã: ego prestiti
gloriã. ego noui singuloꝝ merita. e-
go p̃ueni eos in bñdictõib⁹ dulcedi
nis mee. ego p̃sciui dilectos añ scl'a.
ego eos elegi de mõdo nõ ipi me pre
elegerũt. ego vocaui ꝑ gr̃am. attraxi
per misericordiã: ego ꝑduxi eos ꝑ
temptatões varias: ego infudi ꝯsola
tiones magnificas: ego dedi ꝑseue-
rantiã. ego coronaui eorũ patientiã
ego primum ꝛ nouissimuȝ agnosco
ego oẽs inestimabili dilectione am
plector. ego laudandus sum in omi
bus sctĩs meis. ego sup omnia bene
dicẽd⁹ sũ ꝛ honorand⁹ in singulis
q̃s sic gloriose magnificaui et pre

destinaui sine vllis p̄cedentib⁹ pro-
prijs meritis. Qui ergo vnū de mi-
nimis meis ɔtēpseris: nec magnuȝ
honorat q: pusillū ⁊ magnū ego feci
Et qui derogat alicui sanctoꝝ: dero-
gat mihi ⁊ ceteris oībus in regno ce
lorū. Oēs vnū sunt p chairtatis vin
culū: idem sentiunt: idem volunt et
omnes in vnum se diligūt. Adhuc
aūt qđ multo altius est: plus me q̄ȝ
se ⁊ sua merita diligunt. Naȝ supra
se rapti ⁊ extra ꝓpriam dilectionem
tracti: toti in amorē mei pergunt: in
q̄ ⁊ fruitiue quiescūt. Nihil est quod
eos auertere possit aut deprimere:
q̄ppe q̄ eterna veritate pleni: igne ar
descunt inextinguibilis charitatis.
Taceant igitur carnales ⁊ animales
hoīes de sctōꝝ statu disserere: q̄ non
norunt nisi priuata gaudia diligere.
Demunt ⁊ addunt ꝓ sua incliatōne
nō ꝓut placet eterne veritati. in mul-

tis est ignorātia: eorū maxime q̄ parum illuminati raro aliquem perfecta dilectōe spirituali diligere norūt. Multi adhuc naturali affectu ꝛ humana amicitia ad hos vel ad illos trahunt: ꝛ sicut in inferiorib⁹ se hñt ita ꝛ de celestib⁹ imaginant: Sz est distantia incōpabilis que impfecti cogitant ꝛ que illuminati vir ꝑ revelationem supnā speculant. Caue ergo fili de istis curiose tractare que tuam sciam excedunt: ꝫ hoc magis satage ꝛ intende vt vel minim⁹ in regno dei queas inueniri. Et si q̄spiaz sciret q̄s alio sanctior esset vel maior haberet in regno celorū: q̄d ei hꝫ noticia ꝓdesset: nisi se ex hac cognitōe corā me hūiliaret: ꝛ in maiorē nois mei laudē exurgeret? Multo acceptius deo facit: qui de pecctorum suorum magnitudine ꝛ virtutū suarū puitate cogitat ꝛ q̄ꝫ longe a sctōrū

pfectione distat: q̄ȝ is qui de eorum
maioritate vel paruitate disputat:
Melius est sanctos deuotis p̄cib⁹
ꝛ lachrimis exorare ꝛ eorū gloriosa
suffragia hūili mente implorare: q̄ȝ
eorū secreta vana inquisitōe perscru
tari. Illi bn̄ ꝛ optime ꝯtentāt: si ho-
mines scirent ꝯtētari ꝛ vaniloquia
sua ꝯpescere. Non gloriant̄ d̄ ꝓpriis
meritis: q̄ppe q̄ sibi nil bonitatis a-
scribunt: sed totum mihi: quoniam
ipsis cuncta ex īfinita charitate mea
donaui: Tanto amore diuinitatis ꝛ
gaudio sup̄effluēti replent̄: vt nihil
eis desit glorie: nihilq̄ȝ possit deesse
felicitati. Omnes sancti quanto al-
tiores in gloria: tāto humiliores ī se-
ipsis: ꝛ mihi viciniores ꝛ dilectiores
existunt. Ideoq̄ȝ habes scriptum q̄r
mittebant coronas suas ante deum
ꝛ ceciderunt in facies suas coraȝ ag
no: ꝛ adorauerunt viuentem in scl'a

seculorum. Multi querunt q̄s maior sit in regno dei: qui ignorant an cum minimis erūt digni cōputari. Magnum est vel minimū esse in celo vbi omnes magni sunt: quia oēs filij dei vocabunt̄ ꝛ erunt. Minim⁹ erit in mille ꝛ peccator centuꝫ annorū morietur. Cum eñ quererēt discipuli quis maior esset in regno celorū: tale audierunt responsum. Nisi ꝯuersi fueritis ꝛ efficiamini sicut ꝑuuli: nō intrabitis in regnū celoruꝫ. Quicūqꝫ ergo hūiliauerit se sicut ꝑuul⁹ iste: h̄ maior ē in regno celoruꝫ Ve eis qui cum paruulis humiliare se sponte dedignant̄: qm̄ hūilis ianua regni celestis eos non admittet intrare. Ve etiaꝫ diuitibus qui hn̄t hic consolationes suas: quia pauperibus intrantibus in regnuꝫ dei stabūt foris eiulātes. Gaudete hūiles ꝛ exultate pauperes: qꝛ vr̄m ē regnū

dei si tñ in veritate ambulatis.

¶ Q̄d oĩs spes ⁊ fiducia in solo deo est figenda. ¶ Ca. lxiiij

Domine que ē fiducia mea quã in hac vita habeo: aut qd̄ maius solatium meū ex oib⁹ apparētib⁹ sub celo? Nonne tu dñe deus me⁹ cui⁹ misericordie nõ est numerus? Ubi mihi bene fuit sine te: aut qñ male esse potuit pñte te? Malo paup esse ꝑpter te: q̄ꝫ diues sine te. Eligo potius tecū in terra ꝑegrinari q̄ꝫ sine te celū possidere. Ubi tu ibi celū: atqꝫ ibi mors ⁊ infernus vbi tu nõ es: tu mihi in desiderio es: ⁊ iõ post te gemere ⁊ clamare ⁊ exorare necesse est In nullo deniqꝫ possum plene confidere qui in necessitatib⁹ auxilietur optunis nisi i te solo deo meo Tu es spes mea ⁊ fiducia mea tu consola-

tor meus et fidelissimus in omnibus. Omnes qui sua sunt querunt: tu salutem meam et profectum meum solummodo pretendis et omnia in bonum mihi convertis: et iam si variis tentationibus et adversitatibus exponas. Hoc totum ad utilitatem meam ordinas: qui mille modis dilectos tuos probare consuevisti. In qua probatione non minus diligi debes et laudari: quam si celestibus consolationibus me repleres. In te ergo domine deus pono totam spem meam et refugium: in te omnem tribulationem et angustiam meam constituo: quia totum infirmum et instabile invenio quicquid extra te conspicio. Non enim proderunt multi amici: neque fortes auxiliarii adiuvare poterunt: neque prudentes consiliarii responsum utile dare neque libri doctorum consolari: nec aliqua preciosa substantia liberare: nec locus aliquis secretus contutari: si tu ipse non assistas: iuves confortes: console-

ris instruas: et custodias. Dia nanq̃ q̃ ad pacē videntur esse et felicitatē habendā: te absente nihil sunt: nihilq̃ felicitatis in veritate pferunt: Finis ergo oim bonorū et altitudo vite et pfunditas eloquiorum tu es: et in te sup oia spare fortissimum solatium seruorum tuorū. Ad te sunt oculi mei: in te pfido deus meus misericordiarum pater. Benedic et sanctifica animam meam benedictōe celesti: vt fiat habitatio sancta tua et sedes eterne glorie tue: nihilq̃ in templo tuo idignitatis inueniatur qd oculos tue maiestatis offendat. Scdm magnitudinem bonitatis tue et multitudinem miserationū tuarū respice i me et exaudi orationem paupis serui tui longe exulantis in regione vmbre mortis. Protege et pserua aiam seruuli tui inter tot discrimia vite corruptibil ac comitāte grā tua dirige pvias

pacis ad patriā ppetue claritatis.

¶ Explicit liber Tertī⁹ Incipit q̄rt⁹

¶ Deuota exhortatō ad sacraz corpis xp̄i cōionē. Vox christi.

VEnite ad me oēs qui laboratis ꝛ onerati estis ꝛ ego reficiā vos dicit dn̄s. Panis quem ego dabo: caro mea est: p mundi vita: Accipite et comedite: h̄ est corp⁹ meū qđ p vobis tradet. Hoc facite in meā cōmemoratōz. Qui māducat carnē meā et bibit meū sanguinē in me manet ꝛ ego in illo. Verba q̄ ego locutus sum vobis: spūs et vita sunt.

¶ Cū quāta reuerentia xp̄s sit suscipiendus. ¶ Ca. primū

HEc sunt verba tua xp̄e veritas eterna: q̄

nis nō vno tpe ꝓlata nec vno in loco ꝯscripta. Quia ergo tua sunt verba gratanter mihi ⁊ fideliter cuncta sunt accidieda. Tua sunt ⁊ tu ea ꝓtulisti ⁊ mea q̄ȝ sunt qꝛ ꝓ salute mea edidisti. Libenter suscipio ea ex ore tuo: vt arti⁹ inserant̄ cordi meo. Excitant me verba tante pietatis plena dulcedinis ⁊ dilectōis: ꝫ terrent me delicta ꝓpria: ⁊ ad capienda tāta mysteria me reuerberat impura ꝯscia. Prouocat me dulcedo verborū tuorū: ꝫ onerat me multitudo vitiorū meoruȝ. Jubes vt fiducialiter ad te accedā si tecū velim hr̄e ptē: vt īmortalitatis accipiam alimoniā si etnaȝ cupiā obtinere vitā ⁊ gloriā. Venite inquis ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis: ⁊ ego reficiā vos: O dulce ⁊ amicabile verbū in aure pctōris q̄ tu dn̄e de⁹ me⁹ egenū ⁊ pauperez inuitas. ad cōiōnē tui sc̄tissimi cor

poris. Sz qs ego sū dñe vt ad te p̄su
mā accedē: Ecce celi celorꝫ te nō ca-
piunt: ꝛ tu dicis venite ad me oēs:
Quid sibi vult ista piissima digna-
tio ꝛ tā amicabilis inuitatio: quō au
sus ero venire: qꝛ nihil boni mihi cō
scius sum. Vñ possim p̄sumē: quō
te introducā in domū meā· q sepius
offendi benignissimā faciē tuā. Re-
uerentur angeli ꝛ archangeli: metu-
unt sctī ꝛ iusti. ꝛ tu dicis: vēite ad me
oēs. Nisi tu dñe h diceres: qs veruꝫ
esse crederet ꝛ nisi tu iuberes: qs ac-
cedē attētaret: Ecce noe vir iustus i
arche fabrica centū annis laborauit
vt cū paucis saluaret: ꝛ ego quō me
potero vna hora p̄parare vt mūdi fa-
bricatorē cū reuerētia sumā: Moy-
ses famulus tuus magnus ꝛ spēal
amicus tuus archā ex lignis impu-
tribilibus fecit quaꝫ ꝛ mundissimo
vestiuit auro vt tabulas legis in eis

reponerẽ: ꝛ ego putrida creatura au-
debo te ꝯditorẽ legis ac vite datorẽ
tã facile suscipe in corpe meo pecca-
tis sbdito. Salomõ sapientissimus
regũ israel magnificũ tẽplũ septẽ an
nis in laudẽ nois tui edificauit: ꝛ oc
to dieb⁹ festũ dedicatõis ei⁹ celebra
uit: mille hostias pacificas obtulit:
ꝛ archã federis clãgore buccine ꝛ iu
bilo in locũ sibi ꝑparatum solẽnit
collocauit: ꝛ ego infelix ꝛ pauprim⁹
hoim quõ te in domũ meã introdu-
cã: q vix mediã expẽdẽ deuote noui
horã: ꝛ vtinã vel seml' digne fere me
diã: O mi de⁹ q̄ntũ illi ad placẽduz
tibi agẽ studuerũt. Heu q̄ꝫ pusillũ ẽ
qḋ ago: q̄ꝫ breue expleo tp̄s cuz me
ad cõicãdũ dispono: raro tot⁹ collec-
ct⁹ rarissime ab oĩ distractõe purga-
t⁹. Et certe i tua salutari deitatis ꝑse-
tia nulla deberet occurrẽ indecẽs co
gitatõ nulla etiã occupare creata: q̄ꝛ
nõ ãgelũ ꝫ ãgeloꝝ dñm suscepturꝰ

ſum hoſpitio. Eſt tñ valde magna di
ſtantia inter archã federis cũ ſuis re
liquijs ⁊ mundiſſimũ corpus tuum
cũ ſuis ineffabilibus ꝟtutibus inter
legalia illa ſacrificia futurorũ ꝑfigu
ratiua: ⁊ verã tui corꝑis hoſtiã: oim̃
antiquorũ ſacrificiorũ ꝯtẽplatiuam
Quare igiť nõ magis ad tuã venera
bilẽ inardeſco p̃ntiã: cur nõ maiori
me ꝑparo ſolicitudine ad tua ſctã ſu
mẽda: qñ illi antiqui ſcti patriarche
⁊ ꝓphete reges q̃z ⁊ p̃ncipes cũ vni-
uerſo populo tantũ demõſtrarũt af-
fectũ erga cultũ diuinũ: Saltauit d
uotiſſim⁹ rex dauid coraꝫ archa dei
totis viribus: recolens bñficia olim
indulta patrib⁹: fecit diuerſi generis
organa: pſalmos edidit ⁊ cantari in
ſtituit. cũ leticia cecinit ⁊ ipe frequẽ-
ter in cythara: ſpũſſancti afflatus g̃-
tia docuit populuꝫ iſrael toto corde
deum laudare ⁊ ore conſono dieb⁹

singulis benedicere ꝛ predicare. Si tanta agebatur tūc deuotio ac diuine laudis extitit recordatio corā archa testamenti: q̄nta nunc mihi ꝛ oi populo xp̄iano hn̄da est reuerētia ꝛ deuotio in p̄ntia sacramenti: in snmptōe excellentissimi corpis xp̄i? Currūt multi ad diuersa loca ꝑ visitandis reliquijs sctōꝝ ꝛ mirantur auditis gestis eoꝝ: ampla edificia tēplorū inspiciūt ꝛ osculant̄ sericis ꝛ auro inuoluta sacra ossa ipoꝝ. Et ecce tu p̄ns es h apud me in altari de⁹ me⁹ sanctus sanctoꝝ creator oim ꝛ dn̄s angeloꝝ. Sepe in talibus videndis est curiositas hoim ꝛ nouitas inuisoꝝ: ꝛ modicus reportatur emēdatōis fructus: maxime vbi est tam leuis sine vera contritione discursus. Hic aūt in sacramento altaris totus p̄ns es de⁹ meus homo xp̄s ih̄s vbi ꝛ copiosus percipitur eterne salutis

fructus quociēscūq; fueris digne ac
deuote susceptus. Ad istud vero nō
trahit leuitas aliqua nec curiositas
aut sensualitas: sed firma fides: deuo
ta spes ⁊ sincera charitas. O inuisi-
bilis ꝯditor mundi deꝰ q̄ mirabilit̄
agis nobiscum: q̄ suauit̄ ⁊ gr̄ose cū
electis tuis disponis: quibus temet
ipsum in sacramento sumendum ꝓ
ponis. Hoc nanq; omnem intelle-
ctum superat: hoc specialit̄ deuoto-
rum corda trahit: ⁊ accendit affectū
Ipsi enī veri fideles tui qui totam vi
tam suam ad emendationem dispo
nunt: ex hoc dignissimo sacramēto
magnam deuotionis gr̄am ⁊ ṽtutis
amorem frequent̄ recipiunt. O ad
mirabilis ⁊ abscōdita gr̄a sacramen-
ti quam norunt tm̄ xp̄i fideles: infi-
deles aūt ⁊ p̄ctis s̄uiētes experiri nō
possunt. In h̄ sacramento ꝯfert̄ spi-
ritualis gr̄a: ⁊ repat̄ in anima virtus

amissa: et per peccatum deformata redit pulcritudo: Tanta est aliquando hec gratia vt ex plenitudine collate deuotionis non tantum mens: sed et habile corpus vires sibi prestitas senciat ampliores. Dolendum tamen valde et miserandum super tepiditate et negligencia nostra quod non maiori affectu trahimur ad christum sumendum: in quo tota spes saluandorum consistit et meritum. Ipse enim est sanctificatio nostra et redemptio ipse consolatio viatorum et sanctorum eterna fruicio. Dolendum itaque valde quod multi tam parum hoc salutare mysterium aduertunt quod celum letificat et mundum conseruat vniuersum. Heu cecitas et duricia cordis humani tam ineffabile donum non magis attendere et ex quotidiano vsu etiam ad inaduertentiam defluere. Si enim hoc sanctissimum sacramentum in vno tantum celebraretur loco et ab vno tantum consecraretur sacerdote in mundo: quanto putes desiderio ad

illum locū ⁊ talē dei sacerdotē hoīes afficerentur: vt diuina misteria celebrare audirent: Nūc aūt multi facti sunt sacerdotes: ⁊ in multis locis offertur xp̄s: vt tāto maior appareat grā ⁊ dilectio dei ad hoīem q̄nto altius est sacra cōīo diffusa p orbē. Gratias tibi bone ihū pastor eterne q̄ nos paupes ⁊ exules dignat⁹ es p̄cioso corpe ⁊ sanguine tuo reficere: ⁊ ad hec mysteria pcipienda etiam pprij oris tui alloquio inuitare: dicēdo. Venite ad me oīes q̄ laboratis ⁊ onerati estis ⁊ ego reficiam vos.

Qd magna bonitas et charitas dei. in sacramento exhibetur homini. Capitu. ij.

Super bonitate tua ⁊ magna misicordia tua domine cōfisus: accedo eger ad medicū ⁊ saluato-

rem esuriens & sitiens ad fontē vite. egenus: ad regē celi: seruꝰ ad dominū creatura ad creatorē: desolatꝰ ad meū piū ꝯsolatorē. Sz vnde h mihi vt venias ad me? Quis ego sum vt pstes mihi teipm? Quo audet peccator coram te apparere? Et quomodo tu dignaris ad peccatorem venire? Tu nosti seruum tuū & scis q2 nil boni in se habet: vñ hoc illi pstes? Confiteor igit vilitatem meam: agnosco bonitatem tuam. laudo pietatem et gratias ago ꝓpter nimiam charitatē Propter temetipm enim hoc facis. nō ꝓpter mea merita: vt bōitas tua mihi magis innotescat: charitas amplior ingeratur: & humilitas pfectiꝰ cōmendetur: Quia ergo tibi h placet & sic fieri iussisti: placet & mihi dignatio tua: & vtinam iniquitas mea nō obsistat. O dulcissime & benignissime ihesu: quanta tibi reuerentia et

ꝛ gr̃aꝛactio cũ ꝑpetua laude ꝓ susce
ptione sacri corꝑis tui debetur cuiꝰ
dignitatem nullus hominũ explica
re potens inuenitur. Sed quid co-
gitabo in hac cõione: in accessu ad
dñm meũ quem debite venerari ne
queo ꝛ tamen deuote suscipe deside
ro. Quid cogitabo meliꝰ ꝛ solubri-
us nisi meipm totaliter humiliãdo
coram te: ꝛ tuam infinitã bonitatez
exaltando supra me. Laudo te deꝰ
meus ꝛ exalto in eternum. Despicio
me: ꝛ subijcio tibi in ꝓfundum vili-
tatis mee. Ecce tu sctũs sctõꝝ et ego
sordes peccatorũ ꝛ tu inclinas te ad
me: qui non sum dignus ad te respi
cere. Ecce tu venis ad me: tu vis eẽ
mecũ tu inuitas ad cõuiuiũ tuũ: tu
mihi dare vis celestẽ cibũ: ꝛ panem
angelorum ad manducandũ: nõ ali
ud sane q̃ teipm panẽ viuũ: q̃ de ce
lo descendisti ꝛ das vitã mũdo. Ecce

vñ dilectio ꝓcedit: q̄lis dignatio il-
lucescit: q̄ȝ magne gratiarū actōnes
⁊ laudes tibi ꝓ his debēt. O q̄ȝ salu-
tare ⁊ vtile ꝯsiliū tuū cū istō institui-
sti: q̄ȝ suaue ⁊ iocūdū ꝯuiuiū cū teip-
sū i cibū donasti: O q̄ȝ admirabilis
opatio tua dñe: q̄ȝ potēs vtꝰ tua: q̄ȝ i-
fallibilis veritas tua. Dixisti em̄ ⁊ fa-
cta sunt oīa: ⁊ h̄ factū ē quod ipe ius-
sisti. Mira res ⁊ fide digna ac hūa-
num vincens intellectū: q̄ tu dñe de-
us meꝰ verus deus ⁊ homo sb̄ mo-
dica specie panis ⁊ vini integer cōti-
neris ⁊ sine consumptione a sumen-
te manducaris. Tu dñe vniuersoꝝ
qui nullius habes indigentiā: volu-
istiq̄ꝫ p sacramentū tuū hītare in nobis
ꝯserua cor meū ⁊ corpus meū ima-
culatū: vt leta ⁊ pura ꝯscia sepiꝰ va-
leā tua celebrare misteria ⁊ ad meaȝ
perpetuam accipe salutē: q̄ ad tuum
p̄cipue honorē ⁊ memo riale penne

sanxisti et instituisti: Letare aia mea et gras age deo: p tam nobili munere et solatio singulari in hac lachriarum valle tibi relicto. Nam quotiens hoc misterium recolis et xpi corpus accipis: totiens tue redeptois opus agis et pticeps oim meritorum christi efficeris. Charitas etenim xpi nunq minuitur: et magnitudo ppitiatonis eius nunq exhaurit. Ideo noua semper mentis renouatio ne ad hoc disponere te debes: et magnum salutis misterium attenta psideratoe pensare. Ita magnum nouum et iocundum tibi videri debet cum celebras aut missam audis ac si eodem die xps primum in vterum virginis descedes ho factus eet: aut in cruce pendens pro salute hominum pateretur et moreretur.

Quod vtile sit sepe communicare. Capit. ij.

Ecce ego venio
ad te dñe: vt bñ mihi sit ex
munere tuo et letificer in cō
uiuio scō tuo qd parasti in dulcedi
ne tua pauperi deꝰ: Ecce in te ē totū
qd desiderare possum et debeo: tu sa
lus mea et redēptio: spes et fortitudo
decꝰ et glīa. Letifica ergo hodie aiaz
serui tui: qm̄ ad te dñe ihu animam
meā leuaui. Desidero te nūc deuo
te ac reuerēter suscipe: cupio te ī do
mū meā introducere: quatinus cuz
zacheo merear a te bñdici ac inter fi
lios abrae ꝯputari: Aīa mea corpus
tuū ꝯcupiscit: cor meū tecū vniri de
siderat. Trade te mihi et sufficit. Nā
per te nulla ꝯsolatio valet: sine te eē
nequeo: et sine visitatōe tua viuē nō
valeo. Ideoq; optet me frequēter ad te
accedere et in remediuz salutis mee
recipe: ne forte deficiā in via si fuero

celesti fraudat⁹ alimonia. Sic enim tu misericordissime ihu p̄dicās populis ꝛ varios curans lāguores aliq̄n dixisti. Nolo eos ieiunos dimittere in domū suā ne deficiant in via. Age igiꝫ h̄ mō mecū: qui te ꝓ fidelium ꝯsolatōe in sacramento reliquisti. Tu es em̄ suauis refectio anime ꝛ q̄ te digne māducauerit. ꝑticeps ꝛ heres erit eterne glorie. Necessariuz quidē mihi ē q̄ tā sepe laboro ꝛ pecco. tā cito torpesco ꝛ deficio: vt p frequentes orōnes ꝛ ꝯfessiones ꝛ sacrā tui corpis ꝑceptionez me renouem: mundā ꝛ accendā. ne forte diuti⁹ abstinēdo. a sctō ꝓposito defluā. Proni em̄ sunt sensus hois ad maluz ab adolescētia sua: ꝛ nisi succurrat diuina medicina. labiꝫ hō mox ad peiora Retrahit ergo sancta cōio a malo ꝛ ꝯfortat in bono. Si em̄ modo taz sepe negligens sum ꝛ tepidus q̄n cōmunico aut celebro: q̄d fieret si me-

delā nō sumerē ⁊ tā grande iuuamē nō quererē. Et licet oī die nō sim aptus nec ad celebrandū bñ disposit⁹ dabo tñ operā ꝯgruis tꝑib⁹ diuina ꝑcipe mysteria ac tante grē ꝑticipez me exhibere. Nā hec est vna ꝑncipalis fidelis aīe ꝯsolatio ꝙdiu ꝑegriat a te in mortali corꝑe: vt sit sepi⁹ memor dei sui. dilectū suū deuota suscipiat mente. O mira circa nos tue ꝑietatis dignatio: ꝙ tu dñe deus creator ⁊ viuificator oīm spirituū ad pauperculā dignaris venire aīam ⁊ cuz tota deitate tua ac humnanitate ei⁹ impiguare esuriē: O felix mens et btā aīa q̄ te dñm deū suū meret deuote suscipere: ⁊ in tua susceptōe spiritali gaudio repleri: O ꝙ magnuz suscipit dñm. ꝙ dilectuz inducit hospitem: ꝙ iocundum recipit socium ꝙ fidelē acceptat amicū: ꝙ speciosū ⁊ nobilē amplectit̄ sponsū. ꝓ oibus

dilectis ꝛ sup oia desiderabilia amā
dū. Sileant a facie tua dulcissime di
lecte meꝰ celū ꝛ terra ꝛ oīs ornatꝰ eo
rū. qm̄ quicquid laudis hn̄t ac decoris:
ex dignatōe tue est largitatis: nec ad
decorē tui puenient nois cuius sapi
entie non est numerus.

Quod multa bona prestan
tur deuote cōicātibꝰ. C. iiij.

Domine deus
meus pueni frū tuū in bn̄
dictōibus dulcedis tue. vt
ad tuū magnificū sacramētū digne
ac deuote merear accedē. Excita cor
meū in te: ꝛ a graui corpe exue me.
Visita me in salutari tuo ad gustan
dū in spū tuā suauitatē: q̄ in h̄ sacm̄e
to tanq̄ȝ in fōte plenarie latet. Illūi
na q̄ȝ oculos meos ad intuendū tan
tū mysteriū: ꝛ ad credendū illō: idu
bitata fide me robora. Est eīm opatō

tua nō hūana potentia: tua sacra isti
tutio nō hois adinuētio. Nō em̄ ad
hec capiēda ꝛ intelligēda aliq̄s ido-
ne⁹ p se reputur: q̄ angelicā etiā sbtili
tatē transcēdūt. Quid ḡ pctōr indi-
gn⁹ terra ꝛ cinis de tā alto sacro secre
to potero inuestigare ꝛ cape? Dn̄e i
simplicitate cordis: in bona firma fi
de ꝛ in tua iussione ad te cū spe ꝛ re-
uerentia accedo: ꝛ vere credo quia
tu p̄ns es hic in sacramento de⁹ et hō.
Uis ergo vt te suscipiā: ꝛ meip̄m ti-
bi in charitate vniā: Un̄ tuā p̄cor cle
mentiā ꝛ spēalē ad h' imploro mihi
donari grāz vt tot⁹ in te liq̄fiā ꝛ amo-
re pfluā atq3 de nulla aliena ꝯsolati-
one ampli⁹ me intromittā. Est enī
h altissimū ꝛ dignissimū sacramētū
salus aīe ꝛ corpis: medicina ois spi-
ritualis languoris: in q̄ vitia mea cu
rantur: passiones frenant: tentatōes
vincunt ac minuunt grā maior isun

ditur: virtus incepta augetur: firma
tur fides: spes roboratur ꝛ charitas
ignescit ac dilatatur. Multa nãqꝫ bo-
na largitus es ꝛ adhuc sepi⁹ largiris
in sacramento dilectis tuis deuote
cõicantibus de⁹ meus susceptor aie
mee: reparator ĩfirmitatis humane
ꝛ toti⁹ dator ꝯsolatõis interne. Nã
multã ipis ꝯsolatõem aduersus va-
rias tribulatões infundis ꝛ de imo
deiectõis ꝓprie ad spem tue ꝓtectõ-
nis erigis: atqꝫ noua quadã grã eos
intus recreas ꝛ illustras: vt q̃ anxij
primũ ꝛ sine affectõne se añ cõionẽ
senserant: postea refecti cibo potuqꝫ
celesti in meli⁹ se mutatos inueniãt
Qd idcirco cũ electis tuis ita dispẽ
sãter agis vt veracit̃ agnoscant ꝛ pa
tenter experiantur ꝙ nihil ex semetipsis
hẽant ꝛ q̃d bonitatis ac grẽ ex te cõ-
seqãntur qꝛ ex semetipis frigidi du-
ri ac indeuoti: ex te aũt feruẽtes ala

cres deuoti esse merent. Quis enī ad fontē suauitatis hūiliter accedēs nō modicū suauitatis inde reportat: aut quis iuxta ignē copiosum stās nō paruū caloris inde pcipit? Et tu fons es sēplen⁹ et supabundans ignis iugiter ardens et nūq̄ deficiens. Unde si mihi nō licet haurire de plenitudine fōtis necusq̄ ad sacietatem potare apponā tñ os meū ad foramē celestis fistule vt saltē inde guttulā modicā capiā ad refocillandū siti meā et nō penitus exarescā. Et si necdū tot⁹ celestis et tā ignitus vt seraphin et cherubin esse possum: conabor tñ deuotioni insistere et cor meum pparare vt vel modicā diuini incendij flāmaz ex hūili sumptiōe viuifici sacramēti conquiram. Quicquid autem mihi deest bone ihesu saluator sanctissime tu p me supple benigne ac gratiose: qui oēs ad te dignatus es vocare

dicēs. Venite ad me oēs q̄ laboratis
ꝛ onerati estis: ꝛ ego reficiā vos. ego
quidē laboro in sudore vultus mei.
dolore cordis torq̄or: pctīs oneror tē
tatōib⁹ iq̄etor: multis mal' passioni-
bus implicor ꝛ premor: ꝛ nō est qui
adiuuet: nō est q̄ liberet ꝛ saluū faci-
at nisi tu dn̄e de⁹ saluator me⁹: cui
cōmitto me ꝛ oīa mea vt me custodi
as ꝛ pducas in vitā eternā. Suscipe
me in laudē ꝛ gloriā noīs tui: q̄ cor-
pus tuū ꝛ sanguinē in cibū ꝛ potum
mihi parasti. Presta dn̄e de⁹ saluta
ris me⁹: vt cū frequentatōe misterij
tui crescat mee deuotōis affectus.

De dignitate sacramenti et statu sacerdotali. Ca. v.

Si haberes an-
gelicā puritatē ꝛ scti Johā
nis baptiste sctitatē: nō eēs
dign⁹ h̄ sacramentum accipe nec tra

ctare. Nō eñ h̄ meritis debet hoīm q̄ hō ɔsecret ⁊ tractet xp̄i sacramentū ⁊ sumat in cibum panē angelorū. Grande misteriū: ⁊ magna dignitas sacerdotū: quibus datū est qd̄ angelis non est concessum. Soli nanq̄ sacerdotes in ecclesia rite ordinati: potestatē h̄nt celebrandi ⁊ corp⁹ xp̄i consecrandi. Sacerdos quidē minister est dei vtens verbo dei p̄ iussionē ⁊ institutōz dei: De⁹ aūt ibi prīcipalis est actor ⁊ inuisibilis opator cui subest omne qd̄ voluerit: ⁊ paret omne quod iusserit. Plus ergo credere debes deo oīpotenti in h̄ excellentissimo sacramēto: q̄ ppⁱo sēsui aut alicui signo visibili. Ideo cū timore ⁊ reuerentia ad hoc opus ē accedendum. Attende igit̄ ⁊ vide cui⁹ ministeriū tibi traditū est p̄ impositionem manus episcopi. Ecce sacerdos factus es ⁊ ad celebrandū conse

cratꝰ: vide nunc vt fideliter ⁊ deuo-
te in suo tempore deo sacrificiū offe
ras ⁊ teipm̄ irreprehensibilem exhi
beas. Non alleuiasti onus tuū: sed
artiori iam alligatus es vinculo di-
scipline ⁊ ad maiorē teneris perfecti
onem sanctitatis. Sacerdos oībus
virtutibus debet esse ornatꝰ: ⁊ alijs
bone vite exemplū prebere. Eiꝰ con
uersatio nō cū popularibꝰ ⁊ cōibus
hoīm vijs: ſ; cū angelis in celo aut
cū ꝑfectis viris in t̄ra. Sacerdos sa
cris vestibꝰ indutꝰ xp̄i vices gerit: vt
deū ꝓ se ⁊ pro omni populo suppli
citer ⁊ hūiliter roget. Habet nanqꝫ
an̄ se ⁊ retro dn̄ice crucis signum ad
memorandū iugiter xp̄i passionem.
An̄ se crucē in casula ꝑtat vt xp̄i ve-
stigia diligēter inspiciat ⁊ seq̄ feruen
ter studeat. Post se cruce signatꝰ est
vt aduersa q̄libet illata ab alijs cle-
menter ꝓ deo toleret. An̄ se crucem

gerit vt ꝓpria pctã lugeat pꝰ se: vt ali
oꝝ etiã ɔmissa ꝑ ɔpassionẽ defleat ⁊
se mediũ inter deũ ⁊ pctõrẽ ɔstitutũ
esse sciat: nec ab oꝛone nec ab oblati
one sctã toꝛpescat: donec grãm ⁊ mi
sericoꝛdiã impetrare mereaꝶ. Quã-
do sacerdos duote celebrat: deũ ho-
noꝛat: ãgelos letificat: eccl'iã edificat
viuos adiuuat: defũctis reqẽ ꝓstat ⁊
sese oĩm bonoꝛũ participẽ efficit.

Interrogatio de exercitio ante cõionem. Ca. vj.

Dum tuã dig-
nitatẽ dñe ⁊ meã vilitatem
pẽso: valde ɔtremisco ⁊ in
meipo ɔfundoꝛ. Si enĩ non accedo
vitã fugio: ⁊ si indigne me ingesse-
ro offensã incurro. Quid ergo faciã
deꝰ meꝰ auxiliatoꝛ meꝰ ⁊ ɔsolatoꝛ in
necessitatibꝰ. Tu doce me viã rectã
ꝓpone breue aliqd exercitium sacre

cõioni ɔgruũ. Utile est em̃ scire q̃lit
sc3 deuote ac reuerẽter tibi p̃parare
debeã cor meũ ad recipiendu3 salu-
briter tuũ sacramentũ: seu etiã cele-
brãdũ tã magnũ ꝛ diuinũ sacrificiũ

¶ De discussione ꝓprie cõsci-
entie ꝛ emẽdatõnis ꝓposito
¶ Capi. vij.

Super omnia
cũ summa hũilitate cordis
ꝛ supplici reuerẽtia cũ ple-
na fide ꝛ pia intentõne honoris dei
ad hoc sacramentũ celebrandu3 tra-
ctandũ ꝛ sumendũ optet dei accede
re sacerdotẽ: diligent̃ examina ɔsciẽ
tiã tuam ꝛ ꝓ posse tuo vera ɔtritõne
ꝛ humili ɔfessione eam nuda ꝛ clari
fica: ita vt nil graue habeas aut scias
qd̃ te remordeat ꝛ liberum accessu3
impediat. Habeas displicẽtiã oim

pctō♃ tuo♃ in generali: ⁊ ꝑ quotidi anis excessib⁹ magis in spēali doleas ⁊ gemas. Et si tempus patit̄: deo in secr eto cordis cūctas cōfitere passionū tuarum miserias. Ingemisce ⁊ dole q̄ꝛ adhuc ita carnalis ⁊ mundanus: tam immortificatus a passionibus: tā plenus ꝯcupiscentiaru♃ motibus: tam incustoditus in sensibus exterioribus: tam sepe multis vanis fantasijs implicatus: tā mltū inclinatus ad exteriora: tā negligēs ad interiora: tam leuis ad risum et dissolutionem: tam durus ad fletu♃ ⁊ cōpunctōnē: tam ꝓmptus ad laxiora ⁊ carnis comoda: tam segnis ad rigorē ⁊ feruorē: tam curios⁹ ad noua audienda ⁊ pulcra intuenda: ta♃ remissus ad humilia ⁊ abiecta amplectenda: tam cupid⁹ ad multa habenda: ⁊ tam parcus ad dandu♃ ta♃ tenax ad retinendū: tam inconside-

ratus in loquendo: taz incontinens
ad tacendū: tā incōpositꝰ in mãibus
tā ip̄ortunꝰ in actibꝰ: tā effesus super
cibū: tā surdus ad dei verbū: tam ve
lox ad quietē: tā tardus ad laborem
tam vigilans ad fabulas: tā somno-
lentus ad vigilas sacras: tā festinus
ad finē: tā vagus ad attendendū: taz
negligens in honoris ꝑsoluēdis: tā
tepidꝰ in celebrando: tā aridꝰ in cōi
cando. tam cito distractus: taz raro
tibi bene collectꝰ: tam subito cōmo
tus ad iram: tam facilis ad alterius
displicentiā: tā ꝓnus ad iudicandū
tā rigidꝰ ad arguendū: tā lexꝰ ad pro
spera: tā debilis in aduersis: tā sepe
multa bona ꝓponens ⁊ modicū ad
effectum ꝑducens. His ⁊ alijs de-
fectibus tuis cū dolore ⁊ magna di-
splicētia ꝓprie infirmitatis confessis
ac deploratis firmū statue ꝓpositū
sp̄ emendandi vitā tuā ⁊ in meliꝰ ꝓ

ficiendi. Deinde cū plena resignati-
one ꝛ integra voluntate offer teipm
in honorē nōis mei in ara cordis tui
holocaustū ꝑpetuū. corpꝰ tuum .s. ꝛ
animā mihi fideliter ꝯmittēdo: qua
tenꝰ sic digne merearis ad offerēdū
deo sacrificiū accedere ꝛ sacramētuꝫ
corpis mei salubriter suscipe. Nō est
eñ oblatio dignior ꝛ satisfactio ma-
ior ꝓ pctis diluendis q̃ȝ seipm pure
ꝛ integre cū oblatōne corpis xpi in
missa ꝛ in cōione deo offerre. Si hō
fecerit qḋ in se est ꝛ vere penituerit:
quotienscūq̃ȝ ꝓ venia ꝛ gr̄a ad me ac
cesserit: viuo ego dicit dn̄s: quia no-
lo mortē pctōris ȝ magis vt ꝯuertat
ꝛ viuat: qm̄ pctōrū suorū non recor-
dabor āplīꝰ ȝ cūcta sibi idulta erūt.

De oblatione xpi in cruce et ꝓpria resignatōe Ca. viij

Sicut ego me-
ipm expãsis in cruce mani
bus ꝛ nudo corpe ꝓ pecca
tis tuis deo pr̃i sponte obtuli ita vt
nihil in me remaneret quin totũ in
sacrificium diuine placationis tran
sierit: ita debes ꝛ tu temetipm mihi
voluntarie in oblationem puram ꝛ
sanctam quotidie in missa cum om
nibus viribus ꝛ affectibus tuis: q̃n
to intimius vales offerre. Quid ma
gis a te requiro q̃ vt te studeas mihi
ex integro resignare. Quicqd pter
teipsum das nihil curo: qꝛ nõ quero
datum tuũ sed te: Sicut non suffice
ret tibi oib⁹ hẽbis preter me: ita nec
mihi placere poterit q̇cq̇d dederis
te nõ oblato. Offer te mihi: ꝛ da te to
tũ ꝓ deo ꝛ erit accepta oblatio. Ec-
ce ego me totũ obtuli pr̃i ꝓ te: dedi
etiã totũ corp⁹ meũ ꝛ sanguinẽ in ci
bũ vt tot⁹ tu⁹ eẽm ꝛ tu me⁹ ꝑmane-

res. si aūt in teipo steteris nec spōte te ad voluntatē meā obtuleris. non est plene oblatio nec integra erit int nos vnio. Jō o ia opa tua pcedē debet spontanea tuiipsius in man9 dei oblatio si libertatem consequi vis z grām. Jdeo tam pauci illuminati z liberi intus efficiuntur: qz seipos ex toto abnegare nesciunt. Est firma sētentia mea: nisi qs renūciauerit omnibus: nō pt meus esse discipulus: Tu ergo si optas me9 eē discipulus offer teipz mihi cū oib9 affectib9 tuis

Qd nos et oia nostra deo debem9 offerre z p oib9 orare. Ca. ix.

Domine oia tua sunt q in celo sunt z in terra. Desidero meipm tibi in spontaneā oblatōz offerre z tuus ppetue pmanere: Dñe in simplicita

te cordis mei offero meipm tibi ho-
die in seruū sempiternū: in obsequi-
um ⁊ sacrificiū laudis ppetue. Su-
scipe me cū hac sctā oblatōe tui pci-
osi corpis quā tibi hodie in pñtia an
geloꝝ inuisibilr assistētiū offero: vt sit
ꝓ me ⁊ ꝓ cūcto populo tuo in salu-
tē: Dñe offero tibi oia pctā ⁊ delicta
mea q̄ cōmisi corā te ⁊ sctis angelis
tuis a die q̄ primū peccare potui vs-
q3 ad diem hāc: sup placabili altari
tuo: vt tu oia pit er incēdas ⁊ ɔburas
igne charitatis tue: ⁊ deleas vniuer-
sas maculas pctōꝝ meoꝝ: ⁊ ɔsciam
meā ab oi delicto emūdēs: ⁊ restitu
as mihi grām tuā quā peccādo ami
si: oia mihi plene indulgēdo ⁊ i oscu
lū pacis me misericorditer assumen
do. Quid possum agē ꝓ pctis meis
nisi hūiliter ea ɔfitēdo ⁊ lamētando
⁊ tuā ꝓpitiationē incessanter depcā-
do: Depcor te exaudi me ꝓpiti⁹ vbi
asto corā te de⁹ me⁹. Oia pctā mea

mihi maxime displicet. Nolo ea vn
q̄ apli⁹ ppetrare ʒ p eis doleo ꝛ do
lebo q̄diu vixero: pat⁹ pniam agē ꝛ
ꝓposse satisfacere. Dimitte mihi de⁹
dimitte mihi pctā mea: ꝓpt nomen
sctm̄ tuū salua aīam meā quaʒ p̄cio
so sanguīe tuo redemisti. Ecce ꝯmit
te me mie tue: resigno me in māib⁹
tuis: age mecū fm bōitatē tuaʒ non
fm meā maliciā ꝛ iniqtatē. Offero
etiam tibi omnia bona mea q̄uis
valde pauca ꝛ impfecta vt tu ea emē
des ꝛ sctifices: vt ea grata habeas et
accepta tibi facias ꝛ semper ad meli
ora trahas: necnon ad btm̄ ꝛ lauda-
bilem finem me pigrum ꝛ inutilem
homuntionē pducas: Offero qʒ ti-
bi oia desideria deuotorū: necessita-
tes pntū: amicorū fratrū: sororū oiʒ
qʒ charorū meorū ꝛ eorū q mihi vel
alijs ꝓpt amorē tuū bn̄fecerīt ꝛ q oro
nes ꝛ missas pro se suisqʒ omnibus

dici a me desiderauerũt et petierunt
siue in carne adhuc viuant siue iã se
culo defuncti sint: vt oẽs sibi auxili
um grẽ tue: opẽ ꝯsolatõis: ꝓtectõnẽ
a periculis: liberatõꝫ a penis aduẽi-
re sentiant: et vt ab oĩbus malis erep
ti grãs tibi magnificas leti ꝑsoluant
Offero etiã tibi ꝑces et hostias pla-
catõis ꝓ illis spẽaliť q̃ me in aliquo
leserũt ꝯtristauerũt aut vituꝑauerũt
vel aliquod dãnũ vel g̃uamẽ intule
rũt. ꝓ his q̃ꝫ oibꝰ q̃s aliq̃n ꝯtristaui
ꝯturbaui: grauaui et scãdalizaui: ver
bis factis scienter et ignorant: vt no-
bis oibꝰ pariter indulgeas pctã no-
stra et mutuas offensiões. Aufer do
mine a cordibꝰ nostris oẽm susptio
nẽ indignatõꝫ: irã et disceptatõꝫ: et q̃c
q̃d pt charitatẽ ledere et fraternã dile
ctõnẽ minuere. Miserere miserere
dñe misericordiã tuã poscẽtibꝰ: da g̃
tiã indigẽtibꝰ: et fac nos tales existẽ:

vt sim⁹ digni gratia tua ꝯfrui: ⁊ ad vitã ꝑficiamus eternam: Amen.

¶ Qd sacra cõio de facili nõ est relinquenda. ¶ Capit. x.

Frequẽter recurrendũ est ad fontẽ gr̃ie ⁊ diuine misericordie: ad fontẽ bonitatis ⁊ totius pietatis: q̃tenus a passionib⁹ tuis ⁊ vicijs curari valeas ⁊ ꝯ vniuersas tentatões ⁊ fallatias diaboli fortior atq̃ vigilãtior effici merearis. Inimic⁹ sciens fructũ ⁊ remediũ maximũ in sacra cõmunione positũ oĩ mõ ⁊ occasione nitit̃ fideles ⁊ deuotos: q̃tũ preualet retrahere ⁊ impedire. Cũ em̃ quidã sacri cõioni se aptare disponũt: peiores sathane immissiones patiuntur Ipe em̃ neq̃ spũs vt in Job scribit̃ venit inter filios dei vt solita eius nequitia perturbet aut timidos ni-

mium reddat et perplexos quatenus affectum eorum minuat vel fidem impugnando auferat: si forte aut omnino cõionem relinquant aut cum tempore accedant. Sed non est quicquam curandum de versutijs et fantasijs illius quantumlibet turpibus et horridis sed cuncta fantasmata in caput eius sunt retorquenda. Contemnendus est miser et deridendus: nec propter insultus eius et cõmotiões quas suscitat sacra est omittẽda cõio. Sepe etiã impedit nimia sollicitudo pro devotione habenda et anxietates quedam de confessione facienda. Age secundum consilium sapientũ et depone anxietatẽ et scrupulũ: quia gratiam dei ipedit et devotionem mẽtis destruit. Propter aliquã parvã tribulationẽ vel gravitatẽ. sacrã ne dimittas cõionẽ sed vade citius confiteri et omnes offensiones alijs libenter indulge. Si vero tu aliquẽ offendisti: veniam

humiliter p̄care ⁊ de⁹ libēter indulgebit tibi. Quid ꝓdest diu tardare ꝯfessionē aut sacrā differre cōionem Expurga te cū primis: expue velociter venenū: festina accipe remedium: ⁊ senties meli⁹ q̄ꝫ si diu distuleris. Si hodie ꝓpter istud dimittis: cras forsitan illō magis eueniet: et sic diu posses a cōione ipediri ⁊ magis inept⁹ fieri. Quāto g̃ citi⁹ vales: a p̄senti grauitate ⁊ inertia te excutias: q᷑ nihil imptat diu anxiari diu cum turbatione trāsire ⁊ ob quotidiana obstacula se a diuinis seq̄strare: immo plurimū nocet diu cōionē ꝓtelare: nā ⁊ grauē torporē ꝯsueuit inducē. Proh dolor q̄dā tepidi ⁊ dissoluti moras ꝯfitēdi libenter accipiunt: ⁊ cōionē sacrā idcirco differre cupiunt ne ad maiorē sui custodiā se dare teneant: heu q̄ꝫ modicā charitatē ⁊ debilē deuotōꝫ habent qui sacram

cōionem tā faciliter p⁹ponūt. Quā felix ille ꝛ deo accept⁹ hēt q̄ sic viuit ꝛ tali puritate ꝯsciam suam custodit vt etiā oī die cōicari pat⁹ ꝛ bñ affectat⁹ esset si ei liceret ꝛ sine nota agē posset. Si q̄s interdū abstinet hūilitatis grā aut legittima impediēte cā: laudandus est de reuerentia. Si autē torpor obrepserit seipm excitare debet ꝛ facere quod in se est ꝛ dñs aderit desiderio suo ꝓ bona voluntate quā specialiter respicit. Cū vo legitime ꝑpedit⁹ ē: hēbit sp bonā volūtatē ꝛ piā intentōz cōicandi: ꝛ sic non carebit fructu sacramenti. Pōt enī quilibet deuotus oī die ꝛ oī hora ad spūalem xpi cōionē salubriter ꝛ sine ꝓhibitōe accedere ꝛ tñ certis diebus ꝛ statuto tpe corp⁹ sui redēptoris cū affectuosa reuerētia sacramentaliter dz suscipe: ꝛ magis laudem dei ꝛ honorē ꝑtēdere q̄z suam ꝯsolatōz q̄rere

Nā totiēs mystice cōicat ꝛ inuisibiliter reficitur quotiēs incarnatōnis xpi misteriū passionēqꝫ deuote recolit ꝛ in amore eius accēdit. Qui aliter se nō ꝑparat nisi instāte festo vel ꝯsuetudine ꝯpellente: sepi⁹ impat⁹ erit. Btūs q̄ se dn̄o in holocaustum offert quotiens celebrat aut cōmunicat. Non sis in celebrādo nimis ꝓlixus aut festin⁹ ſꝫ serua bonū cōem modū cū quib⁹ viuis. Nō dēs alijs generare molestiā ꝛ tediū ſꝫ cōez seruavia ſm maiorū institutōꝫ: ꝛ poti⁹ aliorū seruire vtilitati. q̄ꝫ ꝓprie deuotioni vel affectui.

Quod corp⁹ xpi ꝛ sacra scriptura maxime sint anie fideli necessaria. Capit. xj.

O dulcissime domine ihu q̄nta est dulcedo

deuote aie tecū epulātis in cōuiuio tuo: vbi ei nō ali⁹ cib⁹ māducand⁹ ꝓponiť nisi tu vnic⁹ dilect⁹ ei⁹ super oia desideria cordis ei⁹ desiderabiľ Et mihi quidē dulce foret in presentia tua ex intimo affectu lachrymas fundere: ꝛ cū pia magdalena pedes tuos lachrymis irrigare. Sȝ vbi est hec deuotio: vbi lachrimarū sanctarū copiosa effusio? Certe in ꝓspectu tuo ꝛ sctōꝝ angeloꝝ tuoꝝ totum cor meum ardere deberet ꝛ ex gaudio flere. Habeo em̄ te in sacramento vere p̄ntē: q̄uis aliena specie occultatū. Nā in ꝓpria ꝛ diuina claritate te ꝓspicere oculi mei ferre nō possent: ſȝ nec tot⁹ mūdus in fulgore gl'ie maiestatis tue sbsisteret. In h̄ ḡ imbecillitati mee ꝓsulis q̄ te sb̄ sacm̄ēto abscondis: Habeo vere ꝛ adoro quē angeli adorant in celo: ſȝ ego adhuc interim in fide illi autē in specie

⁊ sine velamine. Ne oportet conteṇtum esse in lumine vere fidei ⁊ in ea ambulare donec aspiret dies eterne claritatis: ⁊ vmbre figurarum iclinentur. Cū aūt venerit qd̄ pfectū ē: cessabit vsus sacramentorum: quia beati in gloria celesti non egent medicamine sacramētali: gaudent enim sine fine in presentia dei: facie ad faciem gloriam eius speculantes ⁊ de claritate in claritatē abyssalis deitatis transfformati gustāt verbū dei caro factū: sicut fuit ab inicio ⁊ manet in eternum. Memor horū mirabilium gratie mihi fit tedium etiā qd̄libet spūale solatiū: q2 q̄diu dominū meum aperte in sua gloria nō video pro nihilo duco oē qd̄ in mūdo conspicio ⁊ audio: Testis es tu mihi deus q̄ nulla potest me res consolari: nulla creatura quietare nisi tu deus me⁹ quē desidero eternalit̄ ꝯtēplari

Sz non ē hoc possibile durante me
in hac mortalitate. Jdo optet vt me
ponā ad magnam patientiā ꝛ meip
sum in omni desiderio tibi submit-
tā. Nā ꝛ sctī tui dn̄e q̄ tecū iam in re
gno celorum exultāt: in fide ꝛ patiē
tia magna dū viuerēt aduentuz glīe
tue expectabant. Quod illi credide
runt ego credo: qd̄ illi sperauerunt
ego spero: q̄ illi pueneru͠t p gratiaz
tuam me vētur9 ꝯfido. Ambulabo
interim in fide exēplis ꝯfortat9 sctō-
rū. Habeo etiā libros sctōs p sola-
tio ꝛ vite speculo: atqꝫ sup h̄ omnia
sanctissimū corpus tuū p singulari
remedio ꝛ refugio. Duo nāqꝫ mihi
necessaria pmaxime sentio in hac vi
ta sine quib9 mihi importabilis fo-
ret ista miserabilis vita. Jn carcere
corpis hui9 detēt9 duob9 me egere
fateor: cibo .s. ꝛ lumine. Dedisti ita-
qꝫ mihi īfirmo sacrū corpus tuū ad

refectionem mentis ⁊ corpis: ⁊ posuisti lucernam pedibus meis vbū tuum. Sine his duob⁹ bn̄ viuē nō possez nā verbū dei lux anime mee ⁊ sacramentū tuū panis vite. Hec possunt etiā dici mense due hinc et inde i gazophilatio sctē ecclesie posite Vna mensa ē sacri altaris hn̄s panē sctm̄. i. corpus xp̄i p̄ciosū. Altera est diuine legis continens doctrinam sanctam: erudiēs fidē rectā ⁊ firmiter vsq; ad interiora velamis vbi sunt sctā sctōrū perducens. Gratias tibi dn̄e ihu lux lucis eterne p̄ doctrine sacri mensa quā nobis per seruos tuos p̄phetas ⁊ apl̄os aliosq; doctores ministrasti. Gratias tibi creator ⁊ redemptor hoim qui ad declarandā toti mundo charitatem tuā cenā pasti magnā: in q̄ nō agnū tipicū ꝫ tuū sanctissimū corp⁹ ⁊ sanguinē p̄posuisti manducandū: leti-

ficās oēs fideles ꝓuiuio sacro ⁊ cali
ce inebrians salutari. in q̄ sunt oēs
delicie paradisi: ⁊ epulant̄ nobiscuꝫ
angeli scti: ſꝫ suauitate feliciori. O q̄ꝫ
magnū ⁊ honorabile ē offitiū sacer-
dotū quibus datum est dominum
maiestatis verbis sacris consecrare:
labijs benedicere: manibus tenere:
ore ꝓprio sumere: ⁊ ceteris ministra
re. O q̄ꝫ munde debēt esse manꝰ ille
q̄ꝫ purū os: q̄ꝫ sctm̄ corpus: q̄ꝫ imma
culatū erit cor sacerdotis: ad quē to-
tiens ingreditur auctor puritatis. ex
ore sacerdotis nihil nisi sctm̄: nihil
nisi honestum ⁊ vtile ꝓcedere dꝫ ver
bum qui tam sepe xp̄i accipit sacmē
tū. Oculi eius simplices ⁊ pudici: q̄
xp̄i corpꝰ solent intueri. Manꝰ pu-
re ⁊ in celū eleuate: q̄ creatorem celi
⁊ terre solent ꝯtrectare. Sacerdoti-
bus spēaliter in lege dicit̄: Scti esto
te qm̄ ego sctūs suꝫ dn̄s deus vester
Adiuuet nos gr̄a tua oīpotēs deus

vt q̇ officiū sacerdotale suscepimus digne ac deuote tibi in oī puritate ꝛ ꝯsciā bona famulari valeamꝰ: Et si nō possumꝰ in tāta innocentia vite ꝯseruari vt debemꝰ. ꝯcede nobis tm̄ digne flere mala q̄ gessimꝰ vt in spū humilitatis ac bone voluntatis proposito tibi feruentiꝰ de cetero deseruire valeamus.

¶ Q̄d magna diligētia se debeat cōicaturꝰ xp̄o p̄parare. ¶ Capit. xij.

Ego sum puritatis amator ꝛ dator omnis sctītatis. Ego cor purū q̄ro ꝛ ibi ē locꝰ reqetōis mee: Para mihi cenaculū grāde stratū: ꝛ faciaꝫ apd̄ te pasca cū discipulis meis. Si vis vt veīā ad te ꝛ apud te māeaꝫ: expurga vetꝰ fermētū ꝛ mūda cordis tui hitaculū. Exclude totū sclm̄ ꝛ oēm

viciorum tu multū: sede tanq̧ passer
solitarius in tecto: ⁊ cogita excessus
tuos in amaritudine aīe tue. Omīs
nanq̧ amās suo dilecto amatori op
timū ⁊ pulcerrimū preparat locum
q: in hoc cognoscit affectus suscipiē
tis dilectum. Scito tn̄ te non posse
satisfacere huic ꝑparatōi ex merito
tue actōis etiā si per integrū annum
te prepares: ⁊ nihil aliud in mēte ha
beres: Sz ex sola pietate ⁊ gr̄a mea
ꝑ mitteres ad mensam meā accedē:
ac si mendicus ad prandiū vocaret
diuitis: ⁊ ille nihil aliud hēat ad re
tribuendum bn̄ficijs eius nisi se hu
miliando ⁊ regratiando. Fac quod
in te est ⁊ diligēter facito nō ex ꝯsue
tudīe nō ex necessitate: ſz cuz timore
⁊ reuerentia ⁊ affectu accipe corp9 di
lecti dn̄i dei tui dignātis ad te venire
Ego sū q̄ vocaui: ego iussi fieri: ego
supplebo qđ tibi deest: veni ⁊ suscipe

me cum grãm deuotõis tribuo: gratias age deo tuo: nõ qz dign⁹ es sed qz tui misertus est: Si nõ habes sz magis aridã: te sentis insiste oratõi ingemisce ꝛ pulsa: nec desistas donec merearis micã aut guttã grẽ salutaris accipe. Tu mei indiges non ego tui indigeo: Nec tu me sctificare venis: sz ego te sctificare ꝛ meliorare venio: Tu venis vt ex me sctificeris ꝛ mihi vniaris vt nouã gratiaz recipias ꝛ de noua ad emendatõnẽ accendaris: Noli negligere hanc grãm: sz ꝑpara cũ oĩ diligentia cor tuũ ꝛ introduc ad te dilectũ tuũ. Optet aũt vt nõ solũ te ꝑparas ad deuotionem ante cõionẽ sed vt etiam solicite te conserues in ea post sacramẽti perceptionẽ: nec minor custodia post exigitur: q̃z deuota preparatio prius. Nam bona postmodũ custodia: optima iterum est ꝑparatio ad

maiorē grām ꝯsequendā: Ex eo ꝙ ꝑ
pe valde indispositꝰ ꝗs reddit si sta
tim fuerit nimis effusus ad exterio-
ra solatia. Caue a multiloq̄o mane
in secreto: ⁊ feruere deo tuo. Ipꝫ cū
habes: quē totꝰ mōs tibi auferre nō
pt. Ego sum cui te totū dare debes:
ita vt iā vltra non in te ſꝫ in me absq̄
omni solicitudine viuas.

Quod toto corde aīa deuo
ta xp̄i vnionē in sacramento
affectare debet. Cap. xiij.

Quis mihi det
domīe vt inueniā te solū ⁊ ape
riam tibi totū cor meum ⁊
fruar te sicut desiderat aīa mea: ⁊ iā
me nemo despiciat nec vlla creatu-
ra me moueat vel respiciat sed tu so
lꝰ mihi loquaris ⁊ ego tibi: sic solet
dilectꝰ ad dilectū loqui ⁊ amicꝰ cuꝫ
amico ꝯuiuari. Hoc oro hꝫ desidero

vt tibi ẜtot⁹ vniar: ⁊ cor meū ab omnibus creatis rebus abstraham: magisq̧ ꝑ sacram cōmunionem ac frequentem celebrationem celestia et eterna sapere discam. Ah domine deus qñ ero tecū tot⁹ vnit⁹ ⁊ absorpt⁹ meiq̧ totaliter oblitus. Tu in me et ego in te: ⁊ sic nos pariter in vnum manere ꝯcede. Vere tu es dilectus meus elect⁹ ex milib⁹: in q̄ ꝯplacuit aīe mee hītare oīb⁹ diebus vite sue. Vere tu pacificus me⁹ in q̄ pax sūma ⁊ requies vera extra quez labor ⁊ dolor ⁊ infinita miseria. Vere tu es deus absconditus ⁊ ꝯsiliū tuum nō ē cū impiis ẜ cū hūilib⁹ ⁊ simplicib⁹ ẜmo tu⁹. O q̄ȝ suauis est domine spūs tu⁹. q̄ vt dulcedinē tuā in filios ōmōstrares: pane suauissimo ð celo descēdēte illos reficere dignaris Vere nō est alia natio tam grandis

que habeat deos appropinq̄ntes si
bi sic̄ tu deꝰ nr̄ ades vniuersis fideli
bus tuis: quibus ob quotidianum
solatiū ⁊ cor erigendū in celū te tri
buis ad edendū ⁊ fruendū. Que est
em̄ alia gens tam inclita sicut plebs
xp̄iana aut q̄ creatura sb̄ celo tã dile
cta vt aīa deuota ad quã ingreditur
deꝰ vt pascat eam carne sua gloriosa
O ineffabilis gratia: o ammirabilis
dignatio: o amor immensus homi-
ni singulariter ipēsꝰ. Sȝ q̄d retribu
am dño pro grã ista: pro charitate
tã eximia: Nõ est aliud qd̄ gr̄ius do
nare queã q̄ȝ vt cor meū deo meo to
taliter tribuã ⁊ intime ꝯiungã. Tūc
exultabūt oīa interiora mea cū per
fecte fuerit vnita deo aīa mea. Tūc
dicet mihi si tu vis esse mecum: ego
volo esse tecum. Et ego respondebo
illi Dignare dñe manere mecū: ego
volo libenter esse tecū: h̄ ē totū desi-

deriū meū vt cor meū tibi sit vnitum

¶ De quorundā deuotorum ardenti desiderio ad corpus xp̄i. ¶ Ca. xiiij.

Quam magna multitudo dulcedinis tue dn̄e quā abscōdisti timentib⁹ te. Qn̄ recordor deuotorū aliq̄rū ad sacramentū tuū dn̄e cū maxima deuotione ⁊ affectu accedentiū tunc sepi⁹ in meip̄o ꝯfundor ⁊ erubesco q̄ ad altare tuū ⁊ sacre cōionis mensam tā tepide ⁊ frigide accedo: q̄ ita aridus ⁊ sine affectōne cordis maneo: ⁊ q̄ nō sum totaliter accensus corā te deo meo nec ita vehemēter attractus ⁊ affectus sic̄ multi deuoti fuerūt: q̄ p̄ nimio desiderio cōionis ⁊ sensibili cordis amore a fletu se nō potuerūt ꝯtinere: ſ; ore cordis ⁊ corpis pariter ad te deū fontem vi

nū medullit⁹ inhiebant: suā esurie-
nē valētes aliter tpare nec saciare ni-
si corp⁹ tuū cū oī iocūditate ⁊ spūali
auiditate accepissent. O vta ardens
fides eorū: pbabile existēs argumē-
tū sacre pñtie tue. Isti em̄ vacik cog-
noscūt dn̄m suū i fractōe pāis: qr̄uz
cor tā valide ardet in eis de ih̄u am-
bulāte cē eis: Lōge ē a me sepe talis
affect⁹ ⁊ deuotio: tā vehemēs amor
⁊ ardor. Esto mihi ppiti⁹ ih̄u bone
dulcis ⁊ benigne ⁊ ccede paupi mē-
dico tuo vel interdū modicū de cor-
diali affectu amoris tui in sacra cōio-
ne sētire: vt fides mea magis conua-
lescat. spes in bonitate tua pficiat et
charitas semel pfecte accēsa ⁊ celeste
māna expta nunq̄ȝ deficiat. Potēs
ē aūt mia tua ec grāz desideratā mi-
hi pstare ⁊ in spū ardoris cū dies bn̄-
placiti tui aduenerit me clementissi-
me visitare. Eteni lȝ tanto desiderio

tā specialiū deuotorū tuorū non ar
deo: tñ de grā tua illi⁹ magni inflam
mati desiderij desideriū hēo orās et
desiderās oīm taliū feruidoꝝ ama-
torū tuorū pticipē me fieri: ad eoꝝ
sancto consortio annumerari.

Qđ gratia deuotōis humi
litate ꝛ suijpi⁹ abnegatōe ad
quiritur. Capi. xv.

Oportet te de
uotōis grām instanter que
rere: indesinenter petē: pa-
tienter ꝛ fiducialiter expectare: gra-
tanter recipē hūilr ɔ̄suare: studiose
cū ea opari. ac deo tp̄s ꝛ modū sup-
ne visitatōis donec vēiat ɔmittē. hu
miliare p̄cipue te debes cū parꝝ aut
nihil deuotōis interi⁹ sētis: ſ; nō ni-
miū deijci nec iordiate ɔtristari: dat
sepe de⁹ ī vno breui mom̄to qđ lōgo

negauit tpe. Dat etiā qñqȝ in fine qđ
in principio orōis largire distulit. Si
semper cito grā daretur ꝛ pro voto
adesset: nō esset infirmo hōi bñ por-
tabile. Propterea in bona spe ꝛ hu
mili patiētia expectanda est deuoti
onis grā. Tibi tñ ꝛ pctis tuis impu-
ta cū nō datur vel etiā occulte tollit
Modicū qñqȝ est qđ grām impedit
ꝛ abscondit. si tñ modicū ꝛ nō potiꝰ
grande dici debeat quod tantū bo-
num prohibet. Et si hoc ipsum mo
dicū vel grande amoueris ꝛ perfctē
viceris: erit qđ petisti. Statim nāqȝ
vt te deo ex toto corđ tradideris nec
hoc vel illud ꝑ tuo libito seu velle
quesieris: ſȝ integre te in ipo posue-
ris: vnitū te inuenies ꝛ pacatū quia
nil ita bñ sapiet ꝛ placebit sicͭ bñpla
citū diuine voluntatis. Quisquis ğ
intentionē suā simplici corde sursuȝ
ad deum leuauerit seqȝ ab omni in-

ordinato amore seu displicētia cuiꝰ
libet rei create euacuauerit: aptissi-
mus gratie ꝑcipiende ac dignus de
uotionis munere erit. Dat enī dn̄s
ibi bn̄dictōꝫ suā vbi vasa vacua inue-
nerit. Et q̄nto ꝑfectius quis infimis
renunciauerit ꝛ magis sibiipi ꝑ con
temptum sui moritur: tanto grā ce-
lerius venit copiosius intrat ꝛ altiꝰ
liberum cor eleuat. Tunc videbit ꝛ
affluet ꝛ mirabitur ꝛ dilatabitur cor
eius in ipo quia manus domini cū
eo: ꝛ ipe se posuit totaliter in manu
eius vsqꝫ in seculū. Ecce sic bn̄dicet
hō qui querit deūꝫ in toto cord suo:
in vanū accipit animam suaꝫ. Hic
in accipiendo sacrā eucharistiā ma-
gnā ꝓmeretur diuine vnionis grāꝫ
q: nō respicit ad ꝓpriā deuotionem
ꝛ consolationem: sed dei gloriam et
honorem.

¶ Qd necessitates nostras xp̄o apire ⁊ ei⁹ gratiā postulare debem⁹. ¶ Ca .xvj.

O dulcissime atque amantissime dn̄e quem nunc deuote desidero suscipe tu scis infirmitatē meā ⁊ necessitatē quā patior: in quātis malis et vicijs iaceo q̄ꝫ sepe sum ḡuat⁹: tētatus. turbat⁹ ⁊ inqnat⁹. Pro remedio ad te venio: ꝓ ꝯsolatōe ⁊ sbleuamine te dep̄cor. Ad oīa scientē loq̄r cui manifesta sunt oīa interiora mea ⁊ q̄ sol⁹ potes me ꝑfecte ꝯsolari ⁊ adiuuare. Tu scis qb⁹ bonis indigeo ꝑ oib⁹: ⁊ q̄ꝫ paup sū in v̄tutib⁹. Ecce sto añ te paup ⁊ nud⁹ gr̄az postulās ⁊ misericordiā implorās. Refici esurientē mendicū tuū accende frigiditatē meā igne amoris tui illumina cecitatē meā claritate p̄ñtie tue. Per-

te mihi oia terrena in amaritudinez omnia grauia ꝛ contraria in patientiam: omnia infima ꝛ creata in contemptum ꝛ obliuionem. Erige coꝛ meum ad te in celum. Et ne dimittas me vagari super terram. Tu solus mihi ex hoc iam dulcescas vsq; in seculu: q2 tu sol9 cib9 ꝛ potus meus amoꝛ meus ꝛ gaudium meuz: dulcedo mea ꝛ totum bonuz meū. Utinā me totaliter ex tua pñtia accēdas combures: ꝛ in te trāsmutes: vt vn9 tecū efficiar spūs p grām interne vnionis ꝛ liqfactōnē ardentis amoꝛis. Nec patiaris me ieiunū ꝛ aridū a te recedere ſʒ opare mecū misericoꝛdit sic sepi9 opat9 es cū sanctis tuis mirabiliter. Quid mirū si tot9 ex te ignescerē ꝛ in meipō deficerē cū tu sis ignis sp ardens ꝛ nunq̄ȝ deficiens. amoꝛ coꝛda purificās ꝛ intellectum illuminans.

De ardenti amore et vehementi affectu suscipiendi xp̄z Vox discipuli. Capit. xvij

Cum summa

devotōe ꝛ ardenti amore: cū toto cordis affectu ꝛ fervore desidero te dn̄e suscipe: quēadmodū multi scti ꝛ devote psone in cōicando te desideraverunt qui tibi maxime in sanctitate vite placuert ꝛ in ardentissima devotione fuerūt. O deus meus amor eternus totuz bonū meū felicitas intermiabil: cupio te suscipe cū vehementissimo desiderio ꝛ dignissima reverētia q̄z aliquis sctōꝝ vnq̄z habuit ꝛ sentire potuit. Et licet indignus sum oīa illa sentimenta devotōis habere: tamē offero tibi totuz cordis mei affectuz ac si oīa illa gratissime inflāmata desideria sol⁹ haberē. Sz ꝛ quecūq̄z pt

pia mens concipe ꝛ desiderare: hec omnia tibi cum summa reuerentia veneratione intima ac fauore ꝑ beo ve offero. Nihil opto mihi reseruare ꝫ me ꝛ oia mea tibi sponte ꝛ libētissime imolare: Dñe deus meꝰ creatoꝛ meꝰ ꝛ redēptoꝛ meꝰ cum tali affectu: reuereutia laude ꝛ honoꝛe: cū tali gratitudine: dignitate ꝛ amoꝛe: cum tali fide: spe ꝛ puritate te affecto hodie suscipere: sicut te suscepit ꝛ desiderauit sanctissima mater tua glorioſa v̓go maria: qñ angelo euāgelizanti sibi incarnatōnis mysterium humiliter ꝛ deuote respondit. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſꝫm v̓buꝫ tuū. Et sicut beatus ꝓcursoꝛ tuꝰ excellentissimꝰ sctōꝝ Johes bap. in ꝓsentia tua letabundꝰ exultauit ĩ gaudio spũsscti. dum adhuc maternis clauderet̄ visceribus. ꝛ postmodum cernens inter hoies ihm ambulātē

valde se humilians devoto cū affe-
ctu dicebat. Amicus aūt sponsi qui
stat et audit eum: gaudio gaudet p-
pter vocē spōsi: sic et ego magnis et
sacris desideriis opto iflāmari et tibi
ex toto corde meipm pntare: Pñi et
oim devotorū cordiū iubilatōes ar-
dētes affect⁹: mētales excess⁹ ac sup
nales illūiatōes et celicas visiones
tibi offero et exhibeo cū oib⁹ vtutib⁹
et laudib⁹ ab oi creatura i celo et i ter
ra celebratis et celebrādis p me et oi
b⁹ mihi i orōe ɔmēdatis qtin⁹ ab oi
b⁹ digne lauderis et in ppetuū glori
ficeris. Accipe vota mea dñe deus
me⁹ et desideria ifinite laudatōis et
imēse bñdictōis q tibi ꝑm multitu-
dinē ieffabilis magnitudis tue i ure
debenter. Hec tibi reddo et reddere
desidero p singlos dies et momenta
tēpor: atqz ad reddēdū mecū tibi gr-
tias et laudes oēs celestes spūs et cu

ctos fideles tuos p̄cibus ꝛ affectib⁹ inuito ꝛ exoro. Laudent te vniuersi populi trib⁹ ꝛ lingue: ꝛ sctm̄ ac mellifluū nomē tuū. cū summa iubilatione ꝛ ardenti deuotōe magnificent Et quicūqꝫ reuerēter ac deuote altissimū sacramentū tuū celebrāt ꝛ plena fide recipiūt grām ꝛ misericordiam apud te inuenire mereantur et pro me peccatore suppliciter exorēt Cūqꝫ optata deuotione ac fruibili vnione potiti fuerint ꝛ bene consolati ac mirifice refecti ꝛ de sacra mēsa celesti abscesserint: mei pauperis recordare dignentur.

Quod homo non sit curiosus scrutator sacramenti sed humilis imitator christi. subdendo sensum suum sacre fidei.

Capit .xviij.

CAuendum est

tibi a curiosa et inutili perscru-
tatōe huius profundissimi sa-
cramenti si nō vis in dubitatōis pro-
fundum demergi. Qui scrutator est
maiestatis: opprimetur a gloria. Plus
valet deus operari: quam hō intelligere pōt
Tolerabilis pia et humilis inquisi-
tio veritatis: parata semper decori et per sa-
nas patrū sniās studens ambulare.
Beata simplicitas que difficiles questio
nū relinquit vias et plana ac firma per
git semita mandatorū dei: Multi de
uotionē perdiderūt dū altiora scruta-
ri voluerūt. Fides a te exigitur et since
ra vita: nō altitudo intellectus neque pro
funditas misteriorū dei. Si nō intel
ligis nec capis que infra te sunt: quō
cōprehendes ea que supra te sunt? Sub
de te deo et humilia sensum tuū fidei et

dabitur tibi scientie lumē ꝓut tibi fuerit vtile ac necessariū. Quidem grauiter tētantur de fide ac sacramento: sed nō est hoc ipsis imputandum sed potius inimico. Noli curare: noli disputare cum cogitationib⁹ tuis nec ad immissas a dyabolo dubitatōes responde: sed crede verbis dei crede sanctis eius ꝛ ꝓphetis ꝛ fugiet a te nequā inimicus. Sepe multum prodest ꝙ talia sustinet dei seruus. Naꝫ infideles ꝛ peccatores non tētat quos secure iam possidet: fideles aūt deuotos varijs modis tētat ꝛ vexat. Perge ergo cū simplici ꝛ indubitata fide et cum simplici reuerentia ad sacramentum accede: Quicqd intelligere nō vales: deo omnipotenti secure committe. Non fallit te deus: fallit qui sibi nimium credit. Graditur de⁹ cū simplicib⁹ reuelat se humilib⁹ dat intellectū paruulis. aperit sensū pu-

ris mentibus: ꝛ abscondit grām curiosis ꝛ superbis. Ratō hūana debilis est ꝛ falli pt: fides autez vera falli non pt. His ratio ꝛ naturalis inuestigatio fidem sequi debet: non precedere nec infringere. Nam fides et amor ibi maxime pcellunt ꝛ occultis modis in h sanctissimo ꝛ superexcellentissimo sacro operant. Deꝰ eternꝰ ꝛ immensus infinitecꝫ potētie facit magna ꝛ inscrutabilia in celo ꝛ in terra: nec est inuestigatio mirabiliū operū eiꝰ. Si talia eēnt opa dei vt facile ab hūana rōe caperent non essent mirabilia nec ineffabilia dicenda.

¶ Explicit liber quartꝰ de sacmento altaris.

Incipit tractatus de meditatõe cordis Johãnis Gerson. Capit. primum.

Meditatio cordis mei in ꝯspectu tuo semper. Felix certe q̃ cũ ꝓpheta pt ex snia dicẽ verbũ istd deo. Sz videam⁹ in primis quid sit meditatio cordis: nõ ꝓ carnali solo ſꝫ spũali corde: est aũt meditatio vehemẽs cordis applicatio ad aliq̃d iuestigãdum ⁊ inueniendũ. Et hͣ applicatõ fortis habet difficultatẽ q̃ qñqꝫ maior ẽ qñqꝫ minor. Nõ vt itelligat̃ p̄supponat̃ ex creditis ⁊ ab experientia. cor nr̃m conditum esse: ⁊ tres habere species oculorũ mẽtales oculos rationales oculos sensuales. Et ex illis est vtrobiqꝫ vnus oculus in cognitẽne: alius in affectõne. Fun-

datur hec distinctio in altera qua di
cimus hominē habere porcionem
seu faciē rōis duplicē quarū supior
vertit ad leges eternas: altera ad tē
porales. Neutra tñ in actu suo dpē
det ab organo corpeo. Sub istis est
rō demersa corpori: q̄ sēsualitas ap
pellatur. Primus oculorꝫ vocatur
ab aliis oculus mentis: alter ocul⁹
rōnis terci⁹ oculus carnis.

Capi. scdm.

Fuerat ab ini
tio bñ pdite rōnalis nature
talis ordo ordinisqꝫ trāqlli
tas: q ad nutū ꝛ merū impiū sensua
litas rōni inferiori: ꝛ inferior rō supe
riori seruiebat: ꝛ erat ab inferiorib⁹
ad supna pnus ꝛ facilis ascensus:
faciente hoc leuitate originalis iusti
tie sbleuantis sursum corda: queād
modū naturaliter ignis sua leuitate

sursum fert: At vo postq̃ꝫ adversus dñm sup̄mũ ingta ꝓditio demeruit auferri iustitiã hanc originalẽ sb introijt pōdꝰ gravissimũ ꝯcomitans pctm̃: quod miserã ꝛ captivatã animã trahere nõ cessat ad infima tãq̃ꝫ circũligata sit funibꝰ, cathenis ꝛ compedibꝰ vincta in mendicitate ꝛ ferro Sicq̃ꝫ mirabili: imo miserabili confusione facta ẽ ordis prioris ꝑversio q̄ in hoīe sic merso tenebris ꝛ carcere ceco ꝯturbatꝰ est, in ira triplex utriq̃ꝫ oculꝰ ꝑ impfectõnẽ in sensualitate: ꝑ obnubilatõꝫ in inferiori rõnis ꝑfectõe ꝛ per quandã excecatõnem in superiori rõnis portõne.

Capi. tertium.

Habemus ecce hcãm p̄mã difficultatis: quã in meditatõe sētimꝰ: quaꝫ in bñdis sꝑ ad dñꝫ oculis exp̄imur.

Facit h̄ penalis illa gaudio deorsū
fugiter ipellēs queadmodū vidē est
sensibiliter in aqueductu q̄ tota faci
litate defluit intima. Cōtinet aūt vel
sursum leuat nō nisi cū violētia. nō
aliter cor ad infima ꝓnū leuiter ef-
fluit hac illacq̄ veluti sine retinacu
lo vel labore q̄m facilis descēsus a-
uerni. Ait poeta: Sed reuocare gra
dū supasq̄ euadere ad auras. h̄ opꝰ
hoc labor est.

Capit. quartum.

Perscrutemur

pꝛosequēter ex p̄dictis natu-
rā seu ꝓprietatē meditatōis
q̄m ex h̄ ipo q̄ necessaria nob ad de
um tendentibus existat videbimus
Diximꝰ aūt ⁊ repimꝰ q̄ meditatō ē
vehemens applicatio vel attentio
animi ad aliq̄d inuestigandū vel in
ueniēdū fructuose. Addimꝰ fructu-
ose ne meditatio ꝟgat aut in supsti-

tionē aut in curiositatē aut in melā-
colicā stoliditatē. Dicam⁹ ꝙ ꝯplētes
ꝙ meditatō ē vehemens ⁊ salubris
ai applicatō ad aliqd inuestigādu
vel expimētaliter ꝯgnoscēdū. Pōi-
m⁹ h̄ vltimū ꝓpt nām ipi⁹ afflictōis
q̄ diuersa sortit noīa ꝓportionaliter
ad ꝯditionē cognitōis. Non potest
aliter affectio cognosci q̄ȝ experimē
taliter ab eo qui per eam afficitur.
Quam experimentalem affectōnis
cognitiouem non potest eam hn̄s
in alterum verbis quibuslibet infū-
dere nisi similiter affectus sit alter il
le. Quoniā solus nouit: ꝓut in apo
calypsi scribitur: qui accipit. Pro-
pterea vocatur manna absconditū
Exemplū est perspicuū in illo qui
nouit dulcedinem mellis solū per
doctrinam: sicut medicus sanus in
firmitatis dolorē. Hec aūt dulcedo
a gustante: hic dolor ab egrotante

aliter z longe cognoscuntur.

Capi. quintum.

P Erpēdamus
Pex his q̄ꝫ ꝓfunde senserit
ꝓpheta naturā meditatōis
dū ait. In meditatōe mea exardescet
ignis. Vtrūqꝫ em̄ ꝯplexus est lumē
intellectu: z ardorē in affectu. Quā
vero sit difficile q̄ ignis deuotionis
spūalis exardescat flatu meditatōis
fiet notū considerantibus ignē ma-
terialem: dum queritur a lignis aq̄
sis viridibus luto respersis elici: suf
fla quantū potes: iterū atqꝫ iterum
multo conatu resuffla: emerget plu
rimus ab initio fum⁹ ab initio con
turbans oculos. Vix emicabit scin
tilla: q̄ mox euanescet. Dispges for-
sitan iratus ꝯgesta pri⁹ ligna si non
in longanimitate ꝑstiteris: Quam
longanimitatē appellamus hī medi

tatõꝫ aut meditatõi ꝯiũgendã.

Capit. vj.

Meminim9 aliquas scripsisse doctrinas vl industrias nedũ latino: sed gallico sermone sup hũda meditatõne tali licet fortassis vteremur alijs terminis in tractatulo ꝺ mistica theologia pte scda q̃ praxi ei9 docetꝛ: q̃ i altero de morte ꝯtẽplatõis edito in altero rursum de mẽdicitate spũali ꝯpilato. Deniqꝫ tanta reperit difficultas: tãta ꝑ diuersitate hoiꝫ varietas in practicãdo doctrinã vere sancteqꝫ meditatõis: ꝙ an silere vel aliquid scribere consultius sit: videor egomet mihi ipi quoqꝫ sb dubio fluctuãs

Capitul. vij.

Dum enim recogito: ꝙ absqꝫ meditatio-

nis exercitio null⁹ secluso dei mira-
culo speciali: ad pfectōz ɔtēplatōnis
dirigit aut ɔuenit: nullus ad rectissi
mā xpiane religionis normā vix se
ɔponit audeo celās: ardeoq₃ studiū
sctē meditatōis suadere. At vo duz
totiens expt⁹ picula sedul⁹ recogito
difficultatē ꝛ arduā charitatē ɔueni
endi q̄ trahere meditatio nitit ego q̄
si torpēs ꝛ stupid⁹ efficior. Quesie-
rit aliqs q̄ pacto sic venit: qꝛ nimiūz
frequenter exptū est studiū medita-
tōnis ɔuerti dilabiq₃ in morbū me-
lancolice passionis ꝑpt imoderatōz
vel ꝑpter superbiā dari in reprobuz
sensum dyabolice illusionis.

Capitu. viij.

Manducamus

m exēplis id qd̄ dicim⁹: Scī-
m⁹ vinū in iocūditate ꝛ ho
minis salute ɔditū esse. Sic enī scri
ptura: sic rō loqt. Videm⁹ tñ ex ab-

usu potãtiũ: pfecti dũ febriũ discrasia laborãt q9 pot9 vini alioqn salubris causat vel egretudis augmẽtũ vel ina neã et furorẽ: aut qñq3 morẽ. Nos añ filios oẽs adã qs egrotos qs fe- bricitãtes eẽ pessimis aïe febrib9 ne gauerit: qb9 vtũr i nauseã et amari- tudinẽ optia diuinorũ eloqorũ vba q b9 i fel 9uertit suaui ssim9 diuini vbi panis. Heu miseros nos heu quaz ex intima 9sideratõe talia mesie cõ- clamauit aplus. Infelix ego hõ qs me liberabit de corpe mortis huius Subiũgit: Gfa dei p ihm xpm.

Cap. ix.

Quid agimus ergo? Quid abim9 precipi tes p abrupta viciorũ. Ibi- m9 ne p9 9sideria cordis nñi. et i adĩ uẽtõib9 nñis pessimis desp ati sine le ge: sie freno: sie ordie? nũqd sufficiẽt

nobis cogitatões instabiles: sordide: fluxe somniõqꝫ simillime: q̄ non ꝯsolatõz ve edificatõz allature sunt sed desolatõz mesticiã ꝛ ruinam oblectantibꝰ se in eisdẽ. Respõdebimꝰ ne q̄cꝫ id fieri debere: sed assit ꝯdiscretio moderatrix in oibꝰ q̄ nõ securiꝰ hr̄e post diuinã gr̄am poterimꝰ q̄ꝫ ꝑ sedulũ ꝛ securũ alteriꝰ experti nosqꝫ diligentis ꝛ agnoscentis ꝯsilium.

Capitulum .x.

Clamat Aristoteles vocez experientie loquens: q̄ ars ꝛ v̓tꝰ sunt circa difficilia vt ars pingendi. ars scribendi: ars cytharizandi: virtꝰ castitatis: virtus fortitudinis: virtꝰ sobrietatis: Hoc vero sic intelligendũ est. q̄ ab initio virtꝰ ꝛ ars multas in acquisitione sua patiuntur difficultates: dum vero fuerint conquisite

facilia sunt eis oia. Pingit faciliter pictor exercitatꝰ i arte sic de scriptore sic de citharizante videmus: ita vt dixerit idē Arestotiles ꝙ ꝑfecta non deliberat tā sibi facilia est actꝰ suus.

Cap. xj.

Vtamur ista v cōpatōe dum de meditatione loquimur. Attēdamꝰ ꝙ in trahendo passim lineas picture vel scripture difficultas nulla est sicut nec in discussione digitorū per cithare cordis. Inuenimus similiter in cogitatōe: Nō em̄ difficulter aut laboriose nun hoc: nūc illud ꝓut occurrerit cogitat ꝫ ꝙ nullus in resultet effectus: vides in sic pingēte: sic scribente. ⁊ sic citharizante: ita neqꝫ prorsus in sic cogitante: imo cum se talibus cohitatōibus vagis oblectauerit: vt dͭ Seneca tristis remane-

bit: Porro laborioſe ſtudioſe ⁊ attẽ
tiſſime cum mira tarditate pigẽdo:
ſcribendo: ⁊ cytharizando: fit quan-
doq̃ vt bñ ⁊ celeriter iſta fiant.

Capitulum .xij.

Quorſum iſta? Nimirũ vt
oñdam⁹ quẽadmodũ ꝺ co
gitatõe nulla vnq̃ ꝓficiet:
aut emerget in meditatõz q̃nto mi-
n⁹ in ↄtẽplatõz? Et meditatõe vero
q̃ ſummã hꝫ difficultatẽ: ſi bona fi-
de ſimplici: ⁊ diſcreta diligẽter exer
ceat: ꝑueniem⁹ ad hãc ꝑfectõz ꝙ abſ
q̃ vlla difficultate fiet apud nos fru
ctuoſe: qꝺ ſummo meditatõnis ſtu
dio ↄquirẽ voluim⁹. Ita deniq̃ trã-
ſibit meditatio in ↄtẽplatõnẽ. Non
eñi differt ↄtẽplatio a meditatõe ni-
ſi penes facile ⁊ difficile: qm̃ vtrobi-
q̃ ẽ fruct⁹ aliter q̃ in cognitõe.

Capitu. xiij

Deſcribit aũt ↄtẽplatio ꝙ ẽ

liber ⁊ expedit⁹ mentis intuit⁹ i res
ꝓspiciendas vsquequaqꝫ diffusus. Et h
q̊ ad ɔtēplatōꝫ q̄ respicit intellectū.
Porro q̊ ad ɔtēplatōꝫ q̄ ɔsistit in af
fectu ⁊ in praxi describit eaꝫ Hugo
q̄ ē ꝑ sblevate mētis iubiluꝫ. mors
q̄dā carnaliū desideriorꝫ: Hoc ē gu
stare q̄ꝫ suauis ē dn̄s: quē iustū seqt
alia lōge cognitō: q̄ꝫ fuerit itellectu
alis solū visio vel quedam auditio
per fidem aut per scripturam.

Capit. xiiij.

M Editabit ecce aliqs gemēs
⁊ suspirans vt colūba. dicet
cū ꝓpheta: meditat⁹ suꝫ no
cte cū corde meo exercitabar: ⁊ sco
phebā spūꝫ meū fac̄ h āxie: difficult
laboriose recogitādo nūc oēs ānos
suos i amaritudīe aīe sue: nūc iudi
cia dei que sunt abyss⁹ mlta in celo
sursum et in abyssis deorsum: et ita
de reliqs circa q̄ versatur meditātis

attētio vehemēs: vt ea q̄ meditat vel cogitat lipidi⁹ vel firmi⁹ in affectuz suū trahat. Efficiet tādē vt h̄ oia tanta felicitate recogitet ꝛ sapiat: q̄z facilis ē ipa cogitatio: Docēt nos exēpla ꝑdicta si dubitam⁹. Nō em̄ pl⁹ laboris h̄n̄t scriptor pictor: citarista bn̄ agēdo qḋ optīe didicerit: q̄z vag⁹ ꝛ van⁹ aliquis ab initio discurrēt sine arte ꝛ ordie ꝑ lineas picture: vel scripture: aut per cythare cordis.

Capi. xv.

Addenduz est ad ꝑmissa nihilominus q̄ vix ē aliqs ita ꝑfect⁹ in arte sua q̄n assidue possit ad aliq̄ vel cognoscēda vel agēda ꝑficē q̄lia neccē ē vt nō h̄eat cū labore: multomagis h̄ verū ē in ipa de q̄ loq̄mur meditatōe q̄ nouos veritatis aut deuotōis fet⁹ ingiter parere studet: ꝫ nō deest

parturitõis dolor xpi illud maledi-
ctũ spũaliter intellectuz. In dolore
paries filios tuos. Nõ meminit tñ
pssure xpi gaudiũ: qr natus ẽ sibi no
uus cognitionis et affectõnis sctẽ fe
tus in animi sui mundum.

Cap. xvj.

Venit autez ab initio freqñtius vt duz ali-
quis nõdũ purgat a vicijs
satagit meditari vt colũba: meditat
q̃si vet simea dolos odia. Medita
tur sic canis rabiosa silentia rodens
sup verbũ satirici. Meditat q̃si sor-
dida sus: dũ fetissimas in aio versat
reuersatqз cogitatõnes. Quid por-
ro de blasphemie spũ: qз ab hom ia-
bilis: qз horrid. Nõ nunqз resurgit
territans meditantẽ loquens aduer
sus deũ sctõs sctãsqз ingẽtia q̃ nec fa
ri licet. Iaciũtur infidelitatis iacu-

la: baratrum desꝑatõis aperiet experimētū q̄z manifestat: q̄z recte iusserit sapiēs fili accedēs ad seruitutē dei: ꝑpara animā tuā ad tentatõnez. Seqtur ꝯsiliū certissimū: sta in timore. Btūs em̄ vir q̄ sꝑ ē pauid⁹.

Capi. xvij.

DAuidus vero p sꝑ q̄uo btūs q̄ret aliqs dux timor addit tiori. scrupul⁹ scrupulis: pusillanimitas pusillanimitati: ꝑsertim cū nō adest assidue ꝯsiliator: dux ⁊ ꝑmonstrat cor itineris sarti ⁊ rectis: Si vo talis qui rar⁹ est inuētus forte fuerit cum ocio nouū meditantē instruendi q̄ntū libuerit felix quidē erit ipe nou⁹ tyro: si tñ ꝓtin⁹ absq̧ vlla trepidatõe parat⁹ est credere ꝯsilio. Sed o quotiēs bone ihu: quotiens hesitabit: ⁊ idez repetet iterum iter q̧ q̄si falli refor-

midans querat idem. Deniq; non vtetur erga dantem sibi consilium doctrina iacobi que est vt postulet in fide nihil hesitans: Scripsi quedam super huiusmodi scrupul' i tractatulo de prepatõe ad missam aliq̃ similiter de cautelis contra scriptuz blasphemie durissimū: aduers⁹ quē remediū optimū est ɔtēnere nec curare q̃n poti⁹ irridere: nam sup his solicite ɔfiteri nisi forsitan in principio ꝓ cautela ad habendū ɔsilium ¶ De scrupulis vero teneat hec regula ꝙ aduersus eos agendum est: si ita prudens aliquis ⁊ expert⁹ consiliator dictauerit: mandauerit aut iusserit: nec aget in hoc contra conscientiam suam demeritorie: dum illam ad consilium sapientōꝝ per rationis libertatem ab animo suo mutat et disponit q̃uis assidue sen-

suasitatis remurmuratio forte senti atur. Alioqn nunq̄ fiet in pace deo locis cordis: Rursus aduertēdū q̄ sic dicēte aristotile oīs nr̄a cognitio a sensu iterū necesse ē oēm intelligē tē fantasmata speculari: sic originat meditatio nostri cordis a sensibili bus q̄ figurata sunt q̄ colerata & ceteris accidētibus tp̄is & loci circūuoluta. Hinc sunt meditatōnis ꝯscripte. hinc imagines picte vel sculpte. hic generaliter fit illud psalmiste. Meditatus sum in oībus opibus tuis: in factis manuū tuarū meditabar. Que vtiq3 facte & opa sunt corpalia. Nihilominus dz assurgē meditās vltra ꝓgredi. velut p̄ scalā aliqđ ex visibilibus ad inuisibilia. sic dt aplus: qm̄ inuisibilia dei. ex hīs q̄ facta sunt intellecta ꝯspiciunt sempiterna quoq3 virtus eius & diuinitas. Propterea docens nos a corpalibus ad sp̄ualia

migrare dicebat. Et si xp̄m ſm carnem cognouim⁹ nunc tñ ſm carnē non cognoſcimus.

Capi. xviij.

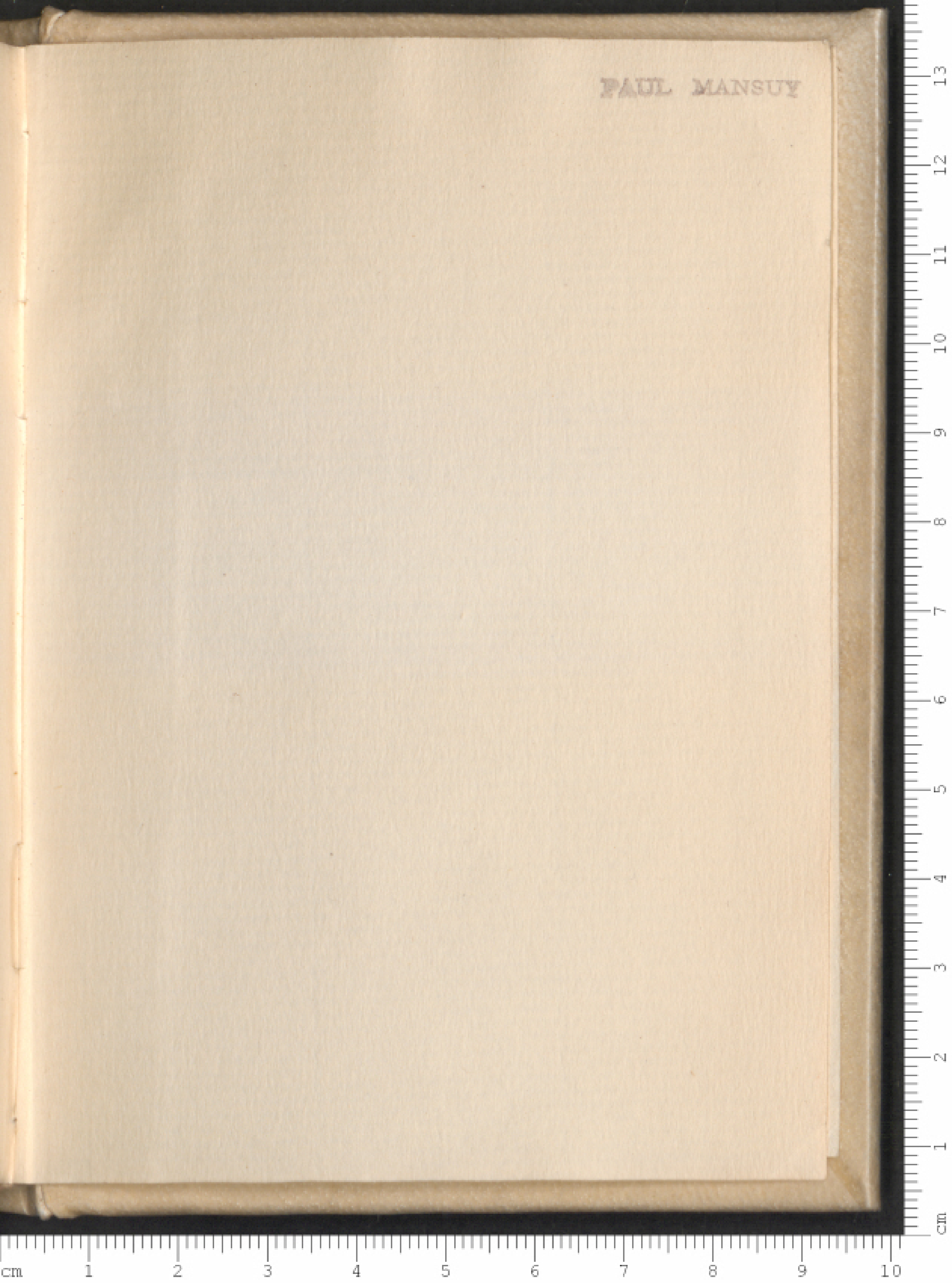
Aduertenduz

a vero q̄ meditaturis duplices inter ceteras tenduntur inſidie: vna dū petunt ꝯſiliū ſuper occurrentib⁹ ſcrupulis in meditatōne ſua. p̄ſertim mulier a viro. Altera dū ſunt in actu meditatōnis. Fit in p̄io caſu crebr⁹ ⁊ leui⁹ q̄s a multis credi p̄t agglutinatio q̄dā aīoruz velata pallio ſctē deuoteq3 dilectionis q̄ p̄ ꝯfabulatōib⁹ ſb typo q̄rendi ꝯſilij querit: dehinc aīa veluti cōfricata caleſcit ⁊ ſenſim igne ceco carnalis amoris carpitur ⁊ virtus. nec intelligitur primo donec tādē ad riſus leues: ad facetos blādoſq3 geſt⁹ preuentus eſt. Auertat de⁹ a ſuis ſu

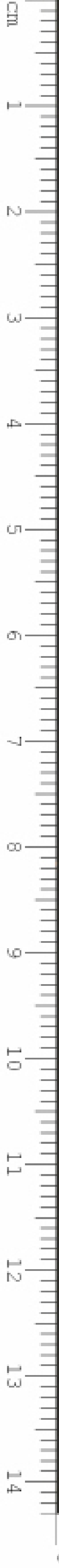
is id quod reliquū silem⁹. Timeo
inquit apostolus: nedū spū ceperi-
tis. carne ꝯsūmamini. Scripsi tam
pluries talia ꝯsequenter ad augusti
nū: noīatim in tractatulo de ꝓbatō-
ne spirituū. Incurrūt aliud ꝑiculū
meditātes: dū in solis fantasijs: duz
solis imaginib⁹ corporeis se tradūt
ꝛ toto corde vehementer incūbunt.
Fit ꝓinde ꝙ meditās dū transire sa-
tagit in ꝯtēplatōem collabat ad me
lancolicā seu fantasticā lesionez: ita
tandē vt imagines iteruz ꝟsatas in
ymaginatiua ꝟtute ꝓ reb⁹ ipīs exte
riorib⁹ accipiat. Et sic euenit i som-
niantib⁹ dū dormiūt: nō aliter istis
in vigilia ꝯtingit ꝙꝛ ꝟba ꝛ opa nul-
lā inter se cōnexionē: nullū ordinez
seruāt vbi neqꝫ ē ꝑncipiū neqꝫ finis:
vbi sic vulgo dr: neqꝫ est caput neqꝫ
cauda: ꝫ de gallo sit salt⁹ ad cignuz:
ita vt vigilātes somniare videantur

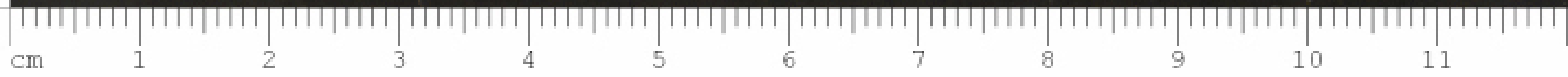
De q̄libet dicūt vulgares. Ilz resu-
ent on font en resuerie. porro timēt
nō timēda sperāt nō sperāda. Nūc
gaudio dissoluūtur: nunc sbito me-
rore tabescunt. Quales egēt ampli
us fomento sacratis q̄z monitōne sa
pientis.

Tractatus aureus et peruti-
lis de pfecta ymitatōe xp̄i et
vero mundi contēptu. Cum
tractatulo de meditatōe cor-
dis finiūt feliciter Anno do-
mini. M. cccc. lxxxxij.

PAUL MANSUY

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11